NAJER FOLKSBLAT
Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem.

פרייז 20 גראָשען

(טאַבעלע פון דער מלוכה־לאָטעריי — 10 און 11 זייט)

12 זייטען

נייער פאָלקסבלאַט

№ 120 | Łódź, Niedziela 24 maja 1936 | אדרעס: לאָדז, פעטריקאָווער 21 טעל. 224-71 Adres: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 1.06 | לאָדז, זונטאָג פ' נשא ג' סיון תרצ"ו

ווייטערדיגע צוזאַמענשטויסען צווישען פּאָליציי און אַראַבער

אַלע שאָסען געפינען זיך אין אויסנאַהם־צושטאַנד. — באָמבעס אויף פּאָליציייאישע באַראַקען. — רוהיגער פערלויף פון פרייטאָגדיגען טאָג. — פערבאָטען קאָנפערענץ פון אַראַבישע בירגער־מייסטערס. — אַראַבישער פּאָליציאַנט דערשאָסען דורך אַראַבישע טעראָריסטען. — דראָהונג צו באָמבאַרדירען דעם אַראַבישען שטאָט־טייל אין ירושלים. — אונטערגעצונדען די שוועבעלעך־פאַבריק „נור"

עמיר אַבדולא זאָל פערמיטלען צווישען יודען און אַראַבער?

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראַפיש)
נאָך דעם רוהיגען פערלויף פון שבת'דיגען ... איז שבת אין אָוונט .יודער געקומען צו אַ רייה צוזאַמענשטויסען צווישען פּאָליציי און אַראַבער. ... אין אָוונט האָבען זיך אין די גרעסערע שטעט ... די מעטשעטען פערזאַמעלט מאַסען אַראַבער און נאָכן פערלאָזען די מעטשעטען זענען זיי זיך נישט פונאַנדערגעגאַנגען, נאָר נישט קוקענדיג אויף דער פּאָליציי־שעה, זיך געקליבען אויף די גאַסען. די פּאָליציי האָט די אַראַבער פונאַנדערגעטריבען און עס איז געקומען צו צוזאַמענשטויסען.

אין טול־כרם איז פערוואונדעט געוואָרען איין פּאָליציאַנט און צוויי אַראַבער. אין עכו איז פערוואונדעט געוואָרען איין פּאָליציאַנט און 4 אַראַבער. אין שכם איז צוליב דער אינטערווענץ פון מופטי אָפּגעשאַפט געוואָרען די פּאָליציי־שעה.

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראַפיש)
געגען בעקאַנטע אַראַבישע טוער, וואָס האָבען זיך נישט אונטערגעוואָרפען דער פעראָרדנונג פון דער מאַכט, זענען היינט אָנגעווענדעט געוואָרען רעפּרעסיעס. דער מיטגליד פון שטרייק־קאָמיטעט יאַקאָב סאַראַד איז פערמשפּט געוואָרען צו הויז־אַרעסט. ער געפינט זיך אונטער אַ פּאָליציייאישער שמירה און קען נישט פערלאָזען זיין האָוויזונג. אַ רייה אַנדערע אַראַבישע פערזענליכקייטען, זענען פערשיקט געוואָרען אין פערשידענע שטעט, וועלכע זיי טאָרען נישט פערלאָזען.

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראַפיש)
אין דער „אָפיציעלער גאַזעט" פון דער רעגירונג ווערט געזאָגט, אַז די פּאָליציי יועט פּלוצלונג צוריקשטעלען די אָרדנונג. די פּאָליציי האָט בעקומען רעכט אַרויסצושיקען יעדען איינעם, וואָס שטערט די רוה, אָדער בעשטראָפען מיט הויז אַרעסט.

אַלע שאָסען געפינען זיך פאַקטיש אין אויסנאַהם־צושטאַנד.

פון היינט, שבת 12 בייטאָג איז פערבאָטען צו בענוצען זיך מיט אויטאָ־קאָמוניקאַציע אָהן אַ פריהערדיגער ערלויבניש. די קאָמוניקאַציע־דערלויבענישען זענען גילטיג נאָר 1 טאָג.

דער אויסנאַהם־צושטאַנד, וואָס איז ביז־איצט געווען פון 7 אָוונד, איז פון היינט אָן בעשטימט פון 6,30 אָוונט.

צוליב דעם אויסנאַהם־צושטאַנד האָבען די יודען צום ערשטען מאָל אין די לעצטע יאָהרען נישט געקענט געהען צו קבלת־שבת צו דער כותל־המערבי.

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראַפיש)
די אַראַבישע דעמאָנסטראַציעס אין יפו און עזה פון פרייטאָג זענען פון דער פּאָליציי פונאַנדערגעטריבען געוואָרען.

אין יפו האָבען אַראַבישע טעראָריסטען געוואָרפען באָמבעס אויף פּאָליציייאישע באַראַקען און אויסגעהאַקט די שויבען.

די מיטטיילונגען פון דער אויסלענדישער פּרעסע, אַז ביי די פרייטאָגדיגע דעמאָנסטראַציעס זענען געווען דערהרגעטע, שטימען נישט מיט דער ווירקליכקייט.

די פּאָליציי־שעה איז אויך איינגעפיהרט געוואָרען אין שכם.

ירושלים, (יט"א טעלעגראַפיש)
דער פרייטאָגדיגער טאָג איז אין אַלגעמיין אַדורכגעגאַנגען רוהיג.

קיין שום דעמאָנסטראַציעס זענען נישט פאָרגעקומען נישט אין ירושלים און נישט אין יפו.

אין יפו איז די אָרדנונג פאַר די מעטשעטען, וואו עס זענען פאָרגעקומען די פרייטאָג־תפילות, געהיט געוואָרען דורך 800 ענגלישע זעלנער אין פולער בעוואָפנונג און שטאָל־העלמען.

די מעטשעטען זענען געווען איבערפילט. און עס האָבען זיך אין זיי געזאַמעלט טויזענדע אַראַבער. באַלד נאָך די תפילות זענען זיך אָבער די אַראַבער רוהיג פונאַנדערגעגאַנגען אין זייערע היימען. די גאַסען זענען שנעל געוואָרען לעדיג. קיין שום דעמאָנסטראַציע־פּרוב איז אין יפו נישט געווען.

אויך אין ירושלים זענען די פרייטאָג־תפילות אַדורך רוהיג.

חוץ גאַנץ קליינע אינצידענטען אין איינציגע פונקטען איז די רוה אין ירושלים נישט געשטערט געוואָרען.

ירושלים, (יט"א טעלעגראַפיש)
דער היינט (פרייטאָג) ערשינענער אָפיציעלער קאָמוניקאַט טיילט מיט, אַז מיטן נעכטען אָוונט ... אָנגעקומענעם ענגלישען באַטאַל אָן באַראַג־שיסער (הייצענדער) פון עגיפּטען, איז אָנגעקומען אויך אַ פלוטאָן פון באַהן־אינזשינערע מיליטער.

ווייטער דערצעהלט דער אָפיציעלער קאָמוניקאַט, אַז אַ קאַראַוואַן, וואָס האָט געפיהרט שפייז אין דער ריכטונג פון חיפה, איז בעפאַלען געוואָרען דורך אַראַבישע טעראָריסטען. זעלבע האָבען אָפּגעגעבען איינציגע שאָסען. די קאָנוואָירענדע פּאָליציי האָט צוריקגעשאָסען צו די אָנגרייפער. די לעצטע זענען זיך דאַן פונאַנדערגעלאָפען.

ירושלים, (יט"א טעלעגראַפיש)
פון פערשידענע פונקטען אין צפון־א"י ווערט היינט (פרייטאָג) מיטגעטיילט וועגען אַ רייה פרישע אַראַבישע טעראָר־אַקטען.

אין איינציגע ערטער זענען געוואָרפען געוואָרען באָמבעס. עס זענען אויך באַטירט געוואָרען עטליכע פאַלען פון אונטערצינדונגען. קיין בעדייטענדערע היזקות זענען פון ערגיץ נישט מיטגעטיילט.

אין פערשידענע פונקטען פון צפון־א"י זענען אויך איבערגעריסען געוואָרען די טעלעפאָן און טעלעגראַף־פערבינדונגען. די קאָמוניקאַציע איז באַלד צוריקגעשטעלט געוואָרען.

אין דער נאָהענט פון עפולה האָבען אַראַבער געפּרובט אָנגרייפען די עלעקטריציטעט־סטאַציע פון דער רוטענבערג־געזעלשאַפט.

אין דרום־א"י האָבען אַראַבישע טעראָריסטען גורם געווען שטערונגען אין דער אייזענבאַהן־קאָמוניקאַציע צווישען א"י און עגיפּטען. די באַהן־ליניע איז שנעל צוריקגעבראַכט געוואָרען אין אָרדנונג.

צווישען רמלה און בית־זגן איז היינט דורך אַראַבער אָנגעגריפען געוואָרען אַן אויטאָבוס מיט יודישע פּאַסאַזשירען. דער אָנגריף איז צוריקגעשטויסען געוואָרען. קיינער האָט נישט געליטען.

ירושלים, (יט"א טעלעגראַפיש)
יט"א דערוויסט זיך, אַז די א"י־רעגירונג האָט בדעה אַרויסצוגעבען אַ פעראָרדנונג, וואָס וועט געבען דער פּאָליציי דאָס רעכט, אָהן אַ התראה צו אַרעסטירן אַראַבישע פיהרער־פּראָפּאַגאַנדיסטען וואָס וועלען פיהרען אַן עפענטליכע אַקציע, וואָס בעצוועקט צו ברעכען דאָס געזעץ און שטערען די רוה אין לאַנד.

אין דער געגענד פון עמק יזרעאל און צו צפון פון עמק האָט די מאַכט פערבאָטען יעדע קאָמוניקאַציע פון פּריוואַטע אויטאָמאָבילען. פאַר דער קאָמוניקאַציע אין דער געגענד וועט זיין נויטיג אַ ספּעציעלע ערלויבניש פאַר יעדען פאַל בעזונדער.

(ווייטער זעה 4־טע זייט)

טאָג־טעגליך

די עסטרייכישע נאַציס ריהרען זיך

... קליינע עסטרייך איז לעצטענס די גרעסטע ... פון די אייראָפּעאישע גרויסע מלוכות. פון ... פריהער־קעניגליכער עסטרייכישער מלוכה איז ... נאָך פערשוואונדען די וועלט־מלחמה און ווי איינע ... און אויך די קומענדיגע וועלט־מלחמה ענט־ ... דורך עסטרייך. אין דאָזיגען לאַגער שטויסען ... די אינפלוסען פון היטלער־דייטשלאַנד ... איטאַליען און פון ענגלאַנד. עסטרייך ווערט בע־ ... אַלס דער נאָהענטסטער שטאַפּ פון היטלערס ... עקספּאַנסיאָנער און איטאַליען, וועלכע נעמט זיך ... דעם אַפּ אַ רין וחשבון שטעהט אויף דער ... , כדי נישט צו דערלאָזען צו דעם פוטש. לעצ־ ... האָט אָבער אויך איטאַליען צוליב דער דימי־ ... פון שטאַרהעמבערג'ן געליטען אַ דורכפאַל. אין ... וויל מען רעדען זעהן ענגלאַנד'ס האַנד ... און ... אַז הגם די אָפיציעלע סיבה פון ... שטאַרהעמבערג'ס דימיסיע איז געווען זיין בעגרי־ ... דעפּעשע צו מוסאָליני'ן צוליב'ן נצחון אין ... אַביסיניען, איז אָבער די דאָזיגע דימיסיע געקומען ... נאָך אויסטען טשעמבערלען'ס וויזיט אין ווין. ... פונקט אַזוי ווי עס בעקעמפען זיך אַרום עס־ ... די דריי גרויסע מלוכות קומט אויך אין לאַנד פאַר ... צווישען דריי ריכטונגען, וואָס זענען אַ אָפּ־ ... פון די אויסערליכע קאַמערן.

... נאַציאָנאַל־סאָציאַליזם, וואָס האָט זייט ... נישט געלונגענעם פוטש, בעת וועלכען עס איז ... געוואָרען דאָלפוס, זיך געהאַלטען אין ... איז איצט ווידער געוואָרען ריהרעווודיג. ... איז נעמליך אויסגעפיהרט געוואָרען אַ איבערפאַל ... דעם פערביסענסטען געגנער פון נאַציאָנאַל־סאָ־ ... אין עסטרייך, אויף פּראָף שבראַהעמבערג, ... איז אייגענטליך אירעאיש זעהר נאָהענט צו ... נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטען, וועלכער איז אָבער ... געגנער פון היטלער'ן צוליב דעם, וואָס ער וויל ... אָפּטאָפען עסטרייך.

ש.

אונזער וואָרט

ענגלישער שוץ

אַלץ האָט שוין די מאַנדאַטאַר־מאַכט געטאָן בכדי צוריקצושטעלען די רוה און אָרדנונג אין ארץ ישראל! עס איז שוין מאָביליזירט געוואָרען אַ גאַנצע אַרמעע: שאָטלענדישע פיעכאָטע מיט קאָלאָניאַלע שיסער, אַפּטיילונג אינזשינירען - מיליטער, מאַשינען־געוועהרען מיט טאַנקס, פאַנצער־אויטאָס אין פעלד־אַרטילעריע. אויך דער פלאָט פון גרויס־בריטאַניע איז צוגעצויגען געוואָרען צו דער אַקציע. קריגס־שיפען קורסירען אויף די וואַסערן פון ארץ ישראל. און נישט דאָס אַליין — באָמבען אַעראָפּלאַנען פון בריטישען לופט־פלאָט קרייצען איבער די ארץ ישראל'דיגע שטעט און דערפער. מיט איין וואָרט: אַ פולשטענדיגע מאָדערנע „אַרמעע" אויף דער יבשה, אויפ'ן ים און אין דער לופט איז געבראַכט געוואָרען אויף די פיס בכדי צו „בעקעמפען" די „חיילות" פון מופטי.

אָבער ווען אין זאַך הערען מיר נישט — אַז עס זאָלען אונטערנעמען ווערען די מינדעסטע שריט צו מאַכען אַ סוף פון דער אַראַבישער העצע, אַז עס זאָל אָפּגעשטעלט ווערען די טעטיגקייט פון מופטי, וועלכער ווי ער האָט ערקלערט איז גרייט אָוועקצוגעבען אַ העלפט פון זיינע הכנסות — אגב הכנסות, וואָס שטאַמען פון דער רעגירונגס־קאַסע — אויף צו פיהרען די סאַבאָטאַזש - אַקציע. מיר הערען נישט, אַז עס זאָלען אָנגענומען ווערען די עלעמענטאַרסטע מיטלען אָפּצושטעלען די אַגיטאַציע פון אַראַבישען שטרייק־קאָמיטעט, וואָס פיהרט זיין טעטיגקייט פראַנק און פריי אין די אויגען פון דער געמישטער ענגליש - אַראַבישער פּאָליציי. מען זעהט נישט ביי דער ארץ־ישראל רעגירונג דעם ווילען איבערצושניידען דאָס בייז ביים שורש, וואָס דערצו איז גאָר נישט נויטיג געווען אַזאַ מאָביליזאַציע פון די ענגלישע מיליטערישע כחות.

און דעריבער איז טאַקע מעגליך, אַז אונטערן מעכטיגען שוץ פון די ענגלישע קריגס־שיפען און עראָפּלאַנען, מאַשינען געוועהרען און טאַנקס, זאָל דער יודישער בעזיץ, יודיש האָב און גוטס זיין נאָך מעהר הפקר ווי דאָס איז געווען מיט 4 וואָכען צוריק, ביים אויסברוך פון די אונרוהען.

צי איז דער יודישער ישוב אין ארץ ישראל גליקליכער דערפון, וואָס דער אַראַבישער וואַנדאַליזם די פערניכטונג פון דער פּראָסט פון יאָהרען־לאַנגע קרבנות־פולער מיה און אַרבייטער ווערט צושטערט און פערוויסט אונטערן שוץ פון די מאָביליזירטע קריגס־טרייטע בעוואָפענטע ענגלישע כחות?!...

ק.

נאָך לאַנגע און שווערע ליידען איז געשטאָרבען דעם 22־טען מאַי 1936 אונזער אונפערגעסליכע

נ"ע

פעסע גאַרין

געב. קאַלינסקא

אין עלטער פון 46 יאָהר.

די לויה קומט פאָר היינט, זונטאָג, דעם 24 מאַי 1936, 1 אַ זייגער בייטאָג פון טהרה־הויז, וועגען וואָס עס טיילען מיט די אין טיפען טרויער פערבליבענע

מאַן, קינדער, פאָטער און געשוויסטער.

נאַציאָנאַל=סאָציאַליסטישער איבערפאַל אויפ'ן שלאָס פון גראף שטאַרהעמבערג

ווין, 23 (ספ. טעל.)

אויף דעם שלאָס פון גראף שטאַרהעמבערג אין וואַקסענבערג איז אויסגעפיהרט געוואָרען אַ איבערפאַל פון די נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטען. די איבערפאַלער זענען אויס האָבען נישט געוואוסט, אַז גראף שטאַרהעמבערג געפינט זיך נישט אין שלאָס נאָר אין וויען.

ווין, 23 (ספ. טעל.)

אין איבערפאַל אויפ'ן שלאָס פון גראף שטאַרהעמבערג האָבען זיך בעטייליגט 50 נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטען. צווישען דער זשאַנדאַרמעריע און די נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטען איז געקומען צו אַ שיסעריי. עס זענען אַרעסטירט געוואָרען 20 איבערפאַלער בעקאַנטע נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטישע טוער. אין צוזאַמענשטויס איז דערהרגעט געוואָרען יאָהאַן פאָוסנער איינער פון די איבערפאַלער וועניגסטער איז שווער פערוואונדעט געוואָרען און איז געשטאָרבען אין שפיטאַל אין לינץ.

די איבעריגע איבערפאַלער זענען אַנטלאָפען. די אַרעסטירטע האָבען ערקלערט, אַז זיי האָבען נישט געוואָלט דער'הרג'ענען שטאַרהעמבערג'ן, נאָר זייער ציל איז געווען צו ראַבירען דעם מאַגאַזין געוועהר. אָבער זייט דריי וואָכען איז שוין דאָרט נישט געווען קיין געוועהר.

גרויסער רושם וועגען טהאָמאס דימיסיע

ווער וועט זיין דער שטעל=פערטרעטער

לאָנדאָן, 23 (יט"א טעלעגראַפיש)

די אָפיציעלע מעלדונג וועגען דער דימיסיע פון קאָלאָניען טהאָמאַס האָט געמאַכט אַ גרויסען רושם, הגם די ידיעה איז געקומען נישט אונערוואַרטעט.

* * *

לאָנדאָן, 23 (יט"א טעלעגראַפיש)

אַלס קאַנדידאַט אויפ'ן אָרט פון קאָלאָניען-מיניסטער ווערט אָנגערופען דער נאָמען אָרמסבי-גאָר. קיין גרויסע שאַנסען האָט ער נישט.

קעניגליכע קאמיסיע וועט נישט ברענגען קיין נוצען

מיינונג פון ענגלישען „ספעקטאַטאָר"

לאָנדאָן, 23 (יט"א טעלעגראַפיש)

די איינפלוסרייכע צייטשריפט „ספעקטאַטאָר" בעציהט זיך סקעפטיש צו דער קעניגליכער קאָמיסיע קיין א"י. די צייטונג זאָגט, אַז די קאָמיסיע וועט נישט ברענגען קיין נוצען.

געשטאָרבען דער ליפסקער [רב]

וואַרשאַ, 23. (טעל.)

אין אָטוואָצק איז היינט געשטאָרבען [אין] עלטער פון 82 יאָהר דער ליפסקער רב הרב [...] קראָנענבלאַט. דער נפטר איז געווען 35 יאָהר [רב] אין ליפסק. „חסד של אמת" פיהרט איבער [די] פערשטאָרבענעם קיין ליפסק.

אויף אונפערמעגליכע מענש[ען]

וועט נישט ארויפגעלעגט ווערען [...] גע"ד=שטראָף

וואַרשאַ, 23 (טעלעפאָניש)

דאָס אינערן=מיניסטעריום האָט ארויס[געגעבען] אַ פעראָרדנונג צו די סטאַראָסטוועס [...] ארויפצולעגען געלד-שטראָפען אויף אינפערמ[עגליכע] מענשען. די מאַכט=אָרגאַנען דאַרפען פריהער [...] פאָרשען דעם מאַטעריעלען צושטאַנד, צי די [...] שטראָף קענען דורכן פערשטפען בעצאָהלט [...]

זאַל פילהאַרמאָניע נאַרוטאָוויטשאַ 20

דאָנערשטאַג דעם 28-טען מאַי 9 אָוונד ועט

רעד. י. אַפּענשלאַק

נאָכ'ן צוריקקומען פון פאַלעסטינאַ האַלטען אין פילהאַרמאָניע אַ פאָרלעזונג א. ד. ט.

„פאַלעסטינאַ איז פייער פון קאַמף"

פאָרפערקויף פון בילעטען: פילהאַרמאָניע, נאַרוטאָוויטשאַ 20.

יודישער ספאָרט-קלוב „מכבי" קולטור-סעקציע.

א דעסעראָווע טשאַסטקע 20 גר. ■ פוילישע לאַרעס, וואָס זענען בעקאַנט [...] געשמאַקייט צו זעהר מעסיגע פרייזען. גרויסער [...] פון צייטונגען. בילאַרדען, ברידש, רעמי [...]

טעה 30 גר. 1/2 שוואַרצע 30 גר.

עמפפעהלט זעמטליכע צוקערוואַרען= אויסאַרבייטונגען.

KAWIARNIA I CUKIERNIA „UL" Traugutta 6, tel. 146-18 (gmach Hotelu „Savoy") אונטער דער לייטונג פון M. ULRICHS

צענטראַלער יודישער האַנדווערקער [פאַראיין] קליינאינדוסטר. פערבאַנד פילסודסקיעג[א ...]

היינט, זונטאָג, דעם 24-טען מאַי, 5 א [זייגער] נאָכמ. קומט פאָר אין אייגענעם לאָקאַל אַ טרויער-אַקאַדעמיע געווידמעט דעם אָנדענק פון פרעזיד[ענט]

נחום סאָקאָלאָוו ז"ל

מיט רעדעס וועלען ארויסטרעטען: ד"ר מ[...] אדוו. שטרויך, אדוו. גאַלעווסקי, ראַ[...] האַפטמאַן. ל. בוים, ראַטמאַן מ. פיין, ליבל[...]

— איינגאַנג פריי —

NOWY OTWOCK

דער איינציגער אַפּרות-ווינקעל און גוטע ערהאָלונג איז נאָר אין

פענסיאָנאַט באַמבערג

ס'ווערען אָנגענומען געסט אויף שבועות גאַראַנטירט פאַרן בעסטען עונג יום טוב.

צו ערפאָהרען אין דער עקספעדיציע

„ISKRA" אַגראַראָווע 2

פעראייניגטער קאָמיטעט פון די ציוניסטישע גרופירונגען אין לאָדז. ⁝ זאַל פילהאַרמאָניע נאַרוטאָוויטשאַ 20.

היינט, זונטאָג. דעם 24-טען מאַי, 11.30 פאַרמיטאָג קומט פאָר אַ גרויסע פאָלקס=פערזאַמלונג געווידמעט דעם אָנדענקען פונ'ם עהרען-פרעזידענט פון דער אַלוועלטליכער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע און דער יודישער אַגענץ

רבי נחום סאָקאָלאָוו ז"ל

מיט רעדעס וועלען ארויסטרעטען: ד"ר א. ראָזענבלאַט (ערעפנונג), רעד. י. אונגער, ד"ר א. מאַרטאַקאָווער (מיטגליד פון ציוניסטישען עקזעקוטיווע-קאָמיטעט), ד"ר חיים ארמיאַן (פאָרזיצענדער פון די ת"בות=אָרגאַניזאַציעס.

דאָס לאָדזער נאַציאָנאַלע יודענטום ווערט גערופען צו בעטייליגען זיך מאַסענהאַפט אין דער פערזאַמלונג!

בילעטען פון 10 ביז 50 גר. צו בעקומען אין דער קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

די פערוואַלטונג פון דער יוד. געז. צו פערטיילונג פאַר טויב=שטומע א. נ. „עזרת אלמים" מאַכט בעקאַנט, אַז זונטאָג, דעם 7 יוני ד. י. 9 [...] פריה קומט פאָר אין לאָקאַל פון דע[ר] געז. פיעטרקאָווער [...]

די 27=טע גענעראַל-פערזאַמלונג

מיט פאָלגענדער טאָג-אָרדנונג: 1) ערעפנונג; 2) וואַהל פון אַ פרעזידיום; 3) פאָרלעזען דעם פראָטאָקאָל פון דער פאָריגער גענעראַל-פערזאַמלונג; 4) טעטיגקייטס-בעריכט פון פערוואַלטונג פאַר'ן יאָהר 1935/6 און פון דער רעוויזיע-קאָמיסיע און ערטיילען דער פערוואַלטונג אַבסאָלוטאָריום; 5) פרעליטינאַר אויפ'ן יאָהר 1936/7; 6) וואַהלען פון פערוואַלטונגס-מיטגלידער אויפ'ן אָרט פון די אויסגעלאָזטע און פון אַ רעוויזיאָנס=קאָמיסיע; 7) פרייע פאָרשלעגע.

פאַלס ס'וועט נישט ערשיינען די בענייגענע צאָהל [מיטגלי]דער, וואָס איז פאָרגעזעהען לויט'ן § 29 פון סטאַטוט, קומט די פערזאַמלונג פאַר צום צווייטען טערמין דעם [זעלבען] טאָג 11 פאַרמ. און וועט גילטיג זיין ביי יעדער צאָהל מיט[גלידער].

נאָך קורצע שווערע ליידען איז געשטאָרבען אונזער הייסגעליבטע און אונפערגעסליכע מוטער, שוויגערמוטער, גראָסמוטער, שוועסטער, שוועגערין און טאַנטע

נ"ע

רבקה אשת ר' אלי' מאיר ז"ל הראַוויעצקאַ

(געב. קאַשוב)

די לויה קומט פאַר היינט זונטאָג, דעם 24-טען מאַי 1936, 12.30 בייטאָג פון טרויער=הויז זשידאָווסקאַ 25 (מרדכי גבאים גאַס), וועגען וואָס ס'טיילען מיט אין גרויס צער

די טיעפטרויערנדע הינטערבליבענע.

KUCHENKI SPIRYTUSOWE

EMES NIEZASTĄPIONE W GOSPODARSTWIE DOMOWEM

Palniki spirytusowo - żarowe

RUSTICUS

dają idealne i tanie oświetlenie. Można je zastosować do każdej lampy naftowej,

DO NABYCIA

A. WENGER, Skład wyr. żelaznych i stalowych Łódź, Piłsudskiego 10.

אכטונג, קאָנקורענץ=פרייזן!

הערען=שניידער=מייסטער

א. ח. קוטשינסקי

13 נאַרוטאָוויטשאַ 13

קווער אָפיצינע 1-טער שטאָק. טעל. 247-90

מאַכט בעקאַנט, אַז צום פריהלינג און זומער סעזאָן ווערען אָנגענומען אַלערליי בעשטעלונגען פון אייגענע און אַנפערטרויטע סחורה מיט די נייעסטע מאָדעלע.

ערשטקלאַסיגע אַרבייט! מעסיגע פרייזן!

בעמ.: גרויסער אויסוואַהל פון סחורה

קומט און איבערצייגט אייך!

7-קלאַסיגע פריוואַטע מענער=שול

א. נ.

„Nauka i Wychowanie"

אין לאָדז, פילסודסקיעגאַ 62 טעל. 245-97.

איינשרייבונגען פון נייע שילער אין אַלע אָפּטיילונגען צום נייעם שול-יאָהר 1936/37 קומען פאָר טעגליך פון 10—1 פריה און פון 5 ביז 7 אין אָוונט.

די איינטריטס-עקזאַמענס לויט לעקציע-סיסטעם הייבען זיך אָן דעם 10 יוני ה. י. אין דער ערשטער אָפּטיילונג הייבען זיך אָן די לעקציעס 9 אין דער פריה.

בעמערקונג: ספעציעל אַכט ווערט געלייגט אויף העברעאיש און בכלל יודאַיסטישע לימודים.

די לייטונג.

פערזיכערונגען

געגען פייער און גנבה

פון וואוינונגען, געשעפטען און פאַבריקען ווי אויך לעבענס= און אַלע אַרט אַנדערע פערזיכערונגען, ערלעדיגט אויף זעהר גינסטיגע בעדינגונגען די פון 1905 עקזיסטירענדע אַגענטור פון

מ. שיינבערג

16 נאַרוטאָוויטשאַ 16, טעל. 129-04 און 266-58.

בעראַטונגען אין פערזיכערונגס-אַנגעלעגענהייטען. ערטייל איך פערזענליך טעגליך פון 1–3. סאָלידע אַגענטען קענען זיך מעלדען טעגליך פון 11–2.

דעם טיפסטען מיטגעפיהל [...] קען מיר אויס אונזער ח[...] קאַסירער מאַניש קוזו[...] ליב'ן טויט פון זיין אונפערג[עסליכען ...]

פאָטער נ[...]

זיים געטרייסט מיט המקום [...] אתכם בתוך שארי אבלי [ציון] וירושלים די פערוואַלטונ[ג ...]

„נושאי המט[ה]"

בזשעזשינער [...]

Gimnazjum i Szkoła Powszechna

I. KACENELSONA

43 ZAWADZKA 43

Telefon 151-79

מיט אָנמעלדונגען פאַר נייע שילער זיך ווענדען אין קאַנצעלאַריע, טאָג=טעגליך פון 10 ביז 2 פאַרמ. און פון 6 ביז 7 נאָכמיטאָג.

בעשלוס פון די ראַדיקאַלען
לאיאַל מיטצואַרבייטען מיט בלום'ען

פאַריז, 23 (ספ. טעל.)
אויף דער זיצונג פון די פאָרזיצענדע און ...טאַרען פון די אָפּטיילונגען פון דער ראַדי־קאַל סאָציאַליסטישער פאַרטיי אונטערן פאָרזיץ פון דאַלאַדיע איז איינשטימיג אָנגענומען געוואָרען דער טעקסט פון אַ פאָרשלאַג, וואָס ווערט פאָרגע־לעגט ווערען דעם אויספיהר קאָמיטעט פון דער פאַרטיי. דער פאָרשלאַג שטרייכט אונטער די נויט־ווענדיגקייט פון לאָיאַלער צוזאַמענאַרבייט מיט דער רעגירונג, וואָס ווערט געשאַפען בכדי אויסצופיהרען דעם פּראָגראַם פון פאָלקס־פראָנט.

אַפּעלאַציע-געריכט פערגרעסערט די שטראָפען פאַרן גראָדנער פאָגראָם-העלד פּאַנאַסיוק מיט זיינע חברים

ווילנע, 23 (ספ. טעל.)
אין היגען אַפּעלאַציע־געריכט איז פאָרגעקומען ...ר פּראָצעס פון 11 פערזאָן, וואָס האָבען זיך ...טיילינט אין די אַנטיסעמיטישע אומרוהען אין ...ראָדנע. לויט'ן בעשולדיגונגס־אַקט זענען דאַן אויס ...האַקט געוואָרען די שויבען אין 183 וואוי־...נגען און 85 קראָמען. דער שאָדען פון די אומ־...והען האָט בעטראָפען 100 טויזענד זל.
אין קרייז - געריכט זענען געמשפּט ...געוואָרען 17 פערזאָן, אין אַפּעלאַציע-געריכט — ...בלויז 11 פערזאָן. דער הויפּט=אָנגעקלאָגטער פּאַנאַ...סיוק וועלכער איז דאַן פערמשפּט געוואָרען צו אַ ...יאָהר תּפיסה, האָט זיך אַ צייט געפונען אויף דער ...פרייַ, שפּעטער איז ער אָבער אַרעסטירט געוואָרען ...אַלס דער שולדיגער אין וואַרפען לעצטענס אַ ...באָמבע אין יודישען געגענד.
דער אורטייל פון אַפּעלאַציע-געריכט איז ...ווענדיגער:
פּאַנאַסיוק האָט בעקומען 5 יאָהר תּפיסה (פריהער—1 יאָהר), סט. קאָזלאָווסקי – 3 יאָהר תּפיסה (פריהער—9 חדשים), מאַרטשיניאַק און זיק־מאַנסקי — 2 יאָהר (פריהער— 9 חדשים), אַלגאַ־זשוקאָוו – 2 יאָהר (פריהער—6 חדשים). אַלע אי־בעריגע אָנגעקלאָגטע, וועלכע זענען פעראורטיילט געוואָרען צו 6 חדשים תּפיסה, האָבען בעקומען די זעלבע שטראָף. געגען אַלעמען איז אָנגעווענדעט געוואָרען די אַמנעסטיע פאַר פּאָליטישע. אַלס ציוויל־מאַנער זענען אַרויסגעטרעטען אדוו. לייב לאַנדוי פון לעמבערג און עטליכע יודי־שע אַדוואָקאַטען פון גראָדנע. די ציוויל־מאַהנונג איז אָבער געוואָרען אָפּגעוואָרפען.

טויט=אורטייל אויף די מערדער פון ד"ר וואָלפזאָן

מאָסקווא, 23 (ספּ. טעל.)
אין העכסטען געריכט איז היינט פערענדיגט גע־וואָרען דער פּראָצעס געגען נאַטשעלניק פון דער פּאָ־לאַר־סטאַציע אויף דער ווראַנגעל־אינזעל, שעמיענ־טשוק, ווי אויך געגען זיין געהילף סטאַרצעוו, וואָס זענען בעשולדיגט געוואָרען אין דערמאָרדען דעם דאָק־טאָר פון לאַגער ד"ר וואָלפזאָן. שעמיענטשוק האָט דערפיהרט דורך זיין אַדמיניסטראַציע אין מיט בראַכען די פּאָלאַר־סטאַציע צו אַ פולשטענדיגען רוי־אין, וועלענדיג בעפרייען פון דעם נישט בעקוועמען עדות. ד"ר וואָלפזאָן, וועלכער האָט שאַרף קריטיקירט זיין טעטיגקייט, האָט ער אָנגערעדט סטאַר־צעוו'ן צו דערהרג'ענען וואָלפזאָנ'ען.
שעמיענטשוק און סטאַרצעוו זענען פערמשפּט געוואָרען צום טויט.

איטאַליען נישט געפאָדערט צוריקציהען דעם ענגלישען פלאָט פון מיטעלענדישען ים

רוים, 23 (ספ. טעל.)
עס ווערט דאָ אָפּגעלייקענט, אַז די ענגלישע רע־גירונג זאָל האָבען אָפּגעגעבען אַ נעגאַטיווען ענט־פער אויף דער איטאַליענישער פאָדערונג צוריקציהען דעם בריטישען פלאָט פון מיטלענדישען ים. די האַלב־אָפיציעלע קרייזען ערקלערען, אַז די איטאַליענישע רעגירונג האָט זיך קיינמאָל נישט גע־וועדעט מיט אַזאַ פאָדערונג צו ענגלאַנד.

סענסאַציאָנעלער פוסבאָל-בעטש אין וואַרשא
ענגלענדער בעזיגען פּוילען 2:0

וואַרשא, 23 (טעלעפאָניש)
דער היינטיגער פוסבאָל־מעטש צווישען דער ענג־לישער פּראָפעסיאָנעלער מאַנשאַפט „טשעלסי" און דער פּוילישער רעפּרעזענטאַנץ מיט מיט דעם רעזול־טאַט 2:0 לטובת די ענגלענדער.
דעם מעטש האָבען בייגעוואוינט איבער 20 טוי־זענד מענשען. עס איז אויך אָנוועזענד געווען דער גענעראַל - אינספּעקטאָר רידז־שמיגלי.

הײלע סעלאַסיע אָפּגעפאָהרען קיין ענגלאַנד

לאָנדאָן, 23 (ספּ. טעל.)
דאָס אויסערן־מיניסטעריום האָט פערעפענט־ליכט אָפיציעל, אַז דער אַביסינישער קייזער הײלע סעלאַסיע האָט אויסגעדריקט דעם וואונש צו פאָהרען קיין ענגלאַנד. די בריטישע רעגירונג האָט גע־שטעלט צו דער דיספּאָזיציע פון קעניג אַ קריגס־שיף, אויף וועלכער ער איז אָפּגעפאָהרען קיין ענגלאַנד.

פּא"י בעטייליגט זיך אין אַרבייטער-קאָנגרעס

וואַרשא, 23 (יט"א טעל.)
די צענטראַל פון פּא"י האָט אָנגענומען אַ בעשלוס, זיך צו בעטייליגען אין דעם אַרבייטער־קאָנגרעס אין וואַרשא. די פּא"י מאַכט אָפּהענגיג זייער שטעלונג אויב דער קאָנגרעס וועט נישט אָנ־גרייפען די רעליגיע.

אכזריותדיגער טאַט פון אַנ'אָטוואָצקער סטרוזש

וואַרשא, 23 (טעלעפאָניש)
דער אָטוואָצקער סטרוזש יעזשי כאַראַנזשי פון דער ווילע אויף דער בערעק יאָזעפּאָוויטש 2 האָט נישט געוואָלט אַריינלאָזען אין דער ווילע דאָס 10 יעהריגע מיידעל פייגע קראָכמאַלניק, וואָס איז געקומען צו איהרע אַ חברטע. דער סטרוזש האָט זיך געוואָרפען אויף איהר שלאָגען און דאַן זי בעגאָסען מיט קאָכעדיג וואַסער. פון דעם וואַ־סער איז ביים מיידעל אויסגעברענט געוואָרען אַנ' אויג. מען האָט זי איבערגעפיהרט קיין וואַרשא אין שפּיטאָל. דער אכזריותדיגער סטרוזש איז אַרעס־טירט געוואָרען.

רעדאַקטאָר פון „אַקסיאָן פראַנסעז"
פערמשפּט אויף 8 חדשים תּפיסה

פּאַריז, 23 (ספּ, טעל.)
דער שעף־רעדאַקטאָר פון „אַקסיאָן־פראַנסעז" מאָראַ איז פערמשפּט געוואָרען אויף 8 חדשים תּפיסה פאַר העצען צו מאָרד אין אַרטיקלען, וואָס זענען געווען געווענדעט געגען בלום'ען.

פערווערט אויפצופיהרען אַ פּיעסע וועגן היטלער'ס לעבען

פּאַריז, 23 (ספּ. טעל.)
אין פּאַריז איז פערווערט געוואָרען אויפ־צופיהרען די פּיעסע „היטלער" פון לעבען פון דייטשען קאַנצלער. אין דער דאָזיגער פּיעסע זאָלען אַרויסגעטרעטען אַלס הויפּט־העלדען קאַנצלער היט־לער, הינדענבורג, רעהם, געבעלס א. אַנדערע.

Dr. med. Trepman
ספּעציאַליסט פאַר טריפּער. סיפילים און הויט־קראַנקהייטען.
בעהאַנדלונג פון מענער־שוואַכע.
זאַוואַדזקאַ 6, טעל. 234-12
נעמט אָן פון 8–11 פאַרמ., 2–4 נ"מ און 6–8 אָוו.

Dr. Wołkowyski
ציגעל־נאַם 11, טעל. 238-02
ספּעצ. פאַר טריפּער, סיפילים און הויט־קראַנקה.
בעהאַנדלונג פון מענער־שוואַכע
נעמט אָן פון 8—11 ביינאַג און 4—9 אָוונט.

BANK HANDLOWY w ŁODZI
Spółka Akcyjna
Al. Tadeusza Kościuszki 15
ma jeszcze do wynajęcia **SAFES**
na dogodnych warunkach, poczynając **od 4 złotych miesięcznie**
WYJEZDZAJĄC, nie zostawiaj w domu papierów wartościowych, złota, srebra i t. p., lecz zanieś je do SAFE'u!

אין די ראַהמען פון דעוויזען־פעראָרדנונגען
קיילן ווילנע 28־טער מאַי אויף 5 און 28 טעג 75 זל.
קיילן יוגאָסלאַוויע דעם 3 און 28 יוני 435 זל.
קיילן בולגאַריע 4 וואָכן 310 זל. 2 וואָכן 250 זל.
אויף „קאָשטשושקאָ" שיף „דורך 7 ימים" 12־טער יוני לעצטע פרייע פּלעצער. 400 זל.
קאָנקורס־רייזע קיין „ניעזנאַנע" 31 מאַי און 1 יוני 17.90 זל.
הנחה - פּעסער קיין ענגלאַנד, עסטרייך, טשעכאָסלאָוואַקיי, יוגאָסלאַוויען, רומעניען און אונגאַרן
„אָרביס" פּעטריקאָווער 18 (מעזאַ) טעל. 249-40.

Dr. REICHER
אַלודביאַווא 28. טעל. 120-93
ספּעציאַליסט
פאַר מענער - שוואַכע - בעהאַנדלונג
...קסועלע בעראַטונגען פון פּסיכאָ - אַנאַליזען
נעמט אָן פון 8—11 פון 5—8 אָוונט.

FABRYKA NAPOI GAZOWYCH
R. Frydwald
Piłsudskiego 69, tel. 190-48
עמפּפעהלט
סאָדעוואַסער און לעמאָנ'אַד
וואָס ווערט אָפּגעשיקט פּינקטליך אַהיים
בעשטעלונגען ווערען אָנגענומען אַ גאַנצען טאָג.

שייטלען
ביי קערש
סקווערראָווא 15
מיט פּאַריזער שריינדן
פערטיגע שייטלען

Dr. med.
J. Nadel
ספּעציאַליסט פון אַקושעריע און פרויען־קראַנקהייטען
אַנדזשעיאַ 4, טעל. 228-20.
נעמט אָן פון 10—12 און פון 5—7 אָוו.

געדענקט, שטשעשליווי
ביי
אַ גרויסער אויסוואַהל פון
אָריגינעלע בילליגער און טאָמאַשאָווער סחורות
אויף אַנציגער און פּאַלטענס
פון די בעסטע קוואַליטעטען ווי אויך פערשידענע רעשטען
מיט 30% בילליגער
קומט און איבערציינט אייך!
R. Szczęśliwy
לאָדז, 5 נאַוואָמיעסקאַ 5
טעל. 156-09.
געדענקט פּראַנט II שטאָק.

Dr. med.
M. GLAZER
ספּעציאַליסט פאַר הויט־ און ווענערישע קראַנקהייטען
ZACHODNIA 64, tel. 185-49
נעהמט אָן פון 12—2 מיטאָג און פון 7 ביז 8.30 אָוונד.
זונטאָג און חגאות פון 10—12 ביינאַג

Lekarz Dentysta
Jakób Botwinik
נעמט אָן טעגליך פון 10 ביז 3 נאָכמ.
אין דער לעטשניצע „פּאָמאָץ" רוג זגער־זשער און לימאַנאָווסקיעגאָ 1, טעל. 101-29.
און פון 4—10 אָוונד אויף נאַרוטאָ־ וויטשאַ 13. —::— צוגענגליכע פּרייזען.
פאַר אַרבייטסלאָזע - הנחה.

Dr.
Wajnberg
צוריקגעקעהרט
ספּעציאַליסט פאַר לונגען, האַרץ און סקלעראָז קראַנקהייטען
פּיעטריקאָווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אָן פון 9-10 פריה, 3-5, 8-9 אָוו.

הילף און רפואה פאַר בּרוך=קראַנקע

(...) אויף בּויוינקעל, נופּעל ביי מענער, ...ויען און קינדער, אויך פאַר פערמרימונגען פון רוקענבייז (הויקערס), פיס, שיפעלייצעס און שמערצהאַפטע פּלאַטפיס. ...אָס ליידען איז נישט צו פערנאַכלעסיגען, ווייל די ...לגען זענען פאַר'ן לעבען ביטער און גע־פעהרליך. דורך מיין מעטאָדע ערפונדענע ספּע־ציעלע גומי=הייל־באַנדאַזשען, וועלכע האַלטען צו די גרעסטע פערנאַכלעסיגטע געפער־ליכע בּרוכען און בעזייטיגען ראַדיקאַל מיט גאַראַנטיע אָהן בלוטיגע אָפּעראַציע. מיין ספּעציאַליטעט איז אויך: הייל־באַנדאַזשען און גאָרסעטען געגען אַלערליי פערקריפּלונגען, פערקרימטע פּלייצעס, פוס, הויקערס ווי אויך שמערצענדע פּלאַטפיס. פאַר אַמפּו־טירטע אינוואַלידען אַמעריקאַנישע קונסט־פיס (סאָלאָן־אַרבייט).
ביים אָפּלאָזען זיך פון מאַגען, קישקעס, געבירמוטער, עמפּפעהל איך ספּעציעלע הייל־באַנדאַזשען לויט דעם סיסטעם פון פּראָפ. ד"ר גלענאַרד
דער אמת'ער בעריהמטער אין גאַנץ פּוילען פון אוניווער־זיטעטס־פּראָפעסאָרען אָנערקענט
ספּעציאַליסט
Ortoped NATAN RAPAPORT
מיט 30־יעהריגער פּראַקטיק אין ווין, דייטשלאַנד און לעמבערג, נעמט אָן פון 9 פריה ביז 1 ביינאַג און 3 ביז 7 אָוונד
אין לאָדז, פּילסודסקיעגאָ № 23
פערזענליכעס ערשיינען פון קראַנקע ביי מיר איז אומבעדינג נויטיג.

געוואָרפען אַ באָמבע אויף אַ קינאָ אין חיפ[ה]

(וויכטיגע ידיעות פון דער ו־טער זייט)

חיפה, 23 (ספּ. טעל.)

איניגע מינוט, איידער דער נעגוס איז אָפּגעפאָהרען, האָט מען געוואָרפען אַ באָמבע אויף אַ קינאָ, וואָס געפינט זיך אין אַ גאָרטען נעבען פּאָרט. דער אַטענטאַט האָט נישט קיין שום שייכות מיט'ן אָפּפאָהרען פון נעגוס און איז ענטשטאַנען אַלס רעזולטאַט פון דעם יודיש־אַראַבישען קאָנפליקט. צוויי פּערזאָן זענען לייכט פערוואונדעט געוואָרען.

ירושלים, (יט"א טעלעגראַפיש)

היינט (פרייטאָג) איז ווידער אָפּגעשטעלט געוואָרען די אויטאָ־קאָמוניקאַציע צווישען ירושלים און תל־אביב. די בעוועגונג איז ערלויבט בלויז לויט אַ ספּעציעלער ערלויבניש. אין דעם פאַל מוז מיט יעדען אויטאָ מיטפאָהרען אַ צווייטער שאָפער.

ירושלים, (יט"א טעלעגראַפיש)

די א"י־רעגירונג האָט פערבאָטען אַ קאָנפערענץ פון אַראַבישע בירגערמייסטערס, וואָס איז גערופען געוואָרען אויף מאָרגען (שבת).

די ענגלישע קרייצער־שיף, וואָס האָט זיך זייט מיטוואָך געפונען אויף די וואַסערען פון יפו, כדי צו היטען די אויסלאָדונג פון שיפען ביי תל־אביב, האָט זיך היינט אומגעקעהרט קיין חיפה.

ירושלים, (יט"א טעלעגראַפיש)

היינט (פרייטאָג) איז אָפּגעשטעלט געוואָרען דער „דאר־היום" פאר פערעפענטליכען אַן אַרטיקעל פון פסח גינזבורג, ווען וועלכען דיצייטונג האָט קריטיקירט די שוואַכקייט, וואָס די רעגירונג ווייזט אַרויס אין דער אונטערדריקונג פון דער אַראַבישער טעראָר־בעוועגונג. די צייטונג איז אָפּגעשטעלט געוואָרען אויף 5 טעג. אין דער צייט וועט דער „דאר היום" ערשיינען אונטער אַן אַנדערן נאָמען.

היינט איז אויך אָפּגעשטעלט געוואָרען דער אָרגאַן פון דער מופּטי־פּאַרטיי „אל־ל ווא" פאר אַרטיקלען, אין וועלכע די צייטונג האָט גערופען צו געוואַלד־טאַטען און צו ברעכען דאָס געזעץ.

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראַפיש)

דער גאַנצער שבת'דיגער טאָג ביז אָוונט איז אַריבער רוהיג.

שפּעט אין אָוונט איז אונטער תל־אביב דערשאָסען געוואָרען אַן אַראַבישער פּאָליציאַנט. ער איז דערשאָסען געוואָרען פון אַראַבישע טעראָריסטען, קיין אַנדערע פאָרפאַלען זענען ביז ביינאַכט נישט אָנגעמעלדען געוואָרען.

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראַפיש)

דער היינטיגער שבת'דיגער טאָג איז אַריבער רוהיג. פערשטאַרקטע פּאָליציי־פּאַטרולען רעווידירען יעדען אויטאָ און די דורכגעהער, צי זיי טראָגען נישט ביי זיך קיין געוועהר.

פאַר די פּאָליציי־אַמטען שטעהען פיל יודען און אַראַבער וועגען דערלויבענישען צו מעגען פאָהרען מיט אויטאָבוסען.

צוליב דער קאָמוניקאַציע־בעגרענצונג איז אָפּגעשטעלט געוואָרען דער אויטאָבוסען־פערקעהר.

לאָנדאָן, 23 (ספּ. טעל.)

פון ירושלים מעלדעט מען: צום ערשטען מאָל זייט די געשעהענישען אין פּאַלעסטינאַ איז נעכטען צוויי מאָל געקומען צו צוזאַמענשטויסען צווישען ענגלישע זעלנער און אַראַבער. דער ערשטער צוזאַמענשטויס איז פאָרגעקומען אויפ'ן וועג צווישען יפו און ירושלים. אין צוזאַמענשטויס זענען דריי זעלנער פון שאָטלענדישען באַטאַליאָן שווער פערוואונדעט געוואָרען. צו אַ צווייטען צוזאַמענשטויס איז געקומען אין דער אַלטשטאָט פון ירושלים. אַ גרופּע אַראַבער האָט מיט רעוואָלווערען בעשאָסען אַ פּאַטרול ענגלישע זעלנער. די זעלנער האָבען געענטפערט מיט אַ שיסעריי, פערוואונדענדיג שווער אַן אַראַבער. די מאַנדאַטאָר־מאַכט האָט פעראָרדענט אַ דעמאָנסטראַציע־פליה פון 4 ענגלישע באָמבען־עראָפּלאַנען איבער ירושלים. גלייכצייטיג האָט מען געמעלדעט די אַראַבישע פיהרער, אַז אין פאַל פון אַ ווייטערדיגער פערשאַרפונג פון דער לאַגע, וועלען די עראָפּלאַנען באָמבאַרדירען דעם אַראַבישען שטאָט־טייל.

היינט וועט אין ירושלים פאָרקומען אַ גרויסע רעוויע פון אַלע ענגלישע אָפּטיילונגען, וואָס געפינען זיך אין שטאָט און סביבה. די מאַנדאַטאָר מאַכט האָט פעראָרדענט צו בעזעצען אַלע פּאָסט־און טעלעגראַפען־אַמטען דורך בעוואָפענטע ענגלישע וואַכען.

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראַפיש)

שפּעט אין אָוונט איז מיטגעטיילט געוואָרען וועגען אַן אונטערצינדונג. אַראַבער האָבען אונטערגעצינדען די שוועבעלעך־פאַבריק „נור".

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראַפיש)

דער אַראַבישער שטרייק־קאָמיטעט בעמיהט זיך אַריינצוציהען אין שטרייק די חיפה'ער פּאָרט־אַרבייטער. זיי האָבען אָרגאַניזירט דריי טויזענד מאַן, וואָס זאָלען נישט דערלאָזען די אַראַבישע פּאָרט־אַרבייטער צו דער אַרבייט. פּאָליציי האָט אָנגענומען שריט צו שטערען די אַרבייט פון שטרייק־קאָמיטעט.

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראַפיש)

היינט האָבען זיך פערשפּרייט סענסאַציאָנעלע קלאַנגען, אַז דער עמיר אַבדולאַה וויל פערמיטלען צווישען די יודען און אַראַבער. ער לעגט פאָר, אַז די יודען זאָלען אויף 3 יאָהר אָפּשטעלען די עליה קיין ארץ־ישראל, און אין דער זעלבער צייט ערלויבען די יודען איינצווואַנדערן קיין עבר־הירדן.

צו די דאָזיגע קלאַנגען דאַרף מען זיך בעציהען פאָרזיכטיג.

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראַפיש)

די צוויי פערדעכטיגע אַראַבער אין אויספיהרען דעם מאָרד אויף די דריי יודען אין ירושלים, זענען בעשטראָפט געוואָרען צו 7 טעג אַרעסט פאַר טראָגען געוועהר, נישט פאַר בעטייליגען זיך אין דער דערמאָרדונג פון די דריי יודען.

לאָנדאָן, 23 (ספּ. טעל.)

פון ירושלים מעלדעט מען: אַז צוליב די ווייטגעהענדע פעראָרדנונגען, וואָס זענען אַרויסגעגעבען געוואָרען אין אַלע וויכטיגע שטעט פון פּאַלעסטינאַ איז נעכטען די אָרדנונג אויפגעהאַלטען געוואָרען. דאַגעגען האָט זיך די לאַגע אויף דער פּראָווינץ נאָך מעהר פערשאַרפט. פון ערפשידענע טיילען פון לאַנד מעלדעט מען וועגען נייע בעמיהונגען איבערצורייסען די באַהן־קאָמוניקאַציע דורך אונטערמינירען די שינעס ווי אויך די טעלעפאָן־ און טעלעגראַף־פערבינדונג דורך איבערשניידען די טעלעפאָן־סלופּעס. נישט קוקנדיג אויף די שטאַרקע מיליטע

רישע פּאַטרולען, איז די זיכערקייט אויף די הויפּט־וועגען ווייט נישט קיין גענוגענדע. די מאַנדאַטאָר־מאַכט האָט אַרויסגעגעבען אַ פעראָרדנונג, לויט וועלכער אַלע אויטאָס, וואָס פאָהרען פון דער דרום־ריכטונג קיין חיפה, מוזען האָבען ספּעציעלע ערלויבענישען. אויף דרום פון חיפה זענען עטליכע לאַסט־אויטאָס, וואָס זענען געפאָהרען אונטערן שוץ פון ענגלישע זעלנער בעשאָסען געוואָרען. אַלס ענטפער דערויף האָבען ענגלישע אעראָפּלאַנען אַראָפּגעוואָרפען אין איניגע פּונקטען באָמבעס. אויפ'ן פּלאַץ פון מורח־יריד אין תל־אביב איז אויסגעבראָכען אַ שרפה דורך אונטערצינדען. דאָס פייער האָט אָנגעמאַכט אַ בעדייטענדען שאָדען.

לאָנדאָן, 23 (ספּ. טעל.)

רייטער מעלדעט פון ירושלים, אַז בריטישע אעראָפּלאַנען אַרבייטען צוזאַמען מיט דער פּאָליציי ביים פערפאָלגען די אנטיילנעהמער פון איבערפאַלען, וועלכע בעהאַלטען זיך אין די בערג. נעכטען איז אויפ'ן פּאָליציי־פּאָסטען אין יפו געוואָרפען געוואָרען אַ באָמבע. קיינער איז נישט פערוואונדעט געוואָרען. אין די לאַגערן פון דער געזעלשאַפט וואַקיואום אויל קאָמפּאַני איז צוליב נישט אויפגעקלעהרטע סיבות אויסגעבראָכען אַ שרפה, וועלכע איז אָבער שנעל פערלאָשען געוואָרען.

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראַפיש)

דער ועד לאומי האָט אַרויסגעלאָזט אַ אויפרוף צו די אַראַבער, אין וועלכען עס ווערט געזאָגט, אַז די יודען ווילען לעבען בשלום מיט די אַראַבער.

דער אַראַבישער שטרייק־קאָמיטעט האָט פערעפענטליכט אַ אויפרוף, אין וועלכען עס ווערט ערקלערט, אַז דער שטרייק וועט ווייטער פאָרטגעזעצט ווערען.

צוליב דער קראַנקהייט פון ירושלים'ער בירגערמייסטער איז אַלס זיין פערטרעטער בעשטימט געוואָרען דער יודישער וויצע־בירגער־מייסטער.

(Kategorja A) מיט פולע רעכט פון רעגירונגס־גימנאַזיום

מעדכען־גימנאַזיום

און פּריוואַטע פּאָוושעכנע שולע

Marji HOCHSTEINOWEJ

טעל. 214-27 • 23 וואָלטשאַנסקאַ 23 • טעל. 214-27

דער שול־בנין איז געוואָרען איבערגעבויט און פערברייטערט. איבערן שול־בנין געפינט זיך פאַר שילערינס אַ ספּעציעל אויסגעבויטער טעראַס: ספּאָרט־פּלאַץ. ווינטער — אַ גליטש־פּלאַץ

איינשרייבונגען אין די גימנאַזיאַל קלאַסען, ווי אויך אין די פּאָווסעכנע שולע נעמט אָן דער סעקרעטאַריאַט טעגליך (חוץ שבת און יו"ט) פון 9—2 און פון 4—6.

צום טויט פון נחום סוקולוב ז"ל

היינט 12 בייטאָג — גרויסע טרויער־אַקאַדעמיע אין פילהאַרמאָניע

היינט, האַלב 12 אַ זייגער מיטאָג קומט פאָר אין פילהאַרמאָניע־זאַל (נאַריטאָוויטשאַ 20) אַ גראַנדיעזע פאָלקס־פערזאַמלונג געווידמעט דעם אָנדענק פון פערשטאָרבענעם עהרען־פּרעזידענט פון דער אַלוועלטליכער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע און יודישער אַגענץ נחום סוקולוב ז"ל.

אויף דער אַקאַדעמיע וועלען אַרויסטרעטען מיט רעדעס די אָנפיהרענדע פערזענליכקייטען פון דער לאָדזשער ציוניסטישער בעוועגונג: ד"ר א. ראָזענבלאַט, (ערעפנונג). רעד י. אוגער, ד"ר חיים אָרמיאַן, פאָרזיצער פון דער היגער „תרבות"־אָרגאַניזאַציע, ד"ר אריה טאַרטאַקאָווער, מיטגליד פון ציוניסטישען אַקציאָנס־קאָמיטעט.

אין דער אַקאַדעמיע וועלען זיך בעטייליגען דעלעגאַציעס פון אַלע ציוניסטישע אָרגאַניזאַציעס, גרופּירונגען, אינסטיטוציעס און די יוגענד־פערבאַנדען מיט די פאָהנען. מיט'ן אַרטיסטיש־דעקאָראַטיווען טייל פון דער אַקאַדעמיע פערנעמט זיך אַ ספּעציעלע קאָמיסיע.

די פאָלקס־פערזאַמלונג ווערט אָרגאַניזירט דורך דעם פעראייניגטען קאָמיטעט פון אַלע ציוניסטישע גרופּירונגען. די לאָדזשער יודישע געזעלשאַפט ווערט היינט מאַסעניווייז קומען אין פילהאַרמאָניע־זאַל, אָפּצוגעבען כבוד דעם פערשטאָרבענעם גרויסען יודישען פיהרער נחום סוקולוב ז"ל.

היינט טרויער־אַקאַדעמיע אין האַנדוו.־פערבאַנד

היינט זונטאָג ד. 24 ד.ח. 5 אַזייגער קומט פאָר אין אייגענעם לאָקאַל פון האַנדוו. פערבאַנד (פּילסודסקיעגאָ 69) אַ טרויער־אַקאַדעמיע געווידמעט דעם אָנדענק פון עהרען־פּרעזידענט פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע נחום סאָקאָלאָוו ז"ל. איינגאַנג פריי.

אין „שערי מזרח"

אין „שערי־מזרח" ביים לאָדזשער „מזרחי" איז פאָרגעקומען אַ הזכרה פאַר דער נשמה פון גרויסען מנהיג ר' נחום סאָקאָלאָוו ז"ל.

אַ הזכרה איז אויך איינגעאָרדנעט געוואָרען אין „בית מחסו לזקנים".

וויכטיגע ענטשיידונגען פון העכסטען געריכט

אָראָפּציהען פון אַרבייטסלוין פערזיכערונגס - געלדער

אַן אונטערנעהמער מעג אָראָפּציהען פון די אויסגעצאָהלטע שכירות אַ גייסטיגען אַרבייטער די סומען, וועלכע ער האָט בעקומען פון דער סאָציאַלער פערזיכערונגס־אַנשטאַלט אין שייכות מיט אַ קראַנקהייט אָדער אומגליקס־פאַל.

דאָס אָראָפּציהען דאַרף פאָרקומען ערשט נאָכ'ן דערהאַלטען דורכ'ן פערזיכערטען אַרבייטער די בעטרעפענדע סומע און ס'מוז נישט דיקא אָראָפּגעצויגען ווערען גלייך ביים נאָהענטסטען אויסצאָהל, נאָר ס'קאָן אויך זיין שפּעטער, פון די ווייטערדיגע אויסצאָהלען.

אַרבייטס - שוץ

אויך אַ מלחמה־אינוואַליד, וועלכער נעמט רענטע — קוים ווערט ער אנגאַזשירט צו אַן אַרבייט, מוז ווערען פערזיכערט אין סאָציאַלען פערזיכערונגס־אַנשטאַלט.

אַפילו ווען מ'איז נאָר צוגענומען אויף אַ חודש צו אַן אַרבייט, מוז מען אויך פערזיכערט ווערען.

עקזעקוציעס פון אַרבייטסלוין

אויב מ'פערדינט מעהר ווי 100 גילדען אַ חודש מעג מען לייגען אַן אַרעסט אויף אַ פינפטעל טייל. דאָס פינפטעל ווערט גערעכענט נישט פון דער סומע איבער 100, נאָר פון גאַנצען בעטרעף.

proszki od BÓLU GŁOWY dla dzieci ... KOWALSKINA AK

Dr. med.

HALTRECHT

ספּעציעל־אַרצט פאַר הויט־, געשלעכטס קראַנקהייטען און מענער־שוועכע

האָט זיך איבערגעצויגען און נעמט אָן

פּיעטריקאָווער 161, טעל. 245-21

פראַנט דריטער שטאָק

פון 10 פריה ביז 2 מיטאָג און פון 7 ביז 9 אָוונט

זונטאָג פון 11 ביז 1 מיטאָג

פאַר פרויען אַ בעזונדער וואַרטע־זאַל

פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע־פּרייזען

Dr. med. L. Berman

צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 149-07

ספּעציעל־אַרצט פאַר מענער - שוועכע־בע האַנדלונג און סעקסועלע בעראַטונג

נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונט.

זונטאָג פון 9—1 פאַרמיטאָג

פאַר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע־פּרייזען

Togal

צו באַקעמפען די היץ ביי גריפּע־קראַנקהייטען און פאַרקילונג ווירקן גוט, אַ דאַנק זייער כעמישן צוזאַמענשטעל די טאַבלעטקעס טאָגאַל, וועלכע זענען אַ מיטל קעגן ווייטאָגן און קעגן היץ.

וואַרשאַווער אָפיציעלע בערזע

דעוויזען:

האָלאַנד	—	—	—	—
לאָנדאָן	—	—	—	—
ניו־יאָרק (קאַבעל)	—	—	—	—
פּאַריז	—	—	—	—
פּראַג	—	—	—	—

אָפיציעלע פּראָצענטיגע פּאַפּירען

באַנק פּאָלסקי	—	—	—
3 פּראָצ. אינוועסטיציע I. פּרעמירטע			
3 „ „ II.	—	—	—
4 „ דאָלאַרובקע	—	—	—
7— „ סטאַביליזאַציע	—	—	—
5— „ וואַרשאַווער	—	—	—
5— „ לאָדזשער	—	—	—

ראַדיאָ - פּראָגראַם

זונטאָג, דעם 24־טען מאַי

9 צייט־סיגנאַל, 9.15 מוזיק (פּליטען), [1]0.30 ... 11.57 צייט־סיגנאַל, 12.03 „די שטאַטישע ... זאָרג פאַרן געזונט פון דער בעפעלקערונג" — פון סטאַניסלאַוו קעמפּנער, 12.15 סימפאָנישער ... 2.20 „קאָנצערט זשיטשען", 3.20 מוזיק (פּליטען) ... רייזע־פעליעטאָן, 4 אוידיציע פאַר קינדער ... „טאָג פאַר דער מוטער". 4.30 הומאָר און מוזיק, 4.50 רעקלאַמע - קאָנצערט, 5.15 ... קאָנצערט, 8 קאָנצערט פון אונגאַרישע ... אָוונט־ידיעות, 9 אויף די לעמבערגער ... ליעס, 9.30 רייזע־פעליעטאָן, 9.45 ספּאָרט־ידיעות ... סימפאָנישער קאָנצערט, 11 ספּאָרט־ידיעות, 11.15 מוזיק (פּליטען).

אויסערגעוועהנליכער ער[פאָלג]

פון דער קאָלעקטור נ. יאַטקאַ

אין דער יעצטיגער ציהונג פון דער ... מלוכה־לאָטעריע זענען פאַרגעקומען ... גאַנצע ריהע גרעסערע געווינסטען אין ... ריהמטער קאָלעקטור נ. יאַטקאַ. נעכטען ... אונזער שטאָט עלעקטריזירט געוואָרען ... גרויסען געווינס 100.000 זל. אויף נומ[ער] ... וועלכער איז אויך פערקויפט געוואָרען ... זעלבער קאָלעקטור. דעם גליקליכען לאָז ... געקויפט 4 לאָדזשער שפּילערס.

זעלבסטמאָרד

יא) אויף מאַקרע 44 האָט זיך דער ... ריגער אַרבייטסלאָזער, סטעפאַן קאָלקאָווסקי ... עקסטער נויט אין דער כּונה פון אַן ... אַראָפּגעשלונגען אַ היפּשע פּאָרציע ... פּאָגאָטאָוויע האָט איהם אין אַ שווע[רן] ... שטאַנד אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

אַ מבוראַטאָרי[ע]

ביים פעראיין „לינת משמר"

פּילסודסקעגאָ 21, טעל. ...

איז טעטיג פון 10 פריה ביז 4 נאָכמ[יטאָג]

עס נעמען אָן

דאָקטוירים פון אַלע ספּעציאַל[יטעטען]

ווי אויך וויזיטען אין דער שטאָט ...

אָנגענומען אַלע זעמטליכע אַנאַל[יזען]

דענטיסטישער גאַבינעט איז טעטיג ...

צען טאָג. די פערוואַלט[ונג]

Dr med.

[R]adokierski

כירורג פון צייהן און יאַסל[ען]

[Pio]trkowska 164 tel 114-20

Doktór Z.

[H]enrykowski

ספּעציעל־אַרצט פאַר מענער ... וועגערישע און הויט־קראַנקהייטען

טראַוגוטאַ 9 טעל. ...98

נעמט אָן פון 8—11 און פון 6—9 ...

זונטאָג פון 9 פריה ביז 12.30 בייטאָג

[...]ויִדיג און זיכער

צו די געשעענישען אין ארץ־ישראל

— פון —
מאיר גראסמאן

...האב דעם איינדרוק אז די לעצטע אראבישע ...אין ארץ ישראל האבען אנגעווארפען א ...אויף א טייל אמעריקאנער יודען. מען ...דראשט און דערשראקען, ווי ס'וואלט פלו־ ...פיט אנ'אומדערוואַרטעטער אומגליק, אפילו ...ישע ציוניסטען רעדען אין א נוסח פון אנט־ ...: מען איז אין דער דעפענסיווע און מען ... צו דערקלערען די געשעענישען מיט זייער ...פעלינע סיבות. וואס איז שייך די נייטראלע ...יפער און סתם פריינד פון ארץ ישראל בע־ ... זיי נישט זייער טיפע דאגה; זיי פרעגען: איז ... אומפערמיידליך? מיט וואס און ווען וועט ... ענדיגען? נעכטנער ווידער האלטען קוים אין ... ווי רוימען אריין יעדען אין אויער, אז אין ...ראל וועלען יודען סיי ווי קיינמאל נישט האָר ... נחת רוח; און אויב אזוי טא צו וואס לויינט ... טאנצער פערפלאנטערטער עסק?

...לא, מיר זענען געוואוינט צום יודישען טעם ...טוט. שנעלע שטימונגס־ענדערונגען זענען ביי ... קיין נייעס. פיל ערנסטער שיינט מיר צו ... רעאקציע פונם בריטען ציוניסטישען און ...ציוניסטישען עולם אויף די לעצטע ארץ ישראל ...געשעענישען. די פעסימיסטישע און סקעפטישע אָפ־ ... פון אונזער לאגע אין לאנד, בפרט פון די ... צו פערווירקליכען דעם ציוניזם אין פו־ ...טיש, קענען האבען שרעקליכע קאנסעקווענצען. ... די ערשטע שוועריגקייטען דערוועקט זיך ... צווייפל, טא וואס וועט זיין שפעטער? ... שפעטער, ד.ה. אין די קומענדיגע 15—20 ... אונזער וועג אין ארץ ישראל זיכער זיין ... מיט דערנער, שטערונגען און ווידער־ ... ס'איז א סך בעסער דעריבער זיין צו דעם ... איידער אריינפאלען אין א פאניק און ברע־ ... ביי יעדער ידיעה וועגען אנ'איבערפאל, ... צוזאמענשטויס. ווארים זיי זענען געווען און ... זיין, לוידער, אומפערמיידליך.

* * *

... אין משך פון חדשים ערווארט מען, אז עפּ־ ... באלד געשעהען, און דאן קומען טאקע די ...ען, רעאגירען די נערווען געוועגליך, שוואך ... נזונדערער אויפטרייסלונג..

... יעדער יוד אין ארץ ישראל, וועלכער האט ... טייטען און אויערן, האט גוט געוואוסט, אז ... דערווארטען זיך, אז זיי ווערען געהעצט און ... פון אלע זייטען. אז יעדע רגע קען אויס־ ... א שריפה, מען האט אויך געווארענט די רע־ ... האט אויך אנגענומען געוויסע מיטלען ... ווידיגען זיך נעגען איבערראשונגען.

... דעם ישוב, וועלכער האט אין משך פון זעקס ... אין זיין פרעסע כמעט טעגליך א רע־ ... פון קלענערע און גרעסערע איבערפאלען ... אראבישער אנגריף נישט געקומען ווי א ... אומגליק. ס'איז פאר אונז אלעמען ... ווי א טייל, א נעגאטיווער און א שמערצ־ ... פון דער נאציאנאלער יודישער בעפרייאונגס־ ... וואס קומט איצט פאר אין ארץ ישראל. ... עס גלויבט, אז עס איז מעגליך צו דערגריי־ ... ארץ ישראל דעם ציל, צו וועלכען מיר שטרע־ ... א ווידערשטאנד פאר דער אויפגעהעצטער ... בעפעלקערונג יענער איז פשוט בלינד ... נאך מעהר: וואס גרעסער עס וועט ווערען ... עליה און וואס מעהר באדען עס וועט בע־ ... ווערען פון יודישע הענט, אלץ העפטיגער ... ווערען די קאנוואלסיעס פונם אויסזיכטסלאָ־ ... ווידערשטאנד, אויסזיכטלאז? יא, ווייל מיר זע־ ... פון א גוואלטיגער געשיכטליכער ענטוויק־ ... די ציוניסטען און נישט די אראבער זענען ... שטעלען דעם דאזיגען פראצעס: די מעכ־ טיגע שטראָמען פון יודישער עליה, וואָס פליסען אין דער ריכטונג פונם מיטעללענדישען ים.

ווען די אראבער וועלען עס דערפיהלען — נייִן, דערזעהען — ערשט דאן — נישט פריהער — וועט קומען א סוף צום ווידערשטאנד. דאן וועלען זיך מעהר נישט איבערחזרן די לעצטע געשעענישען. אבער ביז יענעם מאמענט — די שאפונג פון א יודישער מעהרהייט — מוזען יודען, בפרט ציוניסטען, זיין גרייט פון צייט צו צייט קריגען ידיעות, וואס דערמאָהנען ראפּאָרטען פון קריגספלאץ, אומפערמידליך, מוז מען דעריבער זיין רוהיג, גרייט און זיכער.

* * *

דער געשיכטסשרייבער פון אונזער קאמף און ארץ ישראל וועט אמאל פעסטשטעלען אז אין אונזער ,,ארויף" און ,,אראפּ" איז געווען א מין געזעצמעסיגקייט, ,,ציקלען" פון 4—5 יאהר, יעדע תקופה פון פראָספּעריטי האט זיך געענדיגט מיט א קריזיס, א צוריקשטויס; און דערנאָך: יעדע עטליכע יאהרען פון רוהע האבען געבראכט א נייע אטאקע מצד די אראבער און טיילוויז מצד דער מאנדאט־מאכט. אזוי איז נאָך די ערשטע ערפאלגרייכע יאהרען געקומען דער ווייסער בוך פון 1922; נאָך דער געהויבענער תקופה 1924—1925 — א קריזיס, און באלד מאָקע אנ'איבערפאל, אבער יעדעס מאל, אהן אויסנאהם האבען מיר באלד געדעקט אונזערע פערלוסטען און געמאכט פאָרווערטס. נאָך 1929 האט אויפגעבליהט תל־אביב און די מאדערנע ירושלים, מען האט אפגעלערנט, מען האט געהיילט די וואונדען און איינגענומען גלייכצייטיג ווייטערע פּאזיציעס.

מען דאַרף נישט זיין קיין נביא און אפטימיסט, כדי פאראויסזאגען די ווארשיינליכע פאלגען פון די היינטיגע אומרוהען. א האפען אין תל־אביב, א נייע יודישע שטאָט אין דרום פון תל־אביב, א שנעלערער וואוקס פון יודישע אינטענסיווע פארמען. א ווייטערע איזאלירונג פון דייך אראבישע שטעט. ווי יפו, א פערשטארקונג און אויסבילדונג פון דער יודישער זעלבסטשוץ, א גרעסערע בעטייליגונג פון יודען אין דער פאליציי און זשאנדארמעריע.

און איבער דעם אלעמען: די אנולירונג פון דעם אומגליקליכען קוואזי־פארלאמענטארישען פראיעקט. מיט וועלכען וואוקאפ האט געוואלט קריגען זיין דער זשים, ווער קען דען ערווארטען אז יודען זאלען מסר כים זיין צו זיצען אין איין אנשטאלט מיט רוצחים, וואס פערלאנגען די פערניכטונג פון אלע זייערע אַספּיראציעס?

אונזער אויפגאבע איז צו פערשטארקען די זעלבסטשוץ. קריגען א גרעסערע השפעה אויף דעם מלוכה־אפאראט, בפרט זיין פערטיידיגונגס דינסט און, דער עיקר, פערשנעלערען מיט אלע מיטלען דעם פראצעס פון אומוואנדלען די יודישע מינדערהייט אין א מאָיאָריטעט.

דער זין פון די לעצטע געשעענישען איז פשוט: דאס יודישע פאלק און דער ישוב האט בעקומען א ווארנונג נישט צו פערגעסען אז ווען מען ברענגט אין א פינסטערען טייל פון אזיע אנ'אייראפּעאישע בעפעלקערונג, בפרט אזא וואס האט פאליטישע אספיראציעס, מוז מען זיין גרייט צו איבערראשונגען. און נאך: מוז מען נישט ווערען איבערראשט אדער דערשראקען ווען עס פאלען קרבנות.

* * *

לאמיר קוקען אויף די געשעענישען אין ארץ־ישראל מיט אפענע אויגען, אהן פאניק, אהן היסטעריקע, אהן פראטעסט מיטינגען, און פראטעסט רעזאָלוציעס, ציוניזם איז אנ'ענין פאר מענשען וואס זענען צו אלץ גרייט און ווערען פון גארנישט נישט נתפעל. בפרט, אז קיין וועג צוריק איז נישטא.

איז שוין בעסער צו זיין רוהיג און זיכער.

—***—

אויפן וועג צו קאלעקטיווער זיכערקייט פאר יודען

פון ד"ר סטיפען ס. וויז (ניו־יארק)

מיר האבען פערלוירען די פרוכט, וואס די עמאנציפאציע האט געצייטיגט, אדער מיר האלטען זי איצט ביים פערלירען. עס וועלען נאך דורות אוועקגיין ביז דאס יודישע פאלק אין ארץ־ישראל וועט סוף כל סוף קומען אל המנוחה ואל הנחלה. וואס אבער זאל ווערען ביז דאן? זאלען דען די יודען, אויסליבער פאר זיך, בעהאלטענערהייט, בחדרי חדרים קעמפען נעגען די פאשיסטישע אונטערדריקער, געגען די כל'ערליי דיקטאטארען און צעשטערער פון יודישער רעכט און פונם יודישען לעבען? אדער עס זאל געמאכט ווערען אנ'איינהייטליכער און געשלאסענער פרוב גריינדלעך צו בעטראכטען דאס גאנצע פראבלעם? זאלען מיר, ווי אנ'ענגלישער מלוכה־מאן האט זיך אויסגעדריקט, זיך נעהמען דעם מוט אריינצוקוקען טיף אין פנים דער פינסטערער אדער דער אומגליקליכער פראגע פון דער יודישער עקזיסטענץ און זיך אפגעבען אומעטום סיסטעמאטיש מיט די יודישע פראבלעמען, וואס זענען סוף כל סוף דאך נאר איין און דאס זעלבינע פראבלעם?

דער אנטיסעמיטיזם איז נישט קיין לאקאל־בעגרעניצטע פראגע. ער איז דער אונפערמיידליכער פועל יוצא פון דער נאהענטער שכנות צווישען יידען און נישט־יודען, אדער פון דעם; וואס יודען קומען אוים צו לעבען אין א נישט יודישע סביבה. אנטיסעמיטיזם איז פערהאן אין יעדען לאנד: אמאל ברעכט ער אוים כאאטיש, אמאל ווערט ער אפגעליינט אויף שפעטער, אמאל ווערט ער פערשוויגען, אמאל ווערט ער נאר פערלייקנט.... אבער ער איז בנמצא, ער ווילדעוועט איום פון יאפאן ביז אמעריקע. ער איז דא אומעטום, אין נאר דער וועלט אין ציוויליזירטע לענדער ווי דהיינו פראנקרייך, ענגלאנד און אמעריקע בעווייזט ער זיך אין א ביסעל מילדערע פארמען, אין די לענדער פון מיטעל־ און מזרח־אייראפּע נעהמט ער אָן א ווילדען, א לאקאלען כאראקטער.

פון די דערפאהרונגען, וואס אנדערע יודען האבען דורכגעמאכט, קאָנען מיר זיך א סך אפלערנען. ווען די דייטשישע יודען וואלטען א שטייגער מיט א 25 יאהר צוריק געזעסען אויף א יודישען וועלטקאנגרעס צוזאמען מיט די רוסישע און מיט די רומענישע יודען, וואלט זיי זיך אפשר געקאנט פון זיי אפלערנען, ווי אזוי מען קאָן זיך פערפאנצערען און שיצען הן אינטעלעקטועל און גייסטיג און הן אלס ראסע נעגען אזא אומגליק, וואס האט מיט זיי איצט געטראפען. מיר יודען, וואס מיר זענען צוזייהט און צעשפרייט איבער גאר דער וועלט, לערנען זיך גארנישט אפ איינער פון דעם אנדערען, ווייל מיר טרויען זיך נישט, מיר וואגען נישט זיך צו אויסטוישען מיט דערפאהרונגען, ווייל מיר רעדען זיך עפּעס איין אהן א שום פארוואס און פאר וואָן — אז די יודען אין אנדערע לענדער זענען טאקע גע'חודפ'ט געווארען, מיר אבער, מיר האבען אנ'אימוניטעט, אז מיר לעבען אין זיכערקייט, פון וואס די יודען, וואס לעבען אין אנדערע לענדער, קאנען צוליב דעם אדער אנ'אנדער טעם נישט געניסען. דער דאזיגער גראבער מעות קומט דערפון, וואס די יודען מאכען צו די אויגען און ווילען נישט איינזעהען א זעהר ווייטטיגען פאקט. זיי ווילען זיך, צום ביישפיל, נישט אפגעבען קיין דין וחשבון פון די אמת'ע ווירטשאפטליכע צוזאמענהאנגען, וואס רופען ארוים אט די בעזונדערע פראגע, אין וועלכער די יודען, ווי א פאלק, וואס איז אפגעריסען פון דער ערד און פערטעהמט זיך מיט אויבענאויפיג נישט־שעפערישע פערמיטלערישע פונקציעס, געפינען זיך.

דער יודישער וועלט־קאנגרעס מוז אין דער איצטיגער לאגע זיך בעשעפטיגען מיט די וויכטיגליכע אספעקטען פון יודישען לעבען און איין מאל פאר אלעמאל פעריאגען פון דעם יודישען לעבען די מיינונג, אז נדבות און פילאנטראפּיע קענען ווערען די רפואה שלימה צו אלע יודישע ליידען און צו דער גאנצער יודישער וועלט. דאס גופא, וואס צדקה קאן נישט בעטראכט ווערען ווי א לעזונג און נאך דערצו ווי א לעזונג פון דעם גאנצען יודישען פראבלעם, נעהמט זיך פון דעם, וואס זעהר פיל יודען פערמאגען נישט גענוג איינגעווירדע. א סך יודען רעדען זיך איין, אז אונטערשטיצונג קאן זיין מעהר ווי א פאַליאטיוו, אז פילאנטראפיע און צדקה קאן נישט נאר מילדערען אויף א ווייל אומטערעטיגקייט און פערשיטען אביסעל דעם תהום פון א נישט־פולקאמענעם א צילזאהער סאציאלער ארדענונג, נאר אינגאנצען אפשאפען דעם דאזיגען תהום.

דער יודישער וועלטקאנגרעס מוז איין מאל פאר אלעמאל פראקלאמירען, אז אלע יודען זענען ברידער. ביז איצט האט נאך קיינער נישט געראטעוועט זיין ברודער דורך צדקה, קיינער האט זיין ברודער נישט בעפרייט פון דער קנעכטשאפט. אפשר אויף א געוויסע צייט יא, אויב ער האט זיך בענוצט מיטן מיטעל פון דער אזוי גערופענער פילאנטראפּיע.

דער יודישער וועלטקאנגרעס, ווייל אויפפאדערען די יודען זיי זאלען געמיינזאם בעטראכטען זייער לאגע, זיי זאלען עפענטליך און מוטיג ארויסברענגען אלע פראגען פון יודישען לעבען און זאלען זוכען א וועג ווי אזוי צו דערהאלטען דאס יודישע פאלק. אויף אט דעם דאזיגען קאנגרעס וועלען די פערטרעטער פון דעם אָרגאניזירטען יודענטום זיך בעראטען איבער די גרונד־פראבלעמען פון יודישען לעבען. דער קאנגרעס וועט גלייכצייטיג אויך אויפפאדערען די נישט־יודישע וועלט, זי זאל זיך אפגעבען מיט יענע יודישע פראגען, וואס וואקסען נישט דירעקט ארוים פון דעם יודישען לעבען, נאר זיי זענען א פּראָדוקט פון דער בעציהונג פון די יודען צו אנדערע פעלקער, א פועל יוצא פון דער קנאפער גאסטפריינדליכקייט, וואס די נישט־יודען ווייזען ארוים לגבי די יודען, א רעזולטאט פון דער אומגערעכטיגקייט, וואס מעכטיגע פעלקער בעגייען אין גאר דער וועלט לגבי דעם יודישען פאלק.

דורך דעם יודישען וועלט־קאנגרעס זאלען די יודען איינזעהען די נויטיגקייט זיך צו טרעפען. כדי און זיכערקייט זיך צו בעראטען איבער די יודישע פראגען. זיי מוזען עס טון מחמת רעספעקט צו זיך גופא. דער קאנגרעס וועט בעווייזען, אז עס איז נאך פערהאן אין יודישען לעבען א פיהרערשאפט, לאו דווקא פון פילאנטראפען און נדיבים. ער וועט אונז און גאר דער וועלט בעווייזען, אז מיר יודען זענען אנ'איינהייטליך און גאנץ פאלק, אז דער גורל פון איין יודען איז גלייכצייטיג דער גורל פון אלע יודען, אז די ליידען פון איין יודען זענען די טראגעדיע פון אלע יודען, אז מיר מוזען, ווי עס זאגט דאס אלטע יודישע ווארט, זיין ערב איינער פאר'ן צווייטען. און די וועלט וועט זעהען, פונקט ווי מיר גופא, אז מיר שליסען קיין איין יודען נישט אוים פון אונזערע ריהען צוליב זיינע פאליטישע אדער סאציאלע מיינונגען. איטליכער יוד האט דאס רעכט צו טראכטען וועגען אלע סאציאלע, עקאנאמישע און פאליטישע פראבלעמען, ווי איהם פאסט, ווי איהם געפעלט, און קיין פאשיסטישע גרופע — אזוי גוט אין נאצי־דייטשלאנד און ווי די ענדעקעס אין פוילען, ווי אין דער זיך אלץ מעהר און מעהר פאשיזירענדיגער אמעריקע — קען פאר אונז נישט בעשטימען, מיט דער הילף פון פאשיסטישע יודען, וואסערע פאליטישע אדער ווירטשאפטליכע מיינונגען מיר האבען און דארפען האבען. דער ציוניזם פון יודען, וואס האבען שוויזענדער פערשידענע פאליטישע און ווירטשאפטליכע מיינונגען — דאס גופא איז דער בעסטער ענטפער די מכל המינים רכילות־טרייבער, — וואס מעגען, אז אלע יודען זענען אדער קאפּיטאַליסטען אדער קאמוניסטען.

אבער דער יודישער וועלט־קאנגרעס וועט פארקומען און ער וועט דינען דער יודישער זאך אין דער גאנצער וועלט. דער יודישער וועלט־קאנגרעס, וועט פונקט אזוי ווי דער ציוניסטישער וועלט־קאנגרעס, זיין די פתיחה פון א נייער תקופה אין דער זעלבסטדערקענטעניש, אין דער זעלבסטווירדע און אין דער זעלבסטדיסציפלין. דער יודישער וועלט־קאנגרעס וועט ווערען די ארגאניזאציע פון יודישען מוט און פון יודישער זעלבסטאכטונג.

—*✕*—

א הילפס־ארמעע פאר נאצי־דייטשלאנד

[...]ילען שאפען די רוסישע ווייס־גווארדיעער געגען ראטען־פערבאנד

... א קורצער צייט צוריק איז דער רוסישער ... פאר פליטים אין בערלין און מינכען, נישט ... אויף זיין רעאקציאָנערען און פראָ־היטלער כאראקטער אויפגעלעזט געווארען און אלע ...ען שייכות מיט די רוסישע עמיגראנטען איז ...געבען געווארען אין די הענד פון קאוואלע־ ...ראל וו. וו. ביסקופסקי.

... שייכות דערמיט פערעפענטליכט די רוסישע ... ,,אבאראנטשעסקאיע דוויזשעניע" וואס האט ...ען צו ערשיינען אין פאריז או זאיז דער ... אין דער ,,פעראייניגונג פון רוסישע עמיגראנ ... דער נאציאנאלער פערטיידיגונג און שלום". ...וועהנליכע אינטערעסאנטע רעוועלאציעס. ... ווייזט זיך ארוים, האנדעלט עס זיך ביי דער ... פון גענעראל ביסקופסקי אלס אפוטרו־ ... אלע רוסישע עמיגראנטען אין דייטשלאנד ... צו שאפען דעם פאסטען פון א דיקטא־ ... איבער אלע רוסישע עמיגראנטען אין דייטשלאנד ... דייטשלאנד. די צייטונג דערמאהנט די ...וועהנליכע קאריערע וואס גענעראל ביסקופ ... געמאכט. ער איז געווען די רעכטע האנד ... אוקראינישען העטמאן סקאראפּאדסקי דער פער ... פון דער דייטשער קייזערליכער ארמעע ... 1918 וועלכע האט דאן געהאט אקופירט ...ע, נאכדעם ווי ביסקופסקי האט עמיגרירט ... דייטשלאנד איז ער פון דעם גענעראל פאן דע ... באשטימט געווארען אלס קאמאנדיר פון ביידע ...יסטישע ארמעען פון די רוסישע עמיגראנ־ ... וועלכע האבען געקעמפט אין דער באלטישער ... אונטער דער אנפיהרונג פון אוואלאוו און ...יטש. נאכן צוזאמענברוך פון די דאזיגע באל־ ... אוואנטוריסטען איז ביסקופסקי אוועקגעפאהרען קיין מינכען וואו ער האט מיט דעם פארגענגער פון דער היטלער בעוועגונג, דעם דייטשען נאציאנאליסט, שויבנער—ריכטער ארויסגעגעבען א מאנארכיסטישע צייטשריפט אונטער דעם נאמען ,,אויפבוי". ביסקופסקי איז געווארען און געבליבען ביז צום היינטיגען טאג דער נאהענסטער און אינטימסטער בעל יועץ פון רוסישען קרוין־פּרעטענדענט, דעם גרויס־פירשט קיריל ראמאנאוו. די צייטונג ,,אבאראנטשעסקאיע דוויזשעניע" ווענדעט זיך אין שייכות דערמיט מיט פאלגענדע פראגען צו דער דייטשער רעגירונג:

1) צי איז אמת אז אין פריהלינג 1920 נאך דעם צוזאמען מיט'ן גענעראל ביסקופסקי א פלאן צוריק־ די פיהרער פון דער אקציע אין מינכען אויסגעארבייט צוזאמען מיט'ן גענעראל ביסקופסיק א פלאן צוריקצושטעלען די מאנארכיע אין דייטשלאנד, אונגארן און רוסלאנד?

2' איז עס אמת, אז אין דער צייט פון 8 ביזן 13 יולי 1920 איז אין בודאפעשט אויף א מאנארכיסטען קאנפערענץ אין וועלכער עס האבען זיך אויך בעטייליגט עסטרייכישע מאנארכיסטען, ביסקופסקי פארגעלעגט געווארען דורך דעם פאלקאווניק באוער?

3) איז עס אמת, אז אויף דער דאזיגער קאנפערענץ איז אנגענומען געווארען ביסקופסקיס און באוער'ס פארשלאג, או בכדי אדורכצופיהרען די פלענער פון צוריקשטעלען די מאנארכיעס, זאל געפעלשט ווערען די רוסישע וואלוטע און אז גענעראל ביסקופסקי האט בכדי צו אדורכפיהרען די פעלשונג בעקומען פון דער אונגארישער רעגירונג א גרויסע סומע געלד?

האט בעשטימען דעם גענעראל ביסקופסקי אלס בעפולמעכטיגטער פון די רוסישע עמיגראנטען אין דייטשלאנד, וועט אהן שום ספק נאך האבען גרויסע פאליטישע פאלגען. ביסקופסקי געפינט זיך איצט אויף א רייזע אין אויסלאנד וואו ער פרובט צו ארגאניזירען די רוסישע עמיגראנטען. ער צושיקט פּראָגעבויגענס צו אלע ארגאניזאציעס פון די רוסישע עמיגראנטען בעזונדערס צו די סעפאראטיסטישע קאזאַקען אין יוגאסלאוויען. צי זיי וואלטען געווען גרייט צו קעמפען אויף דייטשלאנדס זייט געגען ראטען־פערבאנד. אין דער ווייס־גווארדעאישער צייטונג ,,וואזראזשדעניע" וואס ערשיינט אין פאריז, איז פערעפענטליכט געווארען א אינטערוויו — צוויי רעדאקטארען פון דער דאזיגער צייטונג זענען מיט א קורצער צייט צוריק לויט דער פאדערונג פון דער פראנצויזישער מיליטער מאכט ארעסטירט געווארען פאר שפּיאָנאזש — אין וועלכע; ביסקופסקי ערקלערט, אז ער וועט ,,בעשאפען אלע רוסישע עמיגראנטען וואס וועלען זיך נישט זאמלען אויף זיין רוף צו קעמפען אויף דער זייט פון דייטשלאנד".

ביסקופסקי פערגופט זיך אויף דעם אפיציעלען אויפטראג וואס ער האט דערהאלטען פון דער דייטשער מאכט און אויך אויף די פולמאכטען וואס ער האט בעקומען פון דער היטלער רעגירונג אין אלע ענינים פון די רוסישע עמיגראנטען.

—***—

ווי אזוי לעבען יודען

(א בריף פון פראנקרייך)

פון דוד איינהארן

— 1 —

דער צוג טראגט זיך צווישען פרישבעארבייטע פעלדער; די גאנצע געגענד זעהט אויס, ווי א שאך־ברעט פון גרינע, שווארצע, ברוינע, פירקאנטיגע פלעקען.

פון צייט צו צייט זעהט מען א פויער הינטער אן אקער, איינגעשפאנט מיט צוויי פיינע פערד מען זעהט א צווייטען פויער מיט א זאק דערנער, שפריי־זענדיג איבער'ן פעלד מיט ברייטע טריט און שפריי־טענדיג ארום זיך דעם גאלדיגען קארן. דאס איז א בילד פון פרידען און וואוילזיין.

אויף די סטאנציעס אבער ענדערט זיך די שטימונג. אומעטום זענען סאלדאטען, אינעווייניג און אויף דער פלאטפארם, זיי זענען בעלאדען מיט זייערע פעק און קעסטלעך. דאס זענען יונגעלייט, בלוט און מילך, ביי מאנכע פון זיי קינדערישע פנים'ער, אט נאר־וואס ארויס פון דער מוטער'ס צערטליכקייט.

וואס מעהר דער צוג דערנעהנטערט זיך צו די פראווינצען, וואס ליגען ביים דייטשען גרעניץ, אלץ מעהר מיליטער זעהט מען.

אין וואקזאל איז די שטימונג א געשפאנטע. מען רעדט צווישען זיך שטיל, כמעט אויפ'ן אויער, און פון די שטילע ווערטער בליצט כסדר אויף איין פראגע: — דער קריג קומט.

איצט יאגט זיך דער צוג איבער דער לאטערינגישער ערד, וואס איז דורכגעווייקט טיילווייז מיט מענשליך בלוט פון לעצטען קריג. ביים פענסטער שטעהט א קאליקע מיט מעדאלען און ווייזט מיט'ן פינגער אויף פערשידענע ריכטונגען, — דא האבען זיי געוואלט קומען, דא האט מען זיי פערהאלטען, אהין זענען זיי נישט דערגאנגען... „זיי" — דאס מיינט מען די דייטשען.

אנטקעגען מיר זיצט א יונג מיידעל מיט אן עלטער פרוי. זיי רעדען צווישען זיך עלזאס־דייטש.

— מען זאגט, — רעדט שטיל דאס מיידעל, —

— דער קריג קומט.

— נישט אזוי גיך, — טרייסט איהר די באבע.

— יא, אין איין שעהנעם טאג קאן עס ארויפפאלען.

— יא, — שאקעלט די באבע מיט'ן קאפ, — פון אונזער פאמיליע וועלען געהן פיר.

— און פון אנקעל'ס פאמיליע צוויי, — גיט צו דאס מיידעל. — צוזאמען זעקס.

אויף דער נעהנסטער סטאנציע יודער מיליטער, שוין געדיכטער.

— דאס אלץ וועט באלד פערשווינדען אונטער דער ערד, — זאגט א יונגערמאן אויף פראנצויזיש מיט אן עלזאסישען אקצענט.

דאך מיינט ער דעם פייערדיגען גארטעל, די ריזיגע אונטערערדישע פעסטונגען, וואס פראנקרייך האט אויסגעבויט אויף דער גאנצער לענג פון דייטשען גרעניץ.

דער וואקזאל איז פול מיט ליכט פון דער פריהלינגס זון. אלע בוימער אין דרויסען זענען בעשאטען מיט בליטען. און אונטער דער ערד שטראמען צעהנדליגער טויזענטער יונגעלייט פון גאנץ פראנקרייך, איבערלאזענדיג זייערע געליבטע און כלות אליין אונטער די בליהענדע בוימער.

— היטלער — הער איך פון איין ווינקעל. — היטלער — פון א צווייטען ווינקעל. דער דאזיגער נאמען איז איינגעהילט אין בלוט, משוגעת און רציחה.

וואס מעהר דער צוג דערנעהנטערט זיך צום גרענעץ, אלץ געדיכטער ווערט די לופט. היטלער'ס אטעם פיהלט זיך שוין אין וואגאן. עס שמעקט מיט פעך און שוועבעל. אנטקעגען מיר פערנעמט דעם פלאץ א גרופע פון פיר עלזאסער. זיי רעדען צווישען זיך עלזאסיש. א דאנק מיין יודיש, פערשטעה איך וואס זיי רעדען. מען רעדט וועגען „יוד", מיט א ריין היטלעריסטישען צוגאב. מיך זעהען זיי נאך נישט. איך זיך פערשטעלט מיט א ראדיקאלער פראנצויזישער צייטונג. עס איז אפט שווער צו אונטערשיידען צווישען אן עכטען פראנצויז פון דרום און א יודען. איך נעם אראפ די צייטונג און שפאר זיך אן אן וואנד. מיך דערמעלט. ווי לאנג איך האב געדרעמעלט, ווייס איך נישט. נאר אין אויער האט מיר כסדר געקלונגען די דייטשע שפראך.

צי דאס איז געווען די אמאליגע געוואוינהייט מיינע צו דער דייטשער שפראך, נאר אויפכאפענדיג זיך פון שלאף, האב איך אויטאמאטיש געפרעגט מיינע שכנים אויף א ריינעם דייטש, ווי אזוי די סטאציע הייסט, וועלכע מיר זענען פארביי. און פלוצלונג האבען א פאר אויגען מיך דורכגעשטאכען.

— די היטלעריסטישע כוואליע איז שוין לאנג אריבער דעם גרעניץ, — האט מיר א יוד פון עלזאס נאכדעם געזאגט — דעם ראסיזם האט נישט היטלער אויסגעטראכט. עס ליגט, א סברה, אין דיי־טיפע פאטעלען די מיטגלידער פונ'ם ראט און בע־וואס האבען אין תוך ארויין פיינט דייטשלאנד, ווערען מיט דעם פערכאפט.

און אט דער דאזיגער „אויף דער וואל" שאפט בארג, הארט נעבען היטלער'ן, אויפ'ן ערשטען פראנט פון קינפטיגען קריג, האבען זיך בעזעצט הונדערטער יודישע פאמיליעס פון פוילען. צענדליגער נייע קהלות זענען אויסגעוואקסען, וואס פיהרען א מערקווירדיגען לעבען, ווי אין א הינטער־פלעט. אנטרונענע פון דייטשלאנד און פוילען, זיצען זיי, ווי מען זאגט, אויף די פערפאקטע טשעמאדאנעס און זענען גרייט יעדע מינוט צו לויפען. נאר זיצענדיג אזוי אויף דער וואל, וואקסען זיי איין נישט־בעמערקטערהייד. א מענש איז ווי א בוים, ווי מען זעצט איהם איין, דארטען לאזט ער ווארצלען. מען האט, ווי אויף דערווייל חזקה, קינדער ווערען געבוירען, די קינדער וואקסען אזוי אויף דערווייל, געהען אין פראנצויזישע שולען, ווערען קליינע פראנצויזלעך, נישט וויסענדיג, אז זיי הענגען אין דער לופטען.

און אט אויף דעם דאזיגען פייער־שפייענדיגען א מוראדיגע קולטור־לאזיגקייט און אפנעריסענקייט. צו דער פראנצויזישער קולטור דערנעהנטערט מען זיך נישט, דאס יודישע ווערט אויסגעזעפט, אזוי אז עס בלייבט אפילו קיין ריח נישט. מיט פוסטע הערצער און פוסטע נשמות געהען אום טויזענדער מענשען אהן א גאט, אהן א גלויבען און אהן א אידעאל.

אט, צום ביישפיל, איז אזא סצענע. עס איז פסח ביי יודען. ביי די גויים איז ערב יום־טוב. איבער דער אלטער, שעהנער פראנצויזישער פראווינץ־שטאט הענגט א מילדע פריהלינגס־זון. דער ערב יום־טוב פיהלט זיך אין די גאסען. די געשעפטען זענען אנגעשטאפט מיט מענשען. פון די געזעצגעבער פון דער מאדע.
קלויסטערס שטראמען מחנות. די גלאקען קלינגען.

אין קליינע שטעטלעך פון פראנקרייך

די קינדער געהען שוין יום־טוב'דיג אנגעט
מעטום איז א געהויבענע שטימונג.
איך זיץ ביי אזא יודען אין שטוב.
טיש שטעהט א וואכעדיגער חמצ'דיגער מיט
טיש איז נישט געדעקט. ארום זיצען ע
דער מיט טרויעריגע פנימ'ער. דער בעל
האלט נישט פון יודישע יום־טובים. קיין
ליסט איז ער אויך נישט, הגם ער
ערשטען מאי, און די סאציאליסטען האב
בעוויזען צו שאפען יום־טובים מיט אזא
און פארב און טיפער טראדיציע, ווי די
האבען עס געטון.
זיצען די קינדער, וואס לעבען מעהר
פראנצויזישער שולע, ווי אין שטוב, און
מיט פערבענקטע פייכטע בליקען אין דרויס
איז א יום־טוב, און קינדער מוזען עס האב
ברעג טיש זיצט א מיידעלע פון זעקס יא
האלט אנ'אייעלע פון גלאז. אין אייעלע ליג
הינדעלע, און אונטען איז דא אזא מאשינ
ווען מען דריקט עס, פישטשעט עס. אלע
קינד זענען קאנצענטרירט אויף דעם איי
האט איהר א פראנצויזקע, א שכנה, געש
זאל דאס קינד אויך עפעס וויסען פון א

(ווייטער מארגען)

קינסטלער־ארבייטן איבער דער נייער קליידונג־מאדע

אין ראטען־פערבאנד

אין מאסקווער „עמעס" שרייבט אירענא אלפאר וועגען דער נייער קליידונג־מאדע איבער וועלכער עס ווערט אינטענסיוו געארבייט אין ראטען־פערבאנד. מיר ברענגען דא פון דאזיגען ארטיקעל די כאראקטעריסטישע שטעלען, וועלכע שפיגלען אפ דאס ארטיגע לעבען.

אלפאר שרייבט צווישען אנדערען:

„ס'איז איצט אין די ערשטע פריהלינג־טעג הייס, ענג און שטיקענד אינ'ם מאדע־אפטייל פונם צענטראלען „מאסטארג". יעדען טאג זאמלען זיך דא צונויף פון אלע עקען מאסקווע און פונ'ם פערבאנד די, וואס אינטערעסירען זיך מיט סעזאן־מאדעס. עס רוישען די זייטלעך פון די אויסלענדישע מאדע־זשורנאלען, אזוי מען האלט אין איין בראקירען די לאנגע שלייפען, אויפגעבלאזענע ארבעל און פאלדען, מאנטלען און זשאקעטען, וואס טיילען צופיל אויס די טאליעס. די בעשטעלער בעטען, מען זאל זיי ווייזען עפעס עלעגאנטעס אבער אומבעדינגט איינפאכעס, אזוינס. אין וואס מען זאל זיך קאנען בעוועגען אומעטום: אויף דער ארבייט, אין טעאטער און מען זאל אפילו אין דעם קענען כאפען א טאנץ אונטער די קלאנגען פון א דזשאז.

אבער איינפאכע קליידער איז דא ווייניג. דער אויסוואהל איז א נישטיגער, און דער בעשטעלער איז געצוואונגען צו דערמאנען אויפ'ן פריהער(?) זיך אנ'אויסלענדישע רעפראדוקציע אדער קאמבינירען פאסאנען פון פערשידענע צוגעטראגענע דעטאלען.

מיר האבען נאך נישט קיין עכטען סאוויעטישען שטייגערישען קאסטיום. גאר נישט לאנג, ערשט מיטט א יאהר צוריק האט אין מאסקווע אונגעהויבען ארבייטען א טעכנישע עקספערימענטאלע פאבריק פון „מאסקוואשווייי" — א לאבאראטאריע פון סאוויעטישע מאדעס.

נישט יעדער מאסקווער איינוואוינער, שוין אפגערעדט פון נישט־מאסקווער, ווייס. אז ס'איז דא אזא אפבריק — א צושטעלערין פון פרישע אידעען, א פאבריק, וואו מען ברעכט ענטשיידען די אלטע טראדיציעס אין קליידונג.

אינ'ם שטילען יושקאוו געסעל ארום דעם רוישיגער אילינקע, האבען זיך איינגעשפרייט די ליכטיגע, גרוימע צעכען פון דער נייער פאבריק קינסטלער, צושניידער און שניידער־מאדעליסטען טראכטען צו טיפען קליידונג, לויט וועלכע ס'ווערט גענייט פרוב־מאדעלען, כדי די מאגאזינען פונ'ם פערבאנד זאלען קענען אויסקלויבען דאס, וואס דער קויפער וויל, און דאס סאמע גאנגבארע ווערט דערנאך אפגעגעבען אין מאסאווע פראדוקציע.

שטרעבענדיג צו בעפרייען זיך פונ'ם איינפלוס פון דער אויסלענדישער מאדע, בעמיהען זיך די בעסטע ספעציאליסטען פון דער פאבריק צו בעפרידיגען מיט זייערע מאדעלען דעם סאמע ראפינירטסטען געשמאק פון מענער, פרויען און קינדער, סיי פון שטאט, סיי פון קאלווירט.

צוויי מאל א חודש זאמלט זיך צונויף אינ'ם דירעקטארס קאבינעט א קינסטלערישער ראט. אויף די שטילע שמאלע טרעפ קומען ארויף אויפ'ן פערטען שטאק די מיטגלידער פונ'ם ראט: דער ארכיטעקטאר לאדאווסקי, דער ארטיסט פונ'ם ערשטען מאסקווער קינסטלערישען אקאדעמישען טעאטער קטאראוו, די קינסטלער טישלאר, ערדמאן, טשערוואני, בעכוטאוא, דאנילינא. דא איז שטענדיג אום בעדינגט פערהאן אימיצער פון די פארשטעהער פון די קינסטלערישע אפטיילען פון די מאנופאקטור פאבריקען און פון די מאגאזינען.

אינ'ם דעמאנסטריר־זאל, זיצען אין ברייטע טיפע פאטעלען די מיטגלידער פונ'ם ראט און עבטראכטען די נייע מאדעלען, וואס זענען אויסגעהאנגען אין די גרויסע שאפעס.

דער ראט איז געקומען צום אויספיהר, אז אונזער שטייגער־קאסטיום דארף זיך באזירען אויפ'ן פאלקס־קאסטיום: פונ'ם רוסישען העמדעל, פון דער אוקראינישער סוויטקע א. אנד. אין אונזע איצטיגען לעבען זענען פערהאן זייער פיל געשעהענישען, וואס וואלטען געקאנט דעם קינסטלער געבען א שטויס צו שאפען נייע אידעען. צי'איז עס דען א שלעכטער געדאנק צו ווענדען די אויפמערקזאמקייט אויף די קאסטיומען פון אונזערע נייע פראפעסיעס? אין דער קליידונג פון אנ'אויאטאר, א פאראשוטיסט אדער א מעטראבויער קאן דאס אויפמערקזאמע אויג פונ'ם קינסטלער דערזעהען שיינע אין זייער פשוטקייט און נויטיגע פאר איהם ליניעס. קאמבינירענדיג זיי, קאן ער שאפען א אינטערעסאנטע קאמפאזיציע. און די קאסטיומען פון אונזערע צפונדיגע פעלקערשאפטען, פון די פעלקער פון מערב, פון די מזרח־פעלקער פונ'ם פערבאנד? — דא זענען פערהאן קאלאסאלע, נאך נישט אויסגענוצטע מעגליכקייטען פאר'ן שעפערישען געדאנק פונ'ם קינסטלער.

די פאבריק הייבט אן ערציהען סאוועטישע

דורך די ברייטע פאבריק־פענסטער פלייצט אריין א סך שיין אינ'ם קינסטלעריש־מאדעלישען צעך. ביים עקסטען טיש זיצט א ברייטפלייציגער מאן דאס איז דער עלטסטער קינסטלער סעמיאן איוואנאוויטש ניקוטין, ער איז בעשעפטיגט מיט צוגרייטען זיך צו דעם זומער און דעם הערבסט־סעזאנען, מיט'ן פריהלינג איז ער שוין פערטיג. לויט זיינע עסקיזען זענען שוין ארויסגעלאזט אין מאסען־פערקויף פריהלינגענדיגע מענער־אנצוגען פון א ספארט־טיפ, אנשטאט דעם פערעלטערטען זשאקעטען (פידזשאק)־קאסטיום. די דאזיגע קאסטיומען, גענייט פון באר־סטאן, שעוויאט און קאווערקאט, וועלען זיך פערקויפען אין „מאסטארג" און אין אנדערע גרויסע אוניווערסאלע מאגאזינען. גוט אויסשטודירט די פלאסטישע אנאטאמיע, האט ניקוטין קאמבינירענדיג ליניעס, געשאפען א שיינע פיגור אין די נייע אנצוגען.

לויט די עסקיזען פון די קינסטלער
אילינא און יעגאגארא האט מען שוין אי
גענייט עקספערימענטאלע קאסטיומען און
די פראבע־מאדעלען זענען שוין אבגעש
ניי־פאבריקען. די קינסטלערען יעגאראוא
לעזט א אינטערעסאנטע פראבלעם פון
קאסטיום. זי האט גרינדליך געענדערט
איצטיגע קאנסטרוקציע פון דער קעשענע
פאסאנען. וואס ווערען ארויסגעלאזט דעם
נייט מען נישט ארויף די קעשענעס, נאר
זיי איין אינ'ם מאטעריאל, צ.ה. איין און
קאסטיום זענען דא עטליכע קעשענעס פון
דענע מוסטערען. דאס פרישט אפ דעם
פונקט אזוי, ווי עס פרישט איהם אפ ד
שירענקאליריקער שארף. וואס ווערט
ארייגעפאסט אנשטאט א קאלנער.
צוזאמען מיט די קינסטלער גרייט
די פארשטייענדיגע סעזאנען אויך די צו
מאדעליסטען. אויך זיי זענען געזעצג
מאדעס. לייכט בעגייענדיג זיך אהן דער
די אויסלענדישע זשורנאלען, שטרעבט ק
דיג זעהן געמיש פון א קאפטאן, א מונ
קיטעל פון א מאנאך. הערען זיי זיך אי
צו צו די פאדערונגען פון די סאוויעטיש
לער. דער צושניידער מי־א־ל איינאזיש
איז נישט איינמאל פרעמירט געווא
אויסגעצייכנטע מאנטעל־מאדעלען. צום
האט ער צוגעגרייט נייע פאסאנען הענ
דער קאנסטרוקטאר דער צושניידער
האט געשאפען צו פריהלינג גאר א נייע
דער־קאסטיום, די קליינינקע בירגע
פיינע מאנטלען מיט ברייטע גארטלען און
קעס. דער צושניידער ארשאקאוו האט
פון דראפ א סאלידען מאנטעל פאנטאזי
פעקציאנע פון דער פאבריק מיראנאז
טראכט א ספארטיי ן דאמען־מאנטעל
לע קעשענעס און בעפוצונג.
די קליידער וועלען, ווי די מאנטל
איצטיגען סעזאן זיין פראסט, נאר עלעגא
שניטען אין שטרענגע גראדע ליניעס.
שטאף ווייך, דער סטיל איז א ספארטיו
קנעפ, שיין געשטעפט.
צום העדויערען ווערען די עקספער
שאפען א סאוויעטישע קאסטיומ
פלויז פון א קליין הייפעל אין די נייע פאב
בינירט מען געוועהנליך מאדעלען פון
פאסאנען, אבסאלוט נישט אפגעבענדיג
דעם סטיל און דער קאמפאזיציע פונ'ם
מען פערשיידענטליך דא מע־אנ'ש פירשד
און מען מאכט נייע סטאנדארט־פאס
טערשיידען זיך כמעט נישט איינער פו

(ווייטער זעה 7־טע זייט)

ל. מלאד

דאן־דאמינגא

ראמאן

נאכדרוק אין א טאג - צייטונג, אפילו טיילווייז — פערבאטען.

83

ער איז גיך בעקאנט געווארען מיט דער חברה, וואס זענען תמיד געווען אין געשעפט און געשפילט אין דאמינא. שטיינדיגערהייט ביים מוסטער־טיש. אמשיכטען האט זיך צו איהם צוגעלאזט מאתריסיא האק. ער האט פאר איהם אויסגעזונגען אלע לידלעך, פון „גאטזעליגען גאהרפארען" און אפילו איינענע פערפאסטע, מעהרסטענטייל פאראדיעס און אפשפאטונגען פון די ווימישע.

און אזוי ווי נארעלע אחור האט שטארק געהאלטען פון דעם אקטיאר, האט ער שוין אויך „גינציג" געטאן דאגיען און האט זיך געזארגט פאר איהם, פונקט ווי ער וואלט זיין אייגען קינד געווען.

דאס זארגען זיך איז בעשטאנען אין דעם, אז מען זאל איהם, דאגיען, „אפקגעפלען" פון דעם „שפאר־נישטן אקס", די, ווי היסט זי דארט, כואנא.

פיהער האט נאך קיינער נישט געוואוסט, אז אזא בעשעפעניש מאכט קאליע ברויט אויף גאטס וועלט. נאר זינט מען האט „ענטדעקט" דעם יונג, איז זי אויך שוין געווארען א גאנצע אינגייערין צו אחורן אין געשעפט, און אפילו ביי אונזם אין הויז.

כואנא איז געווען צופרידען וואס ער האט זיך אפגעגעבען מיט זיינע „פייסאנעס", פריהער אידער ער האט זיך בעקענט מיט די לאנדסלייט איז ער טאקע געווען אומעטיג, און זייער, אוצט וואלט זי איהם געהאלטען, פון דערקענט. ווי אויפגעהייטערט ער איז, ווי מונטער און ווי די אויגען זיינע לייכטען, ווען ער הערט דעם סעניאר אקטיאר זינגען...

זי האט נישט פערשטאנען, אז מען ליידט זיך אין דער לענג און אין דער ברייט איהם אפצורעדען פון איהר, נישט ווייל עס האט עמיצער געווארפען אנ'אויג אויף איהם, נאר ווייל מען האט אויסגעזעהען, אז דער יונג וועט זיך נאך שמד'ן און מיט איהר חתונה האבען אויף א רעכטען אמת — אין דאס וועלען די חברה־לייט נישט דערלאזען. אפילו מען זאל זייערע קעפ שניידען.

וואס אזוינס די חברה־לייט האבען געהאט צו איהם און מיט וואס איז ער זיי אנגעגאנגען, דאס האט זיך אפילו קיינער נישט געקענט דערקלערען. נישט ער איז געווען פערמישט אין מסחר און נישט ער האט זיי ארויסגעהאלפען. אפשר האט נארעלע אחור יא נעפריבט נאכצומאכען, אז ער קען אמאל צו־גויץ קומען פאר אנ'אידעם, האט ער אבער געוואוסט, אז דער אקטיאר וועט נישט דערלאזען, ווייל דער „לאפענטאמטער" האט שוין אנ'אויג געווארפען אויף איהר, כאטש ער איז צוויי מאל אזוי אלט ווי די טאכטער און האט אין רומעניע א ווייב מיט קינדער. דעריבער האט זיך נארעלע אפגעוווישט די ליפען: שא! און געווארט, וואס דא וועט זיין.

מאניעלע, די „ענגלישע מלכה", וואס האט קיין מאל נישט געהאט קיין „גוט לעבען" מיט נארעלע אחור, איז פונדעסטוועגען אפט געקומען איצט אין געשעפט פון אלטוואהרג און אפטמאל געגומען אין דער זאהג וועגען דעם יונג.

אזוי ווי זי איז געווען די ערשטע וואס האט איהם אויסגעפונען, האט מען קיין זאך נישט
שליסען אהן איהר.
די זארג איז בעשטאנען אין דעם, א
ווערען דאס „קעסטקינד" פון זייער „
אזוי ווי זיי האבען א פונקט אין די
„שטיצען אריבערגעקומענע" און זיי האב
איצט נישט געהאט וועמען צו שטיצען
געוואלט זיין דער, צוליב וואס זייער פער
אונטערשטיצונג און הילפע" זאלען זיין
צו עקזיסטירען. זאל ער זיך ארומדרייען
השפחן און לעבען אין וואוילטאג.

דאניע האט זיך אבער נישט
שום זאך, דערצו האט שוין געזארגט
געווען פאר איהם א צימערדיגע מוטער
איהם אזוי בעשירעמט, אז קיין נגבה זאל
פון קיין פרעמדער האנד נישט צוקומען.

האבען די נייע בעקאנטע זיינע געהאט
ארבייט: איהם אפצורעדען פון איהר
איהם איינצוזען, אז קיין יוד דארף זיך
זען אריינגאדען אין זאק אריין, אז
און ער דארף זי לאזען לויפען.

(פארטזעצונג קומט)

אַ רבּי פֿערשטעלט זיך פֿאַר אַ פּויער

און רעדט גוט אויף יודען

פֿון מנשה אונגער

עס איז געוואָרען הונדערט און פֿופֿציג יאָהר זינט די קראַקעווער רבנים האָבען געלייגט די חסידים אין חרם אַריין. עס איז דעמאָלט געווען די צייט, ווען די מתנגדים מיט'ן ווילנער גאון בראש האָבען שטאַרק גערודפט די חסידים און אומעטום האָט מען זיי געלייגט אין חרם אַריין. די יודישע קהלה אין קראקא האָט אויך נישט געוואָלט אָפּשטעהן פֿון די אַנדערע קהלות און האָט נאָכגעטון דעם ביישפּיל פֿון די קהלות פֿון ווילנע און בראָד.

אַ יונגלינג איז אָנגעקומען קיין קראקא (אין יאָהר 1781) אַ פֿרעמדער יונג פֿון נייי־שטאָט, וואָס קיינער האָט איהם נישט געקענט, ר' קלונימוס קלמן עפּשטיין, האָט ער געהייסען (אַ תלמיד פֿון דעם רבין ר' אלימלך פֿון לישענסק), דער מחבר פֿון „מאור ושמש", ער האָט נישט געמאַכט קיין מנין פֿאַר זיך, אַזוי ווי די אַנדערע רביים, די ערשטע פֿאַרשפּרייטערס פֿון דער חסיד'שער שיטה האָבען געטון. ער האָט געדאַווענט אין בית־המדרש פֿונ'ם „מגלה עמוקות" אין אַ ווינקעל, קיינער האָט איהם נישט אַרויסגעזעהען, נאָר פּלוצלינג האָבען די ערשטע קראקאווער בעלי־בתים דערהערט, אַז פֿון יענעם ווינקעל, וואו דער פֿרעמדער אורח שטעהט, הערט זיך ביים דאַווענען משונה'דיגע קולות, האָבען זיי פֿון אָנפֿאַנג געמיינט, אַז עפּעס אַ משוגענער דאַווענט דאָס אַזוי, אָבער די פּשוט'ע בעלי מלאכות, די וואָס האָבען געדאַווענט ביי דער טיר האָבען זיך אָנגעהויבען צוצוקוקען צו דעם פֿרעמדען יודען, און זיי איז גראָד יאָ געפֿעלען, וואָס איינער אַ „זייער־יגער", דאַווענט מיט אַזאַ ברען און התלהבות. און נאָכ'ן דאַווענען, ווען אַלע בעלי־בתים פֿון שטאָט האָבען אָנגעהויבען צו וזעהען, ווען זייערע געשעפֿטען, האָט דער פֿרעמדער אורח זיך גאָרנישט געאיילט אַהיימצוגעהן נאָר ער האָט זיך אַוועקגעזעצט לערנען חומש מיט רש"י. האָבען זיך צו איהם צוגעזעצט אַ פּאָר אַלטע יודען, האָבען זיי געהערט, אַז דער פֿרעמדער אורח טייטשט אויס די פּרשה פֿון דער וואָך מיט אַ גאַר אַנדערען נוסח ווי עס איז ביז איצט געווען אָנגענומען, ער זאָגט נישט קיין מגידות, נאָר טייטשט אויס יעדעס וואָרט אַזוי פּשוט און פּראָסט, אַז ער עפֿענט די אויגען פֿון די צוהערער. האָבען זיך אָנגעהויבען צו מעהרען די צוהערער פֿון ר' קלמיש אויס־טייטשען די סדרה פֿון דער וואָך, האָבען זיך דערפֿון דערוואוסט די יונגעלייטלעך, די קעסט־קינדער, האָבען זיי אויך אָנגעהויבען זיך צוצוזעצען צום טיש צו די „תורה'ס" פֿון ר' קלמיש. אַזוי האָבען אָנגעהויבען צו וואַקסען בסוד די חסידים, ביז די בעלי־בתים פֿון שטאָט האָבען אָנגעהויבען צו זעהן, ווי די יונגעלייטלעך וואָס חבר'ן זיך מיט דעם פֿרעמדען אורח, געהען אַראָפּ פֿון „גלייכען וועג", הערען אויף צו לערנען גמ"א מיט פּוסקים, נאָר זענען עוסק מעהר אין קבלה, דאַווענען נישט "בזמנו", און האַלטען זיך אין איין מוח'ן... האָט מען אָנגעהויבען צו מורמלען, אַז דער פֿרעמדער אורח איז איינער פֿון די שבתי צבי'ניקעס... האָט מען איהם אָנגעהויבען נאָכצוקוקען, ביז מען האָט זיך דערוואוסט, אַז דער פֿרעמדער אורח איז איינער פֿון דעם נייעם „כת" חסידים, וואָס איז דעמאָלט געווען אַזוי טריף אין די אויגען פֿון די מתנגדים, פּונקט אַזוי ווי די פֿראַנקיסטען און שבתי־צבי'ניקעס. האָט מען אָנגעהויבען צו רודפֿ'ן דעם נייעם „כת" חסידים.

אָבער וואָס מעהר מען האָט זיי גערודפֿ'ט, אַלץ מעהר זענען זיי געוואַקסען, ביז דער קראַקאווער רב האָט געזעהען אַז די „מגפֿה" וועט מען מיט גוטען נישט קאָנען אָפּשטעלען", איז ער גע־גען זיי אַרויס מיט דעם אַלטען אויסגעפּרובטען מיטעל: מיט אַ חרם.

דאָס איז געשעהן אין דאָנערשטאָג, כ"ה תשרי פֿון יאָהר תקמ"ב (סעפּטעמבער, 1782). די ראשי הקהל, אונטער'ן אָנפֿיהר פֿון קראַקאווער קרייז־רב ר' יצחק הלוי האָבען דעמאָלט אָפּגעהאַלטען אַ זיצונג און בעשלאָסען מחרים צו זיין די חסידים, און שבת בראשית איז אויסגערופֿען געוואָרען אין אַלע שולען פֿון קראקא און אין אַלע קהלות פֿונ'ם קרייז אָט דער חרם, וואָס מיר גיבען איהם דאָ איבער בקיצור, אַזוי ווי ער איז פֿערצייכענט געוואָרען אין קראָקאָווער פּנקס:

„הערט צו כל הקהל הקודש... עס איז ידוע לכל באי עולם, אַז אונזער הייליגע קהלה איז פֿון אייביג אָן געווען דער רום פֿון דער וועלט, מיט איהרע גרויסע גאונים, וועלכע זענען געווען אַ פֿרייד פֿאַר גאַר דער וועלט, און מיט בעריהמטע גאונים, וואָס פֿון זיי איז אַרויסגעגאַנגען די תורה, און לערנונג פֿאַר דער גאַרער וועלט און צווישען זיי זענען געווען מענשען מיט גוטע מידות...

„און איצט זענען אָנגעקומען נייע, יונגע אין יאָהרען, וואָס האָבען קיינמאָל קיין שיין פֿון חכמה נישט געזעהען און זיי זענען פֿון זיך פּורק עול תורה, טרעטען אַרויס געגען די דינים פֿון דער תורה, הייסען עובר זיין אויף די געזעצען פֿון אונזערע חכמים. זיי שפּרינגען און טאַנצען ביים דאַווענען און טוען אָפּ אַלעריליי משוגעת, און שטיה־שרייען, וואָס אונזערע אויגען האָבען עס נאָך קיינמאָל נישט געזעהען און מיר האָבען פֿון אונזערע עלטערען אַזוינס נישט געהערט...

„און כדי די קרעץ זאָל זיך נישט אויסשפּרייטען, איז מען גוזר... בחרם פֿון יהושע בן נון, אַז פֿון היינט אָן און ווייטער זאָל זיך נישט דער־וועגען קיינער פֿון די יודען פֿון אונזער קהל צו מאַכען אַ מנין פֿאַר זיך כדי משנה צו זיין דעם נוסח פֿון אונזער דאַווענען אָדער צו מאַכען אויס־טערלישע תנועות. אַזוי איז אויך דער חרם חל אויף די, וואָס וועלען מאַכען משונה'דיגע האַוואַיעס ביים דאַווענען און וועלען ענדערען דעם אָנגענומענעם נוסח התפילה. און די וואָס וועלען צוהערען זאָל זיי זיין וואויל און עס זאָל קומען אויף זיי אַ ברכה און גוטס"...

דער חרם האָט די ערשטע צייט טאַקע געהאַט אַ שטיקעל פּעולה, מען האָט אָנגעהויבען צו קוקען אויף די חסידים ווי אויף „קרעצ גע". מען האָט זיי אַוועק די גאַסען בעוואָרפֿען מיט שטיינער, אָבער עס האָט גאָרנישט געהאָלפֿען. די חסידים האָבען זיך געהאַלטען אין איין מעהרען.

דער קראַקעווער רב האָט דערנאָך אויך אַ מאָל געגעבען אַ חרם אויף דעם חסידישען ספֿר „לקוטי אמרים" און געהייסען דאָס ספֿר פֿערברענען. דער חרם געגען די רבנים איז פֿערשריבען געוואָרען אין דעם קראַקאווער פּנקס.

די חסידים האָבען אָבער אַריינגעצויגען אין זייער קרייז וואָס אַמאָל אַלץ מעהר בעלי בתים פֿון שטאָט.

דער רבי ר' קלמיש איז אָבער קיין רבי, ווי אַנדערע תלמידים פֿון רבי'ן ר' אלימלך, נישט געוואָרען. ער האָט גענומען קוויטלעך, געפּראַוועט טישען, געזאָגט תורה, אָבער קיין חסידים פֿון דער פֿרעמד האָט ער נישט געהאַט. אדרבא, ער אַליין איז נאָך אַלץ פֿערבליבען אַ חסיד און פֿון צייט צו צייט געפֿאָהרען צום רבי'ן ר' מענדעלע פֿון רימאַנאָוו און צום רבי'ן ר' יעקב יצחק לעדער „חוזה" פֿון לובלין.

אַ סך מעשיות דערציילען די קראָקאווער יודען וועגען גרויסקייט פֿון „מאור ושמש". אַזוי ווערט דערציילט, אַז איינמאָל איז אויסגעבראָכען אַ געשלעג צווישען יודען און גויים אין אַ מעד־שענק, אויף דעם קאַזמאַרק. גראָד איז דעמאָלט געווען יאַריד־טאָג און די פּויערים פֿון אַלע אַרומיגע דערפֿער האָבען זיך צונויפֿגעזאַמעלט אין מאַרק און געוואָלט זיך אָפּרעכענען מיט די יודען, אָבער צו קיין גרויסע געשלעגערייע איז אין דעם טאָג נישט געקומען, ווייל די שטאָטישע היטערס פֿונ'ם קאַזמאַרק האָבען דערצו נישט צוגעלאָזען. האָבען די יודען אָנגעהויבען שטאַרק מורא צו האָבען, אַז די פּויערים וועלען זיך צונויפֿזאַמלען אויפֿן קומענדיגען יאַריד און זיי וועלען חרוב מאַכען דעם גאַנצען יודישען קאַזמאַרק, דעריבער האָט מען אָנגעהויבען צו דערציילען, אַז אין די דערפֿער האָבען זיך אָנגעהויבען צו בעווייזען שונאי־ישראל, וועלכע העצען די פּויערים אויסצושעכטען די יודען אין קראקא. די חסידים פֿון קראקא זענען דערפֿאַר געלאָפֿען צום רבי'ן ר' קלמיש און פֿאַר איהם געוויינט. ער זאָל פֿאַר זיי מתפּלל זיין. האָט דער רבי ר' קלמיש געענטפֿערט די חסידים: „נישט אויף אַלץ פּועל'ט תּפֿילה, מען מוז זעהן, אַז די פּויערים זאָלען נישט אויפֿגעריצט ווערען צו טוען שלעכטס יודען. מען דאַרף פֿאָהרען אין די דערפֿער און זיי דערציילען ווער די יודען זענען"...

אָבער קיינער פֿון די יודען האָט זיך נישט געוואָלט איינשטעלען דאָס לעבען און פֿאָרען אין אַזאַ מסוכנ'דיגער צייט אין די דערפֿער אַריין.

דערציילען די חסידים, אַז איינמאָל אינמיטען דער נאַכט איז דער רבי ר' קלמיש פֿערשוואונדען פֿון קראקא. אַ פּאָר טעג האָט מען נישט געוואוסט וואו ער איז אַהינגעקומען, דערווייל האָט זיך דער נעגנטערט דער טאָג פֿון גרויסן קראָקאווער יריד, פּויערים זענען אָנגעקומען פֿון אַלע דערפֿער און בעלייגט דעם קאַזמאַרק. די יודען זענען געזעסען פֿערמאַכט אין זייערע הייזער ביי פֿערהאַקטע לאָדענס און האָבען מורא געהאַט דעם קאָפּ אַרויסצו־רוקען. אָבער פּלוצלינג האָט מען געהערט, — דערציילען די חסידים, — ווי די פּויערים קלאַפּען אין די פֿערמאַכטע לאָדענס פֿון די יודישע קליטען און פֿרעגען זיך, וואָס עס איז עפּעס געשעהען מיט די יודען, וואָס זיי ווילען נישט עפֿענען די געוועלבער און לייזען געלד. האָט מען געמיינט, אַז דאָס ווילען די פּויערים אַריינבאַרען די יודען, כדי די יודען זאָלען זיך בעווייזען אין מאַרק, דאַן וועלען די פּויערים זיי קאָנען בעסער אויסקוילען. האָבען די יודען גאַרנישט געענטפֿערט און ווייטער געזעסען אַהין אַנטעם פֿערמאַכט אין זייערע הייזער. אָבער פּלוצלינג האָט זיך דערהערט אַ קול פֿון רבי'ן ר' קלמיש קלאַפּען אין די לאָדענס און שרייען: „וואָס איז געשעהען? פּויערים זענען געקומען אין שטאָט אַריין קויפֿען סחורה, כ'איז דאָך אַ מאַרק־טאָג היינט, יודען דאַרפֿען לייזען געלט. פֿאַרוואָס עפֿענט מען נישט די קליטען?"...

ערשט דעמאָלט האָבען די יודען געעפֿענט די געשעפֿטען זייערע, און חסידים לאָזען אויס די מעשה, אַז מען האָט שוין לאַנג נישט געדענקט אַזאַ יאַריד, ווען די קראַקאווער יודען האָבען געהאַט אַזאַ לייזונג, ווי אין דעם דאָזיגען מאַרק־טאָג. עס איז דעמאָלט געווען אַ גרויסע שפֿע ביי די יודען, מען האָט פֿערדינט זעהר אַ סך געלד. די יודען האָבען אָבער נישט געקאָנט פֿערשטעהן וואָס עס איז מיט די פּויערים געשעהען, פֿאַרוואָס זיי האָבען זיך מעהר נישט געשלאָגען מיט די יודען און אַ טייל יודען האָבען טאַקע געפֿרעגט זייערע אַלטע קונים, די פּויערים פֿון די דערפֿער, וואָס עס איז געשעהען. און די פּויערים האָבען געענטפֿערט, אַז אַזוי ווי עס האָט זיך בעוויזען אַ שטאָטישער „מעשטשאַן" אין דאָרף און האָט אָנגעהויבען צו רעדען שלעכטס אויף די יודען, האָט זיך באַלד בעוויזען עפּעס אַן אָרעם פּויערל און האָט אָנגעהויבען צו רעדען גוטס אויף די יודען און אויפֿגעוויזען, אַז די יודען זענען גאָר נישט אַזוינע שלעכטע מענשען, ווי דער שטאָטישער קריסט דערציילט זיי. די פּויערים האָבען דערציילט, אַז דאָס אָרימע פּויערל האָט גערעדט מיט אַזאַ כוח און פֿייער, אַז די פּויערים האָבען איהם געגלויבט און פֿערטריבען דעם שונאי־ישראל פֿון דאָרף.

אָט דאָס אָרעמע פּויערל האָט זיך בעוויזען אין אַלע דערפֿער און בערוהיגט די פּויערים און די חסידים זענען זיכער געווען, אַז דאָס איז געווען דער רבי ר' קלמיש.

אין יאָהר תקפ"ג (1823), ב' דראש חודש תמוז איז דער רבי ר' קלמיש נפטר געוואָרען

——*✻*——

קינסטלער אַרבייטען איבער דער נייער קליידונג־מאָדע אין ר. פֿ.

(ענדע פֿון דער 6־טער זייט)

דער מאָדעליסט און דער ייי פּראָדוקציע דאַרף שאַפֿען אַן אינטעליגענטען פֿאַסאָן, וואָס פּאַסט גוט האַרמאָניש אַלע בעשטאַנדטיילען און דעטאַלען די קליידונג דאַרף זיך אויסצייכענען מיט קונסט לערי־שער פּראַסטקייט און בעשיידענקייט, וואָס ווי אַזוי כאַראַקטעריסטיש פֿאַר די שעפֿערישע פֿון דער ... דער מאָדעליסט דער קינסטלער דאַרף פֿון מ גען אַ גרויסע שעפֿערישע איניציאַטיוו און אַ סך דען באַגאַזש קינסטלערישע קענטעניש. אַלע ... געגען די קאַרדען קינסטלערישע ... צוגעקליבען ווערען צופֿעליג.

ס'איז נויטיג צו וויסען די גרונט פּרינציפּען פֿון דער קאָמפּאָזיציע און פֿון די גלידערונג פֿונ'ם מענשליכען קערפּער. דער מאָדעליסט דאַרף גוט קענען מאָלען פֿון דער נאַטור. ער דאַרף וויסען די מעכאַנישע, כעמישע און אָפּטישע אייגענשאַפֿטען פֿונ'ם מאַטעריאַל. ער דאַרף אויך האָבען אַ בעגריף אין פֿוטעריאַזיג, לעדער, און דעקאָראַטיווע פֿורני־טור א. א. וו.

היי־יאָהריגען הערבסט וועט אין מאָסקווע זיך עפֿענען אַ קליידונג־אַקאַדעמיע וואו וועט דערציהען הויך־קוואַליפֿיצירטע קולטורעלע ספּעציאַליסטען — געזעצגעבער פֿון דער סאָוויעטישער מאָדע.

ה. איזראעל

אויסגעליטערטע נשמות

סענסאַציאָנעל שפּאַנענדער ראָמאַן פֿון יודישען לעבען

31

דער קאָמיסאַר, די פּאָליציאַנטען און מאַריאַן מסעלאָווסקי זענען אַוועק פֿון רב'ס וואוינונג. דער יונגער פּריץ האָט טריומפֿירט. ער האָט געוואָרפֿען זיין בייסענדען בליק אויף סאָניען, אַזוי ווי ער וואָלט געוואָלט געזאָגט:

— איצט, פֿויגעל, ביזטו אין דער שטייג. איצט ביזט אַזאַ שטאָלצע יודישקע, און ווילסט זיך איינשטעלען פֿאַר דיין פֿאָלק. וועסט דו פֿאַר מיינס אַ טובה מוזען בעצאָהלען מיט דעם, וואָס איך וועל נאָר וועלען.

סאָניע האָט וועגען דעם געהאַט אַן אַנדערע מיינונג. דאָס וואָס זי האָט בעמערקט אין לעצטען מאָמענט, און די איבערצייגונג, אַז אויך דער קאָמיסאַר האָט דאָס בעמערקט, האָט זיך געמוטיגט און איהר צוגעגעבען האָפֿנונג, אַז דער גאַנצער ענין וועט בקרוב אויפֿגעקלעהרט ווערען און דער טריומפֿירענדער שמייכעל פֿון דעם פּריץ וועט פֿער־שוואונדען פֿון זיין צורה.

די יודען, וועלכע זענען געווען פֿערזאַמעלט ביים רב אין שטוב, האָבען נאָך נישט געקענט קו־מען צו זיך פֿון איבערראַשונג.

— וואָס וועט זיין? וואָס וועט איצט זיין? — האָט אַהרן קאַצקער געזאָגט פֿערברעכענדיג די הענד און זיך געדרעהט הין און צוריק איבער'ן צימער.

— וואָס איז דאָ געשעהן? רבונו של עולם, וואָס איז דאָ געשעהן? זאָגט מיר דאָך. איך וואָלט אויסגעריסען איצט ביידע בלינדע אויגען, וועל־כע זענען איצט אינגאַנצען איבעריג, אַז איך זאָל נישט שטעהן דאָ פֿאַר אייך ווי אַ נאַר אָדער ווי אַ חסר דעה, זאָגט מיר יודען, וואָס איז געשעהן?

יעדער האָט מורא געהאַט פֿאַר'ן מויל צו ברענגען דאָס, וואָס יעדער האָט ביי זיך געטראַכט. יעדער האָט מורא געהאַט צו דערצעהלען דעם רב, אַז מ'האָט ביי איהם אויפֿ'ן קאָמאָד געפֿונען אַ פֿערבלוטיגט טיכעל, הגם יעדער האָט ביי זיך געוואוסט, אַז דאָס איז אַן אוממעגליכע זאַך. אַז דאָ איז יודערצאַמאָל געשעהן עפּעס אַ געהיימניש, וועלכעס מ'קען זיך נישט אויפֿקלעהרען.

— וואָס שווייגט איהר אַלע? פֿאַרוואָס זענט איהר פֿערשטומט געוואָרען? — האָט דער רב אויסגערופֿען מיט זיין גאַנצען כח. באַלד האָט ער זיך אָבער געכאַפּט, אַז ער רעדט צו הויך, ווייל ער איז נ"שט געוואוינט געווען דערצו און האָט פֿאָרטגעזעצט שוין מיט אַ גאַנץ אַנדערען קול:

— פֿאַרוואָס ציטערט איהר מיך צו שרייען, פֿאַרוואָס ברענגט איהר מיך דערצו, אַז איך זאָל רעדען צו אייך עזות'קייטען?

דער רב האָט זיך ווי עפּעס דערמאָהנט און האָט זיך אָנגערופֿען:

— איז נאָך דאָ ר' מרדכי'ס טאָכטער?

— יאָ, איך בין נאָך דאָ, רב, — האָט סאָניע געענטפֿערט, טיף גערירט דערפֿון, וואָס דער אַל־טער, בלינדער, עהרליכער רב ווייזט פֿאַר איהר אַרויס אַזוי פֿיל אויפֿמערקזאַמקייט. — איך בין די גאַנצע צייט נישט אַרויס פֿון שטוב.

— טאָ זאָג־זשע מיר דו, מיין טאָכטער, וואָס איז דאָ פֿאָרגעקומען? דו ווייסט דאָך, אַז איך בין בלינד און האָב גאָרנישט געזעהן און דאָס איצטיגער שטילשווייגען געפֿעלט מיר בעזונדערס ניט.

— זיי האָבען אַדורכגעפֿיהרט אַ רעוויזיע, רב...

— דאָס ווייס איך. ווער איז דאָ געווען?

— געווען אַ קאָמיסאַר פֿון לאָדזי, עטליכע פּאָליציאַנטען און דער יונגער פּריץ מאַריאַן אָזשעראָווסקי.

— דער שונא ישראל, דער וואָס האָט שטענדיג געוואָלט יודען שלעכטס טון?

— יאָ, ער רב.

— און וואָס האָבען זיי דאָ געזוכט? וואָס האָבען זיי מיסטיינס געזאָגט געקענט געפֿונען? פֿאַרא פֿערדעכטיגעס?

— די גאַנצע צייט, ווען די רעוויזיע איז געפֿיהרט געוואָרען דורך דעם קאָמיסאַר, מיט די פּאָליציאַנטען, האָבען זיי גאָרנישט געפֿונען. אָבער שפּעטער, ווען דער פּריץ איז נאָר צוגעגאַנגען צו אייער קאָמאָד האָט ער שוין דאָרט עפּיס געפֿונען.

— וואָס אַ שטייגער האָט ער דאָרט געפֿונען? — האָט דער רב מיט אַ געמאַכטען שמייכעל געזאָגט. — פֿאַלש געלד, אָדער געשווירצטע סחורה?

— ער האָט געפֿונען אַ טיכעל, וועלכעס איז געווען פֿערשמירט מיט בלוט, — האָט סאָניע געזאָגט דעם גאַנצען אמת.

— וואָס? אַ טיכעל פֿערשמירט מיט בלוט? פֿון וואַנען נעמט זיך דאָ אַהער אַזאַ טיכעל? שרה פֿון וואַנען נעמט זיך אַהער אַזאַ טיכעל?

— כ'קען שווערען, — האָט שרה די קעכין געזאָגט, ווישענדיג זיך די טרעהרען מיט'ן פֿאַרטוך, — אַז היינט אינדערפֿריה איז דאָ נישט געלעגען קיין שום טיכעלע כ'ווייס נישט פֿון קיין שום בלוט.

— וואָס דען איז דאָ געשעהן? רבונו של עולם, טו אָפּ דאָס שלעכטס, וואָס הענגט איבער מיין שטוב...

— און איך קען שווערען, רב, אַז נאָך מיט 15 מינוט צוריק איז דאָס טיכעלע דאָ נישט געלעגען. אפֿשר איז בעסער אַזוי, וואָס מ'האָט דעם דאָזיגען „זאַכליכען בעווייז" געפֿונען אויף אַזאַ אופֿן, אפֿשר איז דאָס געווען דער וועג פֿון צושלאָגען דעם אָנגריף, און איך וועל זיין דער שליח דערצו. כ'קען מעגליך זיין...

דער רב האָט נישט אינגאַנצען פֿערשטאַנען, וואָס דאָ איז פֿאָרגעקומען, אָבער פֿון סאָניע'ס רייד האָט ער זיך אָנגעשטויסען, אַז די לאַגע איז נישט אַזוי טראַגיש.

— דער אויבערשטער זאָל דיר העלפֿען אין דיין יעדען שריט, דו זאָלסט מצליח זיין אין אַלע דיינע דרכים, און זאָלסט זיין דער גוטער שליח פֿאַר דער גאַנצער עדה, — האָט דער רב געזאָגט און טרעהרען האָבען איהם אָנגעהויבען צו רינען פֿון זיינע בלינדע אויגען.

סאָניע האָט זיך געפֿיהלט אַזוי, ווי אימיצער וואָלט מיט אַ ווייכער האַנד איהר געדריקט ביים האַרצען. זי איז געווען סענטימענטאַל געריהרט אָבער גלייכצייטיג איז זי געשטאַרקט געוואָרען אין מוט און ביי איהר האָט זיך נאָך פֿערפֿעסטיגט די ענטשלאָסענקייט נישט צו רעזיגנירען פֿון דעם אָנגעהויבענעם קאַמף און איהם דורכפֿיהרען ביזן סוף.

די פֿערזאַמעלטע פּשוטע קליינשטעטלדיגע יודען האָבען שוין איצט גאָרנישט פֿערשטאַנען. שוין צופֿיל זענען די דאָזיגע איבערלעבענישען געווען פֿאַר זייערע פּרימיטיווע מוחות. די שטעלונג פֿון סאָניען און דאָס איינשטעלען זיך פֿון רב פֿאַר דעם דאָזיגען יונגען מיידעל און פֿאַר איהרע נישט פֿערשטענדליכע רייד, האָט דערפֿילט דאָס מעסטעל. איינציגווייז האָבען זיי, אָהן אַ גוטע נאַכט, זיך אָנגעהויבען אַרויסצושלייכען פֿון רב'ס וואוינונג כדי צו געהען צו זיך אַהיים און פֿערגעסען וועגען דעם אַלעם, וואָס דאָ איז פֿאָרגעקומען. כדי צוזאַמענצוזעטצען אויפֿצושטעהן און זיך נעהמען צו דער געוועהנליכער בעשעפֿטיגונג און זיך בעמיהען, אַז איין טאָג זאָל נישט זיין אַנדערש ווי דער אַנדערער, ווייל אַזוי אַרום קענען אויסגעמיטען ווערען איבעראַשונגען, וואָס צווינגען צו טראַכטען און צו זאָרגען.

סאָניע האָט געזעהען, אַז זי בלייבט שוין די לעצטע אין שטוב, האָט זי זיך אָנגערופֿען:

(המשך קומט)

נייער פּאָלקסבלאַט

דאס לאדזער לעבן

נייער פאלקסבלאט

זונטאג, 24 מאי · ג׳ סיון תרצו

זון-אויפגאנג 3.36
זון-אונטערגאנג 7.40

אויפ׳ן ארבייטס-פראנט אין לאדז

ווידער אנ׳אקופּאַציע-שטרייק ביי בוהלען

(א) אזוי ווי די נעכטיגע קאָנפערענץ ביים אַר־בייטס־אינספּעקטאָר וועגן דעם סכסוך אין בוהל־עס פאבריק האט נישט געבראכט צו קיין רעזול־טאט, האבען 1.200 ארבייטער פון דער צווייטער שיכט, וועלכע האבען געהאט איבערגעריסען דעם אקופּאציע־שטרייק, איהם אויפסניי אנטעהויבען, פערנעהמענדיג די מויערן פון דער פאבריק.

לוין-טאַריף פאַר נייע אַרטיקלען אין דער זאַקען-בראַנזשע.

וועגען דעם דאָזיגען ענין און וועגען בעשעפ־טיגען יומעלעך ביי קאטאן־מאשינען, איז נעכטען פאָרגעקומען, אונטערן פּאָרזיץ פון פּרעזעס זיידענ־וואורם, א קאָנפערענץ פון דער פאך־קאָמיסיע, וואָס איז בערופען געוואָרען צו בעטראכטען די שטרייט־פראגען אין דער קאָטאָן־אינדוסטריע.

נאָכ׳ן בעטראַכטען אַ רייהע פונקטען, איז די קאָנ־פערענץ איבערגעריסען געוואָרען, און איהר המשך וועט פאָרקומען דעם 26 ד. ח.

ליקווידירט אנ׳אָקופּאַציע - שטרייק.

(א) נאָך אַ קאָנפערענץ אין ארבייטס־אינספּעק־טאָריאט, איז ליקווידירט געוואָרען דער אָקופּאַציע־שטרייק אין דער פאבריק פון דער פירמע גיזענ־בערג (זאגייניקאווא 21), און די 200 ארבייטער האבען דעם שטרייק איבערגעריסען.

דויערענדע סכסוכים.

(א) דערפאַר אָבער דויערט נאָך אַלץ דער שטרייק אין דער פירמע „פּאַפּענד" (נאַפּיורקאָווס־קיעגאָ 12), וועלכער ציהט זיך שוין קרום 6 וואָכען. די פאַבריק־דירעקציע איז געקומען צו אַנ׳אויסגלייך בנוגע די ארבייטס־בעדינגונגען, אָבער נישט בנוגע דעם לוין.

אויך אין דער אפּרעטור פון י. שטילדט (הרעזי־נאָווסקא 41) איז צום צווייטען מאָל אויסגעבראָכען אנ׳אָקופּאַציע־שטרייק פון 140 ארבייטער, מחמת דעם, וואָס די פאַבריק־דירעקציע פערהאַלט שכירות.

האַלב-טאָגיגער שטרייק פון סעזאָן-אַרבייטער אין לאָדז.

(א) צוליב׳ן סכסוך צווישען אַרבייטער און די סעזאָן־ארבייטער, און צוזאַמענהאַנג מיט נישט-פערזיכערן די סעזאָן־אַרבייטער אין דער ארבייטסלאָזיגקייט א. אַ. אַנגעלעגענהייטען, נעכטען אויף דער צווישען־קאָנפערענץ פון די ארבייטער בעשלאָסען געוואָרען צו פּראָקלאַמירן אויף דינסטאָג דעם 28־טען ד.ח. אַ האַלבטאָגיגען פּראָטעסט־שטרייק.

גלייכצייטיג איז אַרויסגעשיקט געוואָרען אַ ספּעציעלע דעלעגאַציע קיין וואַרשאַ, וועלכע וועט אינטערוועניר׳ן אין מיניסטעריום פאַר געזעלשאַפטליכער שוץ און אַרבייטס־פאָנד וועגען צוריקציהונג פאַרארדנונג וועגען אורלויבען.

שרעקליכער מארד אויף וואולטשאנסקא 177

פראסטיטוטקעס ארויסגעווארפען פון 3-טען שטאק א יונגענמאן

(—) נעכטען איז אויף זואולטשאַנסקאַ גאַס 177, פאָרגעקומען אַנ׳אויסערגעוועהנליכער פאַל. אויפ׳ן 3־טען שטאָק פון דעם דאָזיגען הויז געפינט זיך אַ „פרעהליך" הייזעל.

אין דעם דאָזיגען „הייזעל" איז נעכטען פאַר־געקומען אַ גרויסע ליבאַציע. ס׳זענען זיך צוזאַ־מענגעקומען אַ סך פאַרשטעהער פון דער גאָלדענער יוגענד. מען האָט געטרונקען און געזונגען א.אַז.וו.

זוען די „חברותא" איז שוין אַזויק איז אין „הייזעל" געקומען דער 20־יאָהריגער אַלאָיזי קאַליש (זואולטשאַנסקאַ 147), וועלכער האָט זיך דאָרט פערוויילט מיט די שיכורע פּראָסטיטוטקעס.

פלוצלינג איז צווישען די פּראָסטיטוטקעס און קאַלישען אויסגעבראָכען אַ שטרייט. ס׳האָבען זיך דערהערט שרעקליכע קולות פון דער דאָזיגער דירה. גלייכצייטיג האָט זיך האַסטיג געעפענט דאָס פענ־סטער פון 3־טען שטאָק, וואָס גייט אַרויס אויף דער גאַס, און עטליכע פרויען האָבען, אָנכאַ־פענדיג קאַלישען פאַר די פיס און הענד, איהם אַרויסגעוואָרפען אויפ׳ן גאַס.

קאַליש איז מיט א קלאַפּ אַראָפּגעפאַלען אויפ׳ן ברוק. מען האָט גלייך אַלאַרמירט די פּאָליציי און פּאַגאָטאָוויע. דער דאָקטאָר האָט פעסטגע־שטעלט, אַז ביי קאַלישען איז צובראָכען געוואָרען דער שאַרבען, הענד און פיס. און איהם איז נאָך אַ קאָמפּליצירטער אָפּעראַציע, נישט צו־קריגענדיג דאָס בעוואוסטזיין, געשטאָרבען.

די פּאָליציי האָט אַרעסטירט די איינוואוינער פון דער דירה פּראָסטיטוטקעס.

ווייטערדיגע פרטים וועגען דעם ענין האָט די פּאָליציי, צוליב דער אויספאָרשונג וועלכע ווערט געפיהרט, געהאַלטען בסוד.

דער דאָזיגער נישט־אַלטעגליכער מאָרד האָט אין דער גאַנצער געגענד אַרויסגערופען אַ גרויסען רושם.

ווידער די באמבען-ווארפעס

גרויסע פראצעסען אין קרייז-געריכט

(—) מאָנטאָג וועלען אין קרייז־געריכט פאָרקו־מען גרויסע פּראָצעסען וועגען די טרויעריג־בעריהמ־טע ענדעקישע באָמבען־וואַרפערס.

דאָס מאָל וועלען זיי זיך האָבען צו פערענטפערן פאַר׳ן טראָגען אונלעגאַלע מונדירען פון דער ענדע־קישער פּאַרטיי, אַרויסרופען אַנטי־יודישע עקסצע־סען א. אַז. וו.

אויף דער בעשולדיגונגס־באַנק וועלען זיך גע־פינען צוו. אנד. טאַדעאוש קלאָשינסקי, וואַרכאָל, באַזשושאַק, גאַכרא, סטאַיודא און פיל אַנדערע; פערמשפּטע אין גרויסען באָמבען־וואַרפער - פּראָ־צעס.

די דאָזיגע פערברעכער ווערען אויך פאַרגעוואָר־פען פערשידענע געהיימע מעשים, וועלכע וועלען פער עפענטליכט ווערען ערשט אויפ׳ן פּראָצעס.

אלס עדות איז צ. אַ. אַרויסגערופען געוואָרען דער לייטער פון דער פּאָליטישער פּאָליציי בריגאַרע אַבער בריליאַק.

(—) ס׳וועט אויך פאָרקומען אַ פּראָצעס קעגען גוט־בעקאַנטען פּאַחנורסקי, וועלכער ווערט אַנגעקלאַגט פון אַרטיקעל 28 פון געזעץ וועגען שרייטונגען.

וויכטיגער בעשלוס פון העכסטן אדמיניסטראַטיוון טריבונאַל

איז דער פראגע פון פיהרען האנדעלס-ביכער

(ג) דער העכסטער אַדמיניסטראַטיווער טריבו־נאַל האָט בעטראַכט דעם פּראָצעס פון דער פירמע מ. באַהנשטיין אין גרודזשאָנדז געגען דעם בעשלוס פון דער רעקורסען - קאָמיסיע אין דער פּראָגע פון דער שטייער־אויסמעסטונגען פאַרן יאָהר 1932.

די שאַצונגס־קאָמיסיע האָט אָנערקענט די האַנ־דעלס־ביכער פון דער פירמע פאַר נישט גילטיג צו־ליב דעם, וואָס אין טאָג־בוך זענען געווען אויסבע־סערונגען איבערשטרייכענדיג איניגע פּאָזיציעס זע־נען איבערגעטראָגען געוואָרען מיט בליי און איניגע פּאָליעס זענען געווען נישט געשלאָסען. עס איז אויך פעסטגעשטעלט געוואָרען אַ פאַל, וואָס די טראַנזאַק־ציע איז ניבוכט געוואָרען נאָך איידער זי איז גע־מאַכט געוואָרען.

דער העכסטער אַדמיניסטראַטיווער טריבונאַל האָט אין זיין בעשלוס פעסטגעשטעלט פּאָלגענדע מיט־זען: אויב אַ שטייער - צאָהלער פעהרופט זיך אין זיין רעקורס צום שוץ פון דער גילטיגקייט פון די ביכער אויף דער אונמעגליכקייט צו שליסען די לעצטע חדשים ביז צום מאָמענט ווען ער וועט פאָראייניהייט ליכען זיינע ביכער מיט די ליפעראַנטען, באַנקען אַ. אַ. דאַרף זיך די רעקורסען־מאַכט מיט דאָזיגען פאַקט רעכענען אין זיין פּולען פּערהונג.

קאָנפערענץ אין פינאַנץ-מיניסטעריום

וועגען פיהרען האַנדעלס-ביכער

(אג) בכדי צו פעראיינהייטליכען די פּראַ... קייט פון דער פינאַנץ־מאַכט און פוילען עס ענטשטעהען ספקות אין דער ריכטיגקייט פון געפיהרטע האַנדעלס-ביכער, אַנ׳ענין וואָס ... רעפּירט שטאַרק די שטייער-צאָהלער, האָט פינאַנץ-מיניסטעריום בדעה אַדורכצופיהרען ... קאָנפערענצען בכדי צו רעגולירען די ... פּראַגען. אין די קאָנפערענצען וועלען זיך ... בעטייליגען פאָרשטעהער פון די ווירטשאַפטס־ קרייזען. די ערשטע קאָנפערענץ וועגען דעם ... אין מעטאַדען פון פיהרען ביכער אין די ... סיאָנס-אונטערנעהמונגען וועט פאָרקומען ... נאָהענטסטע טעג, נאָך אין ליופענדען חדש.

פערשטאָפּונג און זיינע פאָלגען

ווי דאָס שלאַגען פון בלוט און קאָפּ שמערץ, ... א. ז. וו. פערשווינדען שיעל נאָכ׳ן בענוצען ... געוויקסען:

פינגולקעס קאַוווינא

(CAUVIN’A)

די דאָזיגע פינגולקעס זענען דורכרייניגענדע און ... ליכטערען די אָרגאַן-פונקציאָנירונגען.

פּרייז פון א שאַכטעלע, וואָס ענטהאַלט 30 פינגולקעס קאָסט 2.50 זל.

מיר בעטען צו געדענקען די אויפשריפט ... אָריגינעלע פּאַקונג מיט דער אויפשריפט .CAUVIN—PARIS“

צו בעקומען אין אַלע אַפּטייקען.

ד״ר H. LUBICZ

צוריקגעקעהרט

ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראַנקהייטען

צעגעלניאַנאַ 7 (פריהער 43), טעלעפאָן ...

עמפּפאַנגס-שעה׳ן 8-10, 12-2 און 5-8 ...

צוליב׳ן אויסערגעוועהנליכען ערפאָלג!

נאָר עטליכע פאָרשטעלונגען פון

„אראראט"

קינסטל. אנפ.: מ. בראדערזאָן

טעאַטער „ראַזמאַיטאָשטשי"

צינגעל - גאַס 27. טעל. 112-25.

דיר.: דוד צעלמייסטער.

היינט, זונטאָג, 4 נאָכמ. און 9 אַוונט — דער סענסאַציאָנעלער פּראָגראַם א. ז.

אַ וועלט מיט נסים!

מיט דער סענסאַציאָנעלער פּאַראָדיע „יאשע קאַלב אויף דער לינקער זייט"

מאָנטאַזש און רעזשי: ש. דזשיגאַן און י. שומאַכער.

אינזער אַנסאַמבל (לויט א. ב.): ח. גראָסבערג, מ. ראַפּעל, שיינע מרים, ש. דזשיגאַן, וול. גאַדיק, סאַם היאַר, מ. אַפּענהיים, מ. פּולאַווער, י. שומאַכער. קאָנפעראַנסיער: וול. גאַדיק.

דיריגענט: ד. בייגעלמאַן. ביהנע־לייטער: ב. שוואַרצשטיין

צי וועט פארקומען א שטרייק

פון גאזאווניע-אנגעשטעלטע?

(א) אין דער שטאָט׳ישע „גאַזאָווניע" קומט פאָר שוין פון אַ לענגערער צייט אַ קאָנפליקט צווישען דער דירעקציע און די פיזישע אַנגעשטעלטע צו־ליב׳ן פעריקלענערן די אורלויבען פון 4 אויף 2 וואָכען.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט האָט דער פּראָ־פעסיאָנעלער פעראיין פון אינסטיטוציעס פון גע־זעלשאַפטליכער געברויך, געשטעלט אַ קאַטעגאָרישע פאָדערונג, אַז דער סכסוך זאָל במשך פון דעם חודש ליקווידירט ווערען.

צוליב דעם, וואָס די גאַזאָווניע האָט צוגעשיקט דעם פעראיין אַ בריף, אַז דער ראַט פון דער גאַזאָווניע וועט ערשט אָפּהאַלטען אַ זיצונג דעם 2 יוני ה. י. און פאַר דעם טערמין קאָן דער ענין נישט ערלעדיגט ווערען, איז בעשלאָסען געוואָרען צונויפצורופען אַנ׳אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון די גאַזאָווניע־אַנגעשטעלטע, אויף וועלכער ס׳וועט דע־צידירט ווערען, צי ס׳זאָל פּראָקלאַמירט ווערען אַ פּראָטעסט־שטרייק.

קיין ארץ-ישראל

בילליגע רייזעס, גוטע בעדינונ־גען. פינקטליכע בעהאַנדלונג.

קיין ווין 28 מאַי פון 75 זל.

דורך 7 ימים אויף „קאָשטשושקאָ" 12/6 פון 400 זל.

אויסלענדישע הנחה-פּעסער קיין עסטרייך. טשעכאָסלאָוואַקיי און יוגאָסלאַוויען. פאָרשטעהערשאַפט פון „אינטוריסט" אויספּליגען קיין רוסלאַנד. אינפאָרמאַציעס ערטיילט

דאָס יודישע רייזע-ביוראָ

Union Lloyd

PIOTRKOWSKA 42,

telefon 107-87.

פאבאר 1915

מאָרגען דאַרפען זיך שטעלען צו דער פּאַבאָר־קאָמיסיע נומער 1 די פּאַבאָראָווצעס, וואָס זענען געבוירען געוואָרען אין 1915, וועלכע וואוינען אויפ׳ן שטח פון 5 קאָמיסאַריאַט און זייערע פאַמי־ליען־נעמען הויבען זיך אָן מיט

I. J. K

פאַר דער פּאַבאָר־קאָמיסיע נומער 2 — די, וואָס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 1 קאָמיסאַריאַט און זייע־רע פאַמיליען־נעמען הויבען זיך אָן מיט די אותיות:

T. W. Z

און פון 10 קאָמיסאַריאַט, מיט די אותיות

A. B

היינט—דער „מוטער-טאג" אין לאדז

(א) היינט קומען פאָר אין לאָדז די פייערונ־גען פון אַזוי־גערופענעם „מוטער־טאָג", פערבונדען מיט גאָטעס־דינסטען, וויזיטירונגען, אַקאַדעמיעס און אַ געלד־זאַמלונג אין די גאַסען לטובת די זי־מער קאָלאָניעס פאַר אָרימסטע קינדער.

פערעלטערטע פרעטענזיעס

וועגען פערלענגטע פעקלעך אויף דער פּאַסט

(א) אין די פּאָסט־אַמטען און פּאָסט־אַגענ־טורען זענען אויסגעהאַנגען געוואָרען אינסטרוק־ציעס פאַר אינטערעסאַנטען וועגען אַריינטראָגען פרעטענזיעס מכח פערלירען־געוואָרענע פעקלעך אויף דער פּאָסט.

אין די אינסטרוקציעס ווערט געזאָגט, אַז פרעטענזיעס, וואָס ווערען אַריינגעטראָגען נאָך 6 חדשים זענען שוין פערעלטערט, און זיי קענען קיין פעולה נישט האָבען.

קלאַנג-קינאָ-טעאַטער

ZACHĘTA

זגערזשער 26.

גרויסע פרעמיערע!

ס׳ווערט דעמאָנסטרירט דער גרעסטער יודישער פילם

בר-מצוה

מיט דעם בעריהמטען אַמעריק. אַרטיסט

באָריס טאָמאַשעווסקי

אויפטרעטען: אַ צוגאַבע.

אָנהויב 4 נאָכמ. שבת און זונטאָג 12 בייטאָג.

לאָרד מאַרליי אין לאָדז

בעזוך אין „אָרט“ און ביי דער יודישער אָרימקייט

גרויסע רעדע אין פילהאַרמאָניע־זאַל

...טאַג זענען געקומען קיין לאָדז לידי און
...מאַרליי. זיי זענען געווען די געסט פון לאָרזוער
...ווי בעקאַנט איז לאָרד מאַרליי אַ אויפריכ־
...טיקן־פריינד. ער האָט, אַלס וויצע־פּאָרזיצער
...הויז, גרויסע פּאָליטישע איינפלוסן
...לאַנד און נוצט זיי אויס אויף קאַמף פאַר
...בארעכטיקטע און פערפאָלגטע. בעזונדערס זע
...נאָהענט די יודישע פראָבלעמען און ער איז
...מיט אין פּאַרלאַמענטאַרישען קלוב
...לטובת „אָרט“ און איז איינער פון די
...מיטגלידער פון דער „פרייַלאַנד“־בע־
...לאָרד מאַרליי איז איינער פון די ביטערסטע
...פון היטלער־רעזשים און האָט אין ענגלי־
...הויז איניציירט די בעקאַנטע דעבאַטע
...הילף פאַר די פליטים פון דייטשלאַנד.
...פּאַרמיטאַג האָט לאָרד מאַרליי בעזוכט
...שטאַלטן פון „אָרט“ און דאַן די וואוינונגען
...ישע אַרבייטער אין באַלוט. לידי און לאָרד
...האָבען אויך בעזוכט די יודישע קאָאָפּעראַ־
...ווענדיי „,,פּראָגרעס“.
...פּאַרמיטאַג האָט לאָרד מאַרליי בעזוכט
...פאָרגעקומען אַ פאַרלעזונג פון לאָרד מאַר־
...ג. ט. „די פריהייטס־טראַדיציעס און די יו־
...זאַג אין איצטיגען מאָמענט“. צו דער פאַר־
...איז געקומען אַנ׳אומגעהויערער עולם פון אַר־
...יגע און אינטעליגענץ. אין פּרעזידיום זעהען
...פאָרזיצער פון „אָרט“ ד״ר וויששעוויאַנסקי.
...פון דער האַנדווערקער־קאַמער ה׳
...באַביאַצקי. האַן פּאָרשטעהער פון דער
...אינטעליגענץ אינזש. פּילופּקאָווסקי (פּוי־
...ראַדיקאַל), גענ. פּאָרזיצער פון שטאָטראַט
...(פּ. פּ. ס.), גענ. לאַוניק פּורטאַל (פּ.
...ד״ר יוסף קרוק (וואַרשאַ), אינזש. איינער,
...מאַרגוליס און די געסט לידי און לאָרד
...ליי.

...אַנהויב פון דער פאַרלעזונג און צום סוף
...גרויסער פעראַמעלטער עולם איינגעאָר־
...די געסט אַ שטורמישע אָוואַציע.
...פאַרזאַמלונג ווערט געעפענט דורך אינזש.
...וועלכער זאָגט: אונזער גאַסט לאָרד מאַרליי
...אַנ׳אָרט אין ענגלישען פּאָליטישען לעבען
...פון די פיהרער פון דער ליבאָר־פּאַרטיי
...האָט איהם בעשאָנקען מיט אַלע מתּנות.
...אויסערליכקייט, וואָס איהר זעהט זי איצט
...ער בעשאַנקען מיט אַ ריין און ערהליך
...מיט אַנ׳אַקטיווען ווילען צו העלפען אי־
...וואו עס טוט זיך אומרעכט און קעמפען וואו
...פאַר פריהייט און רעכט. ער געהערט
...ספק צו איינער פון די פּאָפּינגסטע פּופּערען
...מאָדערנער אייראָפּע. אַ פאָלקאָווניק פון
...אַרטילעריע, אַ תּלמיד פון איינער פון די
...אַקאַדעמישע שולען אין ענגלאַנד, אַ מי־
...פון קריג און אַ פּאַציפיסט בלב ונפש; אַ
...און אין דער זעלבער צייט מוטיגער־קעמ־
...איבערבויען די מענשהייט אין דער צייט
...מלחמה האָט ער אָנגעפיהרט מיט דער לופט
...שידיגונג נעגען די באָמבעס, וואָס די דייטשען
...וואַרפען אויף דער בריטישער אַרמעע (גע־
...פערוואונדעט) און ווען אין היטלער־דייטש
...האָט מען נענומען וואַרפען אויף אייראָפּע
...אין דער גאַנצער וועלט גיפטיגע באָמבעס פון
...האָט זיך לאָרד מאַרליי ווידער גענומען צו
...זעלבער אַרבייט און האָט אָנגעהויבען אַ קאַמף
...די צושטערער פון דער קולטורעלער וועלט.
...ווייסט אַלע פון דעם, איהר ווייסט, אַז מיט זיין
...אין אַרוים דאָס „,ברוינע בוך“ און ער
...בראש פון דער אַנטי־פאַשיסטישער אַרבייט
...אייראָפּע. אונזער גאַסט איז צו אונז געקומען
...דורך דעם דירעקטען וועג, — דורך בערלין,
...מיט אַנ׳אומוועג, איבער שווייץ און וויען, ווייל
...אין דעם איצטיגען דייטשלאַנד זענען פאַר־
...מענשען, וואָס ווערען אַזוי אויפריכטיג
...ווי לאָרד מאַרליי (אַפּלאָדיסמענטען).

די סימפּאַטיעס צו דער יודישער געזעלשאַפט זע־
נען דערפיער מעהר ווי פערשטענדליך. מאַרליי מוט
זיין חוב ווי אַ פריהייטס־קעמפער. אָבער ער האָט
זיך ניט בעגוגענט מיט די דאָזיגע פּאָליטישע סימ־
פּאַטיעס. לאָרד מאַרליי האָט זוי זעלטען, וועד פון
דער נישט־יודישער וועלט בענומען די פּראָבלעמען
פון יודישען אויפבוי און רעקאָנסטרוקציע.

דאַן ווערט דער גאַסט בעגריסט דורך ד״ר ווי־
שעוויאַנסקי אין נאָמען פון „,אָרט“, וועלכער שיל־
דערט די איבערגעגעבענקייט פון לאָרד מאַרליי פאַרן
„,אָרט“.

ס׳בעגריסט נאָך אינזש. מאַרגוליס אין נאָמען
פון דער „,פרייַלאַנד“־בעוועגונג.

דאַן האָט געהאַלטען זיין רעדע אין ענגליש
לאָרד מאַרליי (ד״ר י. קרוק האָט פּראָמענצען־ווייז
איבערגעזעצט די רעדע).

לאָרד מאַרליי שטעלט זיך אין אָנהויב פון זיין
רעדע אָפּ אויף די אומגעהויערע פערפאָלגונגען, וועל־
כע ס׳האָט אויסגעשטאַנען דאָס יודישע פאָלק. ער
האָלט, אַז קודם כּל מוזען די יודען און אַלע די,
וועלכע פיהלען זיך מיט קעמפער פאַר פּול־
שטענדיגע פּאָליטישע, עקאָנאָמישע און קולטורעלע
גלייכבערעכטיגונג פון דער יודישער בעפעלקערונג.
ער רעדט נאָך וועגען דער גרויסער אָרימקייט פון די
יודישע מאַסען, אין וואָס ער האָט זיך אַליין איבער־
צייגט זייענדיג אין וואַרשאַ, ווילנא און לאָדז. דאַן
זאָגט דער לאָרד מאַרליי:

אַמאָל איז געווען אָפען די וועלט פאַר אַלע אומ־
גליקליכע, איצט זענען אַלע לענדער פערמאַכט
און דערצו איז נאָך צוליב׳ן היטלער־רעזשים צוגע־
קומען אַ האַלבער מיליאָן דייטשישע יודען, וואָס
האָבען נישט פאַקטיש וואוהין צו עמיגרירען און
קענען אויך נישט בלייבען אין דייטשלאַנד. עס דאַרף
דעריבער אויסגענוצט ווערען יעדע געלעגענהייט
ווען „,אָרט“ האָט זיך געגרינדעט. מיט פופציג יאָהר
צוריק, אין פעטערבורג האָט ער זיך געשטעלט פאַר
אַ ציל צו פערשפּרייטען מלאכה צווישען יודען. אָבער
די צייטען האָבען זיך געביטען. איצט דאַרף „,אָרט“
צוגרייטען די יודען חוץ צו אַרבייט אויך צו עמי־
גראַציע. נאָר אַ העלפט פון די שילער, וואָס ענדי־
גען די שולען קענען זיך איינאָרדנען אין לאַנד. און
וואָר זאָלען טאָן די, וואָס קאָנען זיך נישט איינאָרד־
נען? ווען מען בעטראַכט די פראַגע בלייבט מען
שטיין פאַר דריי אויסוועגען: „,אָרט“, עמיגראַציע
קיין פּאַלעסטינא און פרייַלאַנד“. מיר וועלען אַרומ־
רעדען אַלע מעגליכקייטען.

מיר זענען אַלע אויפריכטיג דאַנקבאַר פּאַלעס־
טינא, וואָס זי נעמט אויף עמיגראַנטען און בעזונ־
דערס דאַנקבאַר, וואָס זי האָט לעצטענס אויפגע־
נומען דרייסיג טויזענד דייטשישע פליטים. אָבער
פּאַלעסטינא וואַלט די לאַגע פון די דייטשע פליטים
געווען זעהר אַ שווערע. אָבער לאָמיר זאָגען אָפען,
אַז פּאַלעסטינא איז זעהר קליין און חיים וויצמאַן
אַליין האָט געזאָגט, אַז קיין שום אַרגומענטען וועלען
נישט זיין בכּוח צו פערגרעסערן די גרעניצען פון
פּאַלעסטינא. דאָס, וואָס איז געשעהן די לעצטע וואָ־
כען בעווייזט נאָך אַ מאָל דעם, ווי שאַרף עס איז דער
קאַמף צווישען די יודען און אַראַבער. די בריטישע
מאַכט מוז זיך רעכענען סיי מיט די אַראַבער און
סיי מיט די יודען, זי מוז זיך רעכענען מיט די מאַכ־
מעדאַנישע געפיהלען פון די אַראַבער, ווייל אַ העלפט
פון דער בריטישער אימפּעריע איז אַ מאַכמעדאַנישע
די לעצטע געשעהענישען אין פּאַלעסטינא האָבען
שוין אַרויסגערופען ביטערע אַטאַקעס נעגען ענג־
לאַנד און ענגלאַנד מוז דאָס נעמען אין אַכט.
איך מוז זאָגען אַלס רעאַליסט, אַז די נאָהענטסטע
יאָהרען וועט די אימיגראַציע אין פּאַלעסטינא מוזען
זיין אַ קלענערע ווי ביז איצט.

עס בלייבט דעריבער ראָטען־פערבאַנד, איך האָב
זיך געסטאַרעט, אַז יודען זאָלען האָבען די מעגליכ־
קייט צו עמיגרירען קיין ביראָביזשאַן און אויך
קיין קרים, גרינדען דאָרט יודישע קאָלאָניעס, און
לעבען בשלום מיט דער גאַנצער 170 מיליאָניגער
בעפעלקערונג. איך בין געגאַנגען צו די פיהרער און
געפונען ביי זיי סימפּאַטיע, פערשטענדניש און אויך
אַ גרייטקייט צו געפינען נייע פּלענער פאַר אימי־
גראַציע. האָן בין איך געגאַנגען צו די מאַסען. איך
האָב געפרעגט די יודישע פּויערים אין פערשידענע
קאָלאָניעס: צי זייט איהר גרייט אויפצונעמען דריי
דייטשע פליטים? און פון יעדען איינציגען האָב
איך געקריגען אַנ׳ענטפער: נישט דריי — נאָר צעהן!
אומעטום האָט מען מיר געענטפערט: מיר וועלען
די נייע משפּחות געבען ערד, הייזער, לעבעדיגען
אינווענטאַר, מיר וועלן זיי לערנען לאַנדווירטשאַפט
און זיי מאַכען פאַר ברידער אין אונזערע דערפער
און קאָלאָניעס.

מען קאָן שטעלען די פראַגע: צי זענען די יו־
דישע קאָלאָניסטען גענוג רייך אויפצונעמען נייע
מענשען? יאָ, זיי קענען. די פּויערים אין די קאַפּי־
טאַליסטישע לענדער לעבען אין צוואַנציג מאָל ערגער
ווי די רוסישע. די אָרימקייט פון די פּויערים אין
די קאַפּיטאַליסטישע לענדער איז די שרייענדיגסטע
שאַנדע פון מאָדערנעם קאַפּיטאַליזם!

איך האָב אין מאָסקווע געפיהרט אונטערהאַנד־
לונגען, אַז טויזענד משפּחות און פינף הונדערט
יחידים זאָלען היינטיגעס יאָהר קענען קומען אַהין.

אַ ביישפּיל אילוסטרירט אַמבעסטען דעם געדאַנק:
מיט פיר חדשים צוריק איז קיין ראַטען־פערבאַנד
געקומען אַנ׳אויספלוג פון הונדערט מאַן פון ליטע.
זיי זענען געקומען אויף זעקס מעג, אָבער אויפ׳ן
פינפטען טאָג זענען זיי נעלם געוואָרען און אין פיר
חדשים אַרום האָט מען זיי געפונען אין ביראָביד־
זשאַן אַלס שלאָגלער. זיי האָבען דאַן געמוזט פאַח־
רען קיין מאָסקווע, וואו זיי האָבען אָנגעגעבען אַ
בקשה צו קאָליגינען און קאַהאַנאָוויטש׳ן און מען
האָט זיי ערלויבט צו בלייבען אין ביראָביזשאַן.

די איבערוואַנדערער האָבען איינצאַהלען צו
200 דאָלאַר. זיי קריגען פון דער מלוכה אַ הלוואה
אויף זעכציג יאָהר און דאַרפען צאָהלען פּראָצענט
יעהרליך. דערפאַר מוזען זיי די ערשטע ראַטע צאָה־
לען ערשט אין פינף יאָהר אַרום.

דער לעצטער פונקט איז „,פרייַלאַנד“. די ליגע
איז אָרגאַניזירט געוואָרען, כּדי צו געפינען אַ לאַנד
פאַר די, וואָס זענען געצוואונגען אויסצוואַנדערן.
זי דאַרף אויספאָרשען די מעגליכקייטען וועגען אויס־
וואַנדערן קיין ראַטען־פערבאַנד און אויך וועגען גרינ־
דען אַ יודישען ישוב אין די גרעניצען פון דער בריי־
טישער אימפּעריע. עס זענען דאָ טעריטאָריעס
אין אַמעריקאַ, אַפריקאַ, אין די בריטישע קאָלאָניעס.
„,פרייַלאַנד“ דאַרף זיך נישט איינ׳עקשנ׳ען נאָר דאָס
לאַנד. מען דאַרף אויסנוצען יעדעס לאַנד, וואו נאָר
עס לאָזט זיך.

זיין רעדע האָט לאָרד מאַרליי פערענדיגט מיט
אַ רוף זיך צו פעראייניגען אין אַ גרויסען פראָנט,
צו העלפען די אונטערדריקטע יודישע אַרבייטער־
מאַסען.

אַ שטורם פון אָוואַציעס האָט בעגלייט די אויס־
פיהרונגען פון לאָרד מאַרליי.

צום סוף האָבען פאַר דעם רעפעראַט געדאַנקט
לאָוו. פּאָזנאַל אין נאָמען פון דער פאָרטגעשריטענער
פּוילישער געזעלשאַפט און ד״ר י. קרוק האָט פער־
ענדיגט דעם אינטערעסאַנטען אָוונט.

גאַז

אין יעדן האַנדווערקער־ווערקשטעל איז אומבעדינגטער הייץ־מאַטעריאַל.

העכסטע מדרגה פון בעקוועמליכקייט און בילינקייט!

ספּעציעל צוגעפּאַסטע צו די געברויכן פון האַנדווערק.
די פּער קלענערטע פרייזען פון גאַז ערמעגליכען צו אינסטאַלירען גאַז אַפילו אין דער קלענסטער האַנדווערקער־אונטערנעהמונג.

אינפאָרמאַציעס ערטיילט אומזיסט די
שטעטישע גאַזאָווניע אין לאָדז
טאַרגאָווע 18, טעל. 85־195
אָדער **דאָס געוועלב פון דער גאַזאָווניע**
פּיעטריקאָווער 40, טעל. 08־121.

אינסטאַלאַציעס אויף ראַטעס.

ארץ־ישראל, ענגלאַנד־אַביסיניען, היטלער־רעזשים

געשפּרעך פון „נייעם פאָלקסבלאַט“ מיט לאָרד מאַרליי

לאָרד מאַרליי האָט פרייטאַג, 12 אַ זייגער ביי־
נאַכט אין גראַנד־האָטעל אויפגענומען אונזער מיט־
אַרבייטער, וועלכער האָט געהאַט אַ געשפּרעך מיט
דעם גאַסט, וועגען אַ רייה אַקטועלע ענינים.

ס׳איז זעהר שווער צו רעדען מיט לאָרד מאַר־
ליי וועגען פּאָליטישע ענינים, ווייל אין דעם פאַל
איז ער זעהר איינגעהאַלטען און וויל זיך, אַלס
ענגלישער פּאָליטיקער, נישט צופיל אַנגאַזשירען.
אין דעם געשפּרעך האָט אויך גענומען אַ זעהר לעב־
האַפטען אַנטייל די לידי מאַרליי, וועלכע איז, אַזוי
ווי דער לאָרד, בעהאַווענט אין אַלע ענינים, וועל־
כע ווערען בערירט.

אונזער ערשטע פראַגע איז געווען:

— איהר האָט אין אייער פאַרלעזונג געזאָגט,
אַז אין צוזאַמענהאַנג מיט די געשעהענישען אין
ארץ־ישראל וועט בעגרעניצט ווערען די יודישע
אימיגראַציע קיין פּאַלעסטינא. מיט וואָס פערטייטשט
איהר דאָס, אַז די ארץ־ישראל־רעגירונג האָט נישט
פערקלענערט די צאָהל סערטיפיקאַטען אויפ׳ן איצ־
טיגען שעדיול?

דער לאָרד ענטפערט דערויף בלויז עטליכע
ווערטער:

— איך בין איבערצייגט און ווייס וועגען
דעם, אַז די יודישע אימיגראַציע קיין ארץ־ישראל
וועט, אין צוזאַמענהאַנג מיט די געשעהענישען, בע־
גרעניצט ווערען. ליידער איז עס אַזוי, הגם איך
בעדויער עס זעהר שטאַרק.

— אויב אַזוי, צי האַלט איהר נישט, אַז די
פּאַן־אַראַבישע בעוועגונג וועט זיך דערמיט פער־
שטאַרקען, וואָס וואָלט נישט געווען אַפילו די טובה
פון ענגלאַנד?

— אַזוי וועט נישט זיין. ענגלאַנד וועט אויס־
פיהרען אַלע איהרע פערפּליכטונגען בנוגע דעם
מאַנדאַט און אין הסכם מיט דער באַלפור־דעקלאַראַ־
ציע. די יודישע בעפעלקערונג אין ארץ־ישראל וועט
געשיצט ווערען.

— צי ווייסט איהר נישט, אין וואָס פאַרא צו־
זאַמענשטעל ס׳וועט פאָהרען קיין ארץ־ישראל די
געפּלאַנטע קעניגליכע אויספאָרשונגס־קאָמיסיע?

— די קאָמיסיע איז נאָך נישט אַקטועל. יעדענ־
פאַלס איז דער צוזאַמענשטעל נאָך נישט בעקאַנט.

דאַן איז דאָס געשפּרעך איבערגעגאַנגען אויף
אַלגעמיינע פראַגען.

— צי האַלט איהר, אַז די פאַשיסטישע בעוועגונג פון לאָרד מאָסליי אין ענגלאַנד האָט אויס־
זיכטען אויף ערפאָלג?

— מאָסליי האָט קיין שום צוקונפט נישט,
הגם ס׳איז נישט אויסגעשלאָסען, אַז די פאַשיסטישע
בעוועגונג אין ענגלאַנד וועט אין אַ געוויסער פאָרם
קומען צום פאָרשיין. יעדענפאַלס קאָן נישט זיין
קיין רייד וועגען קיין אָרגאַניזירטען אַנטיסעמיטיזם.

— וואָס פאַרא שטימונגען הערשען אין ענג־
לאַנד בנוגע דעם היטלעריזם?

— דאָס גערעכטיגקייטס־געפיהל פון די ענג־
לענדער איז דורכאויס געגען דעם היטלעריזם,
נישט פערהאַן קיין איין גרופּירונג, וואָס זאָל בע־
רעכטיגען דעם ברוטאַלען רעזשים, הגם — גיט
צו מיט אַ שמייכעל דער לאָרד — ענגלאַנד איז
אויך נישט ריין פון אומגערעכטיגקייטען אין אַנ־
דערע וועלט־טיילען.

מיר פרעגען ווייטער דעם לאָרד, צי איז נישט
דער זיג פון איטאַליען אין אַביסיניען קיין דורכ־
פאַל פון דער ענגלישער פּאָליטיק?

דער לאָרד ענטפערט ווידער אויסמיידענד:

— די לאַגע אין אַביסיניען איז אַ טויט־קלאַפּ
פאַר דער פעלקער־ליגע; צוזאַמען דערמיט טראָגען
אויך די פעראַנטוואָרטליכקייט ענגלאַנד און פראַנק־
רייך.

דעם לאָרד זענען נישט ליב די פראַגען פון
אינטערנאַציאָנאַלער פּאָליטיק, אָבער מיר פרעגען
ווייטער:

— די אַלגעמיינע מיינונג איז, אַז די דייט־
שען שטיצען זייער אינטערנאַציאָנאַלע פּאָליטיק
אויף דער מיטאַרבייט פון ענגלאַנד, צי פערשטעהט
מען דאָס אין ענגלאַנד אויך אַזוי?

— די דייטשע פּאָליטיק איז נישט קיין גראַד־
ליניגע. למשל, האָט היטלער אין זיין בע־
ריהמטער רעדע פון 7 מערץ 1936 געזאָגט, אַז
פּוילען קומט אַ צוטריט צום ים, דאָס איז נאָר צו
פערווישען די אויגען. ווען ס׳וועט קומען די צייט
וועט ער אַנדערש רעדען... דאָס זעלבע אויך ווען
ער זאָגט צו גאָלדענע בערג ענגלאַנד.

די לעצטע פראַגע אונזערע איז:

— ווי איז די בעציהונג פון די ענגלענדער
צו פּוילען?

— איך מוז זאָגען דעם אמת, אַז אין ענגלאַנד
קען מען זעהר וועניג פּוילען. מען אינטערעסירט
זיך וועניג מיט אייער לאַנד, ווייל ענגלאַנד האָט
זעהר וועניג בעריהר־פּונקטען מיט פּוילען. איינער
פון די ציעלען פון מיין רייזע איז זיך צו בעקענען
מיט די ענגליש־פּוילישע פּראָבלעמען.

זאַל פילהאַרמאָניע טעל. 213־84

היינט, זונטאָג, דעם 24־טען ד. ה. 8.45 אָווענד

נור איין־איינציגער אויפטריט

פון בעקאַנטען זינגער און רעציטאַטאָר
פון דער יודישער בּיהנע אין אַמעריקאַ

מיכאַל גיבּסאָן

אין רעוואָלוציאָנס־פּראָגראַם פון לידער און רעציטאַציעס.

בילעטען צום פּרייז פון 54 גראָשען פערקויפט די קאַסע פון „פילהאַרמאָניע“

נאָר אַ בעפרייטער ענדעק

וואָס האָט אַרויסגערופען אומרוהען דעם 1־טען מאי

(—) ווי מיר דערוויסען זיך, איז נעכטען ווידער
בעפרייט געוואָרען פון תּפיסה מאַדעמאָיש קלאַש־ינ־
סקי, איינער פון דעם סך פערהאַלטענע דעם 1 מאי
ה. י. בעת די געשעהענישן פאַר׳ן „,אַרענדאָוניק“!
ביז איצט זיצען נאָך 6 פּערזאָן, וועלכע זענען אַנ־
געקלאָגט אין אַרויסרופען שאַרפע אַרויסטרעטונגען
געגען דער עפענטליכער רוה.

KINO-TEATR
MIRAZ

היינט און פאָלג. טעג!
ערשטער פילם פון דער אינלענדישער פּראָדוקציע
אין דער יודישער שפּראַך

„על חטא“

מאָנומענטאַלע דראַמע פון יודישען לעבען.
געשאַפען אויפ׳ן גרונד פון אַנ׳אמת׳ער פּאַסירונג
פון דער וועלט־מלחמה.
אינסצעניזאַציע פון בעקאַנטען דראַמאַטורג
י. מ. נייאַמאַן. אין די הויפּט־ראָלען:
א. מאַרעווסקי
ש. דזשיגאַן
י. שומאַכער
קלאַראַ סעגאַלאָוויטש
אויסערן פּראָגראַם: כראָניק P.A.T.
פּרייזען פון די פּלעצער: III פּלאַץ 54 גר.
II פּל. 85 גר., I פּל. 1.09 זל.
באַלקאָן 75 גר.

אויספיהר פאַרשריפטען צו דער שטייער-אָרדינאַציע

(אַג) ווי מיר דערוויסען זיך איז אין פינאַנז-מיניסטעריום אויסגעאַרבייט געוואָרען אַ פּראָיעקט פון די אויספיהר - פאַרשריפטען צו די שטייער-אָרדינאַציע. דער פּראָיעקט וועט אין דער נאָהענטסטער צייט איבערגעשיקט ווערען צו אַלע פעראַינ-מערייסירטע האַנדעלס - קאַמערן, אז זיי זאָלען אַרויס זאָגען זייער מיינונג.

פון דער האַנדווערקער-אויסשטעלונג

די האַנדווערקער-אויסשטעלונג האָט אַ גרויסען ערפאָלג. ביז נעכטען איז די אויסשטעלונג בעזוכט געוואָרען פון 63 טויזענד בעזוכער אַ חוץ אויספלוגען. אויף די טראַמוואַיען 2 און 7, וואָס געהען צו דער אויסשטעלונג, געפינען זיך ספּע-ציעלע פּלאַקאַטען פון דער אויסשטעלונג.

די „מילכיגע" קאָמיסיע

(אַ) דינסטאָג, ד. 26 ד. ח. קומט פאָר די זיצונג פון דער ספּעציעלער קאָמיסיע, וואָס איז בערופען געוואָרן צו געבען אויף די פערקויפער פון מילך און מילכיגס.

אונטערגעוואָרפען אַ קינד

(אַ) נעכטען שפּיטאָל פון דער „אובעזפּיעטשאַל-ניע", אויף זאַמיניקאָווא 22 האָט מען אונטערגע-וואָרפען אַ קינד, אַ ערך 4 טאָג אַלט.

אַלפּויל'ישער צוזאַמענפאָהר פון בוכהאַלטאָרען

(אַ) נעכטען האָט זיך אָנגעהויבען אין לאָדז אַן אַלפּויל'ישער צוזאַמענפאָהר פון בוכהאַלטאָרען. דער צוזאַמענפאָהר וועט געדויערען 2 טעג. עס זענען אָנגעקומען דעלעגאַטען פון גדינ'ע, פּויזען, קאַטאָוויץ, ביעלסק, ווילנע, לעמבערג, בידגאָשטש.

איבערגעפאָהרען אויף טויט א קינד

(אַ) נעכטען בייטאָג האָט אַ מיליטערישער לאַסט אויטאָ, אויף דער זשגאָווער גאַס איבערגעפאָהרען די 5-יאָהריגע מלכה קאָן (פון זשגאָווער 56).

אין אַ שרעקליכען צושטאַנד האָט מען דאָס אומ-גליקליכע קינד אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל, וואו עס איז באַלד נישט קומענדיג צו זיך, געשטאָרבען.

KUPON

פאַר די לעזער פון

„נייעם פאָלקסבלאַט"

do Teatru Miejskiego

(Śródmiejska 15)

דער פאָרצייגער פון דעם דאָזיגען קופּאָן, האָט דאָס רעכט צו בעקומען 2 הנחה-בילעטען (פון 30 גר. ביז 1.85) דעם 25 מאַי ד. י. 8,30 אָוונט אויף פאָדאַר פּיעסע

„MATURA"

MAOK
PŁYN TĘPI ROBACTWO

אַפּטייקען.

(אַ) היינט ביינאַכט דיזשורירען:

סאַהאַנע (לימאַנאָווסקיעגאָ 80); טראַוקאָווסקי (בזשעזשינער 56); קאַפּראָווסקי (נאָוואָמיעסקאַ 15); ראָזענבלום (שרודמיעסקאַ 21); באַרטאַשעווסקי (פּיעטריקאָווער 95); טשינסקי (ראָקאָשינסקי 53); סקווארטשינסקי (קאָנטנאַ 54); שיניעצקאַ זשגאָור סקאַ 59).

אַמטליכעס

(אַ) דער אַרבייטס-אינספּעקטאָר פון 12 קרייז, אינזש. טאַדעאוש קאַקאָווסקי האָט נעכטען אָנגע-הויבען זיין אַמט-אוּרלויב.

עס פערטרעט איהם אויף זיין אַמט דער אינז. האַלמאַן.

אַ זעלטענע געלעגענהייט

דער איינציגער אין אונזער שטאָט וואַרען-הויז „קאָנסום" ביי דער ווידזעווער מאַנופאַקטור ראָקיטשי-נער 54, צופאָהר מיט טראַמוואַיען 10 און 6, פערקויפט צו אונגעוועהנליך נידריגע פּרייזען אַלערליי סחורות און דאַדורך האָט ער זיך ערוואָרבען דעם צוטרוי פון די לאָד-זער אייגוואוינער.

אַ בעזונדערע געלעגענהייט פאַר די קויפענדע איז אָהן צווייפעל הערן און דאַמען-וועש פון דער העכסטער קוואַליטעט און פון די עלעגאַנטסטע מוסטערן, וואָס ווע-רען פערקויפט צו שפּאָט ביליגע פּרייזען.

דעריבער דאַרפען אַלע אָהן אויסנאַהם בעזוכען דעם קאָנסום.

די ערשטע יאָהרצייט פון משה פיינקינד ז"ל

נעכטען, שבת, ב' סיון איז אויסגע... ערשטע יאָהרצייט פון דעם פערשטאָרבענ... פיינקינד ז"ל, וועלכער איז ווי בעקאַנט ... לאַנגיעהריגער מיטאַרבייטער פון „נייעס ... בלאַט".

אין משך פון זיין לאַנגיעהריגער שריי... לערישער טעטיגקייט האָט משה פיינקינד ... אָפּגעגעבען מיט דער פאָרשונג פון דער ... פון די יודען אין פוילען און האָט אָנגעשריב... רייהע ווערק. ער האָט אויך זעהר פיל אַרטי... ווידמעט מאָנאָגראַפיעס פון רביים און ... פוילען, ווי אויך אָנגעשריבען פיל פּובלי... אַרטיקלען וועגען פערשידענע אַקטועלע ... גען.

צום ערשטען יאָהרצייט האָבען די ... פון פערשטאָרבענעם אַרויסגעגעבען אַ ... זייער פאָטערס שריפטען אונטערן נאָמען ... יודען אין פוילען". דאָס בוך צייכענט זיך ... זיין רייכען אינהאַלט און וועט זיכער ... סען לעזער.

לאָסען צו דער 1-טער ...
36. מלוכה-לאָ...
זענען שוין צו בעקומען ביי
...MUEL WEINBERG
...wł. S. WEINBERG i S. KASMAN
60 פּיעטריקאָווער 60
דאָרט ווערען אויך אויסגעצאָלט געווינסען פון 35. ...

ציהונג פון דער מלוכה-לאָטעריע

4-טע קלאַס 12-טער טאָג

...0,000 zł. — 111070.

...0,000 zł. — 17992, 81815, 144951, ...17, 182574.

...000 zł. — 92506, 119306, 136010.

...000 zł. — 10230, 19941, 20920, 26989 ...0, 29080, 39167, 43495, 52061, 57145, ...9, 69469, 86173, 105142, 119936, ...61, 143983, 144723, 188837, 191425.

...000 zł. — 7842, 9841, 20375, 30198, ...7, 37482, 49331, 51886, 64693, 69591, ...5, 77348, 100855, 106816, 115325, ...55, 129009, 141562, 144267. 151568, ...4, 167606, 175104, 178254, 184645, ...79, 187807, 188108, 189819. 190329, ...57, 193095.

PO 200 ZŁOTYCH.

...68 94 98 329 431 46 763 940 88 1441 552 ...68 2102 69 280 327 63 442 663 98 731 ...818 926 3106 56 320 98 439 535 44 47 ...801 972 82 4058 153 234 358 414 547 75 ...66 5052 102 55 479 675 736 47 72 813 ...246 360 65 487 554 614 716 69 73 859 ...7094 689 782 809 25 69 915 8065 332 78 ...9027 61 63 250 519 69 740 65 810 77 ...

...135 45 66 213 42 45 98 356 506 96 719 ...065 188 220 439 552 619 49 90 731 933 82 ...228 51 430 713 46 836 39 923 13268 ...472 78 89 726 951 14056 75 216 301 73 ...703 6 881 968 15019 26 339 513 76 659 ...16181 290 573 630 755 813 72 903 17125 ...444 612 44 65 735 98 811 31 18053 245 ...712 70 847 79 19130 44 297 476 614 741 66 ...63 108 78 81 84 206 391 457 557 937 ...240 43 340 50 428 37 728 65 71 922 22062 ...727 73 970 23340 406 526 56 899 924 ...69 271 309 475 581 603 21 816 963 73 ...200 328 95 453 84 653 762 92 944 89 ...90 149 70 93 270 373 539 640 815 27 ...87 97 120 301 500 39 650 60 808 96 ...79 28131 33 299 327 95 412 46 96 536 ...88 29095 132 225 53 367 89 473 92 96 ...678 815 27 951.

...149 88 341 438 45 92 504 88 91 711 ...932 66 31096 158 502 35 77 612 23 43 95 ...916 32094 148 459 524 605 85 756 844 ...25 180 203 88 356 629 728 89 849 918 28 ...28 59 70 91 249 52 304 96 419 73 660 828 ...88 90 35015 91 538 40 83 699 784 834 ...61 121 210 37 356 550 681 86 37088 189 ...321 492 571 95 709 56 886 989 38052 99 ...243 801 40 39002 19 63 108 71 235 90 552 ...

...245 49 338 513 801 980 81 41195 410 555 ...703 841 42092 106 92 271 367 938 43126 ...95 524 895 44084 8 285 308 33 52 425 ...60 88 657 61 914 45058 294 382 440 61 ...59 66 91 957 77 46229 587 721 840 996 ...9 193 520 632 55 700 124 53 208 25 340 ...684 799 905 49518 39 663 910 20.

...36 220 56 369 475 503 925 71 91 51049 226 ...503 614 716 32 842 927 52021 408 41 806 ...20 87 53132 62 203 55 313 437 48 524 734 ...703 882 54152 311 423 648 60 876 908 ...235 68 95 415 636 735 881 86 916 56076 236 ...377 524 623 756 92 805 977 57411 73 691 ...819 933 58130 203 367 431 571 634 51 ...907 82 59416 26 50 514 33 696 802 18. ...90 8 244 444 92 556 86 713 23 31 61017 ...284 7 326 38 64 521 55 62 86 97 767 96 ...82 62322 37 97 485 580 766 827 63052 114 ...648 759 884 942 81 64187 352 660 885 ...069 133 53 67 659 768 831 978 66034 135 ...610 750 840 67108 30 215 368 501 20 43 ...788 837 935 68206 466 600 849 905 19 44 ...272 417 515 941.

...012 499 576 616 754 855 73 956 94 71022 ...526 808 79 89 996 72093 298 312 478 717 ...93 73037 59 280 568 83 613 74254 88 ...21 638 725 31 7 95 804 914 83 75327 ...755 76035 155 250 73 365 492 508 604 ...77524 766 804 34 971 78093 111 255 316 ...887 79005 33 47 94 421 535 41 64 96 607 ...

...310 35 7 456 75 94 504 72 628 833 ...340 69 606 18 63 92 902 31 73 82 82053 ...237 558 636 789 853 95 83049 66 271 ...80 418 94 561 640 53 5 785 84356 496 ...85079 533 97 635 97 739 827 79 86070 ...84 258 326 470 669 97 971 87283 309 ...817 901 89 88080 112 319 439 42 69 ...86 807 66 927 62 89100 61 256 81 85 304 ...55 176 239 90 435 636 700 74 876 88

91014 57 187 93 297 316 433 46 522 67 604 61 835 88 92152 354 90 647 67 944 73 93651 94191 591 846 82 902 95022 44 524 708 96013 31 32 414 76 530 53 622 710 22 97023 701 42 801 26 91 917 57 69 98015 43 53 151 245 311 14 446 644 99169 214 75 494 643 842.

100050 60 232 85 305 45 64 79 92 493 650 719 20 99 893 906 101107 27 29 300 14 21 427 523 46 78 85 744 833 930 102401 20 31 651 711 46 832 58 103105 98 335 65 506 81 801 28 901 104104 55 252 748 71 993 105008 65 114 19 77 291 419 46 533 57 666 726 806 955 106186 91 398 430 54 599 642 69 764 98 826 38 951 71 78 107010 15 68 316 83 421654 768 869 975 108066 123 39 215 303 581 601 91 109008 158 51 386 97 591 775.

110051 54 307 48 64 412 66 512 90 846 111278 92 522 713 88 851 87 975 84 112046 159 233 345 51 77 568 730 861 903 91 113188 219 361 81 539 706 844 81 114120 220 22 556 60 751 870 77 981 115062 97 131 308 403 23 52 501 34 761 801 32 116110 268 504 5 11 71 660 63 700 2 93 117172 249 526 688 721 24 54 76 118138 406 22 646 99 119122 69 252 332 414 15 17 541 708 948.

120165 84 285 354 522 38 613 804 91 958 121187 266 381 457 848 955 122139 51 302 545 736 959 123385 451 531 53 691 945 59 84 124322 74 648 706 996 125153 98 296 348 470 94 529 49 53 606 36 60 716 834 943 97 126189 221 77 327 79 419 54 60 83 617 73 717 920 71 127223 40 761 814 128144 91 296 552 607 737 801 929 97 129122 75 223 48 332 712 72.

130196 243 50 74 87 315 93 533 85 672 76 746 52 78 948 131304 562 731 42 49 873 950 132062 218 413 24 57 739 806 133111 397 543 795 134273 98 676 702 13 44 846 49 902 135126 349 50 76 461 522 649 862 136036 40 6 186 282 8 308 400 85 621 701 7 68 805 37 73 137112 461 588 90 708 21 832 77 991 138110 91 263 93 425 506 677 833 91 983 139048 59 79 141 393 434 78 508 630 761 76 822.

140108 241 401 784 952 141168 526 758 873 142026 104 215 301 42 88 516 75 663 874 89 143036 53 107 19 29 34 251 363 412 35 579 635 998 144019 185 335 645 931 145178 89 99 200 61 330 70 431 92 509 98 600 730 7 839 933 146024 138 71 4 362 80 514 781 98 811 962 93 147025 516 87 704 840 55 955 148127 474 638 76 728 65 817 149243 391 527 816 36 58 950.

150158 263 378 86 439 70 9 513 616 874 977 151323 66 568 622 71 831 950 65 152256 553 8 64 722 812 17 36 37 86 970 153094 159 827 68 88 912 154196 331 453 155098 137 257 452 63 721 48 52 819 903 16 156038 78 125 50 295 341 401 33 714 926 157083 4 219 303 534 7 721 29 41 6 917 158230 318 414 710 95 159080 93 111 343 671 84 713 846 9 948.

160061 317 62 595 749 859 84 90 161015 78 221 68 93 407 22 579 615 701 56 868 162008 48 199 200 48 446 501 51 622 73 7 751 163100 239 62 301 462 506 716 890 918 59 164120 99 329 450 572 681 7 975 165046 426 93 606 32 712 29 166266 538 881 926 167213 324 440 93 614 892 935 71 168164 241 7 348 439 577 617 722 86 971 169379 646 528.

170485 557 719 804 924 171283 345 42 519 953 172239 371 761 825 91 983 123011 86 128 43 219 455 519 651 86 701 838 174469 538 601 730 835 85 91 944 175255 88 555 79 89 783 867 943 51 176074 140 61 75 550 439 680 882 944 74 82 177505 26 58 84 624 755 810 15 33 937 52 178045 74 93 122 67 626 81 729 841 901 179276 501 48 94 650.

180003 136 449 642 64 807 926 61 181131 310 454 640 770 182035 112 23 257 661 75 719 809 911 183087 174 213 34 48 323 31 480 533 678 919 184094 228 380 469 92 593 657 63 5 67 836 75 935 185117 69 73 323 459 522 33 619 27 884 945 62 186051 256 338 48 583 724 842 967 187205 20 23 527 649 73 888 900 188417 670 907 189011 116 34 293 393 420 501 29 775 911 96.

190005 59 92 148 84 358 437 78 771 92 812 934 57 191008 87 132 69 89 201 444 568 619 47 811 36 192036 78 129 250 300 15 72 8 439 41 504 30 641 998 193095 262 709 194035 47 249 586 637 925.

CIĄGNIENIE DRUGIE.
PO ZŁ. 200.

259 492 515 756 807 81 1063 331 682 723 893 2073 97 101 44 67 408 833 933 3321 93 470 569 706 4075 236 343 439 767 5086 222 389 423 687 730 873 982 6272 394 556 681 7533 59 843 91 8006 08 115 244 916 9052 102 79 95 374 598 616 943.

10081 86 446 526 723 949 11433 540 76 718 83 12030 142 483 583 609 811 13110 206 692 812 57 14159 85 263 416 78 671 969 15046 346 495 598 16431 677 17214 689 940 57 18038 495 541 704 832 55 955 19718 67 93 815 20 30.

20460 945 21017 27 359 634 851 929 22011 368 480 635 925 23343 24017 366 457 25187 556 26151 209 385 707 545 728 27076 121 843 54 982 28027 272 305 451 573 609 892 29127 316 23 867.

30087 90 443 57 509 86 670 701 939 31077 673 32031 204 511 68 616 61 94 737 64 943 22123 90 221 576 671 769 989 34368 456 860 64 76 35052 75 448 84 549 864 36195 266 601 719 37262 408 35 706 47 821 955 38094 259 403 37 501 80 950 39223 24 377 506 723 810.

40074 121 260 572 85 606 801 997 41014 370 448 42166 90 206 62 540 844 994 43068 307 488 89 637 700 95 821 44009 394 489 828 64 990 45526 640 747 802 83 46071 177 218 539 807 967 47005 210 323 55 746 881 48176 84 222 81 99 300 25 65 605 718 957 49039 59 486.

50119 387 822 51387 768 835 52358 585 53108 466 536 639 54717 87 55494 829 905 56743 57131 843 58568 626 79 939 59027 247 311 43 878 957.

60316 47 418 597 98 620 801 22 41 61235 412 784 62095 178 506 808 66 84 63073 439 526 80 64098 687 65318 919 66201 03 32 304 450 80 766 67015 111 297 475 82 589 628 701 959 68199 825 69517.

70537 82 643 71199 412 64 87 90 588 858 980 72165 321 404 753 971 73189 285 313 400 595 715 74031 113 27 379 907 75044 148 53 76 92 433 43 76419 89 983 77066 254 468 644 78219 680 718 86 812 66 79207 352 998

80057 86 176 442 704 851 98 914 81022 63 534 82094 130 786 852 903 62 83113 81 234 38 50 488 592 921 86 84212 717 932 34 85182 97 367 94 541 723 852 944 86166 284 359 462 87448 578 863 88137 218 580 721 89088 213 339 552 617.

90164 469 561 813 91107 630 885 92009 95 96 362 635 704 980 93005 228 724 969 72 94076 252 95067 103 311 691 747 819 927 96431 701 816 54 971 97168 246 404 525 98006 473 582 648 53 870 99326 545 980.

100223 499 524 811 956 101672 910 64 102084 483 548 750 993 103124 52 650 787 104259 69 105781 106914 107207 95 432 603 70 108072 129 299 774 109198 352 796.

110157 258 84 111097 167 582 644 112151 448 581 683 831 113000 07 227 483 513 710 97 962 67 74 114216 427 805 92 939 50 115033 166 658 990 116178 270 417 58 540 80 607 66 986 117026 246 323 40 464 567 653 792 903 118068 140 234 367 515 667 715 885 119302 57 429 90 604 26 745.

120182 503 82 971 121240 594 830 122016 288 570 78 619 758 844 123281 454 55 85 747 941 124177 415 26 79 538 628 60 943 125039 345 477 535 632 42 126051 119 200 700 99 885 127760 128012 146 218 332 553 846 949 82 129576 639 970.

130390 132102 239 397 898 132392 437 67 887 945 82 87 133036 257 130040 42 115 19 757 965 135025 219 880 930 93 136194 571 82 620 922 137563 723 138280 689 139062 66 145 304 863 935.

140110 288 480 751 807 14 141463 601 826 986 142345 498 897 143082 185 370 439 83 701 144034 309 91 404 17 145263 387 146198 512 97 147185 264 382 457 60 93 612 782 148497 689 811 912 97 149032 250 557 82 727

150083 151 851 151129 59 267 605 919 63 95 152231 499 593 670 800 956 153065 176 228 393 661 709 154085 911 789 860 155967 156378 469 587 680 995 157204 346 654 899 158129 73 383 803 961 65 159086 169 670 85 806 969

160188 225 468 537 161147 336 858 162063 220 325 402 566 743 994 163396 473 907 27 164120 283 841 165055 225 65 459 166129 222 701 978 167105 435 52 643 741 168054 64 163 272 423 801 78 936 169458 60 775 844

170575 616 67 171192 601 172202 52 58 571 75 671 173082 155 77 674 790 816 174173 88 363 175658 794 861 64 965 176207 177032 105 45 317 22 665 178083 158 388 593 625 88 718 82 964 69 179021 638 924

180327 733 911 17 181429 182003 12 637 183107 43 293 385 422 29 782 184450 55 506 12 691 701 803 185660 845 186141 884 97 187057 405 66 933 188035 118 399 616 818 22 93 96 189077 268 97 916.

190180 82 236 64 306 489 552 58 191055 662 192024 563 681 84 193124 75 383 490 903 194096

3-cie CIĄGNIENIE

30.000 zł. — 165197

50.000 zł. — 123242

10.000 zł. — 162467 162873

5.000 zł. — 7321 8722 134342

2.000 zł. — 1662 11937 20901 28337 30486 49521 55086 64783 73412 81575 112507 119683 121477 131868 133373 152963 164201 173998 183279 189859 192995

1.000 zł. — 12709 15462 15243 15684 30590 30804 32999 37310 47039 57960 62681 65206 65868 71673 80656 83106 86900 90718 91088 92956 100433 102153 106005 112564 120164 121819 121845 125548 130866 132765 134622 136453 1?3931 141941 149724 150262 153127 123399 158053 162298 164775 165654 ..2612 173395 175016 177336 177463 178846 183683 186548 188895 193396 193664.

PO ZŁ. 200.

457 513 737 1269 2276 411 590 788 834 94 95 905 3151 571 832 917 4069 149 50 55 247 880 5137 45 315 449 701 21 877 987 6524 682 7112 314 445 785 821 906 8148 453 9323 478 541 600 46 53

10054 58 157 11163 238 308 720 73 12135 481 521 72 620 779 13275 512 141170 459 983 15104 40 353 633 88 927 16668 17148 248 575 729 44 18299 425 744 19131 78 239 703 875 995.

20114 25 233 77 661 869 21220 345 417 42 88 538 622 908 56 22934 23011 168 88 475 24045 25337 973 26512 628 809 933 27166 372 471 72 739 992 28072 87 228 502 624 31 886 29299 567 765 954.

30028 56 285 340 621 31547 32002 330 43 599 968 33046 617 28 31 988 34159 386 463 874 949 35289 341 674 36107 19 352 614 781 37157 293 416 30 502 89 602 42 862 38404 575 736 81 976 39344 712 26 34 948.

40237 466 918 41 41350 747 886 964 42097 165 225 498 43002 259 418 536 44072 342 844 962 45454 688 995 46084 139 50 231 443 754 94 47268 79 423 79 596 48394 768 49139 88 548 860 81 89.

50029 380 523 893 51234 337 489 534 671 930 52218 632 717 810 53218 884 91 54160 270 910 55405 559 68 680 809 86 981 56505 57041 956 58129 881 949 51 59119 96 424 588 817 919.

60058 176 262 519 69 84 647 70 736 906 61059 85 101 209 25 80 366 576 664 837 62807 63072 169 294 341 77 86 98 64518 65194 553 76 801 37 50 66869 965 67441 517 72 737 68069 379 435 65 544 686 95 999 69400.

70215 336 71168 978 72041 664 719 839 73041 191 74121 85 920 75217 74 512 20 76370 452 723 835 77509 78516 79015 92 256 601 906.

80066 87 430 69 943 81142 412 82097 273 302 601 793 855 83526 672 98 806 69 944 84237 73 348 618 71 85058 325 561 600 936 57 60 86039 252 716 72 859 87176 464 669 85 728 73 823 922 88290 377 521 601 66 727 838 73 914 89199 352 452 742 870 941.

90378 643 701 37 98 91334 451 834 92105 351 680 712 93220 31 49 312 693 774 94074 214 311 439 95109 249 454 584 617 94 704 911 96273 481 515 726 884 987 97503 609 95 845 98104 634 971 74 99019 145 498 590 914.

100343 63 463 580 652 101072 617 715 801 42 903 102081 239 366 103002 369 73 981 104153 97 726 83 105155 254 56 351 59 760 106000 102 53 303 107062 125 238 589 665 800 108331 504 109018 126 253 647 833 42

110158 450 111353 502 81 601 799 868 112179 390 441 85 95 558 720 848 113060 242 336 573 658 909 114014 29 153 323 84 542 649 789 115168 371 471 626 798 904 116064 197 274 312 48 683 870 98 117127 632 118096 158 835 929 119056 243 58 342 434 892 921 85

120086 121227 445 598 689 806 910 122370 577 991 123136 315 407 61 854 124357 804 44 93 907 125228 444 61 711 63 962 86 126112 227 44 378 402 17 912 127207 596 641 749 128031 102 14 932 129152 244 328 414 633

130064 610 811 131093 161 327 64 591 93 843 132085 585 90 702 133842 134329 135125 226 95 306 730 77 918 136199 467 551 947 137334 611 999 139243 368 81 479 664 852 80 900

140054 234 76 442 57 70 587 141066 105 745 142200 54 302 481 983 143021 117 344 930 144285 744 62 145034 71 254 333 455 98 146081 88 272 308 420 53 917 147059 102 854 70 966 148155 244 57 370 527 48 767 149104 81 242 488 658 702

150441 151034 313 656 152543 697 770 153068 280 790 154068 991 155087 337 618 37 156566 622 67 157242 464 936 158180 530 769 159223 315 441 767 87 901 52.

160184 481 516 81 85 881 161006 332 72 482 580 162033 96 390 517 78 677 836 77 81 163488 98 164012 474 650 165331 48 400 584 625 805 08 935 166089 167068 136 65 76 525 762 818 168572 856 169010 43 61 264 77

170425 171638 172003 83 644 173008 43 79 679 174341 175089 323 76 176027 31 310 678 937 78 87 177010 183 222 356 797 178534 713 918 179039 669.

180085 218 383 967 181237 350 614 901 182016 121 483 517 183095 170 644 60 705 09 184052 520 615 42 68 742 854 993 185226 663 897 186056 603 23 748 69 857 187003 777 847 188020 189192 840

190849 74 915 191058 86 569 657 940 192296 284 48 476 628 925 193146 284 476 530 637 809 989 194029 50 222 62 945.

אויספלוג קיין ווילנא

די ליגע צו אונטערשטיצען די טוריסטיק, דעלעגאַטור אין לאָדז, אָרגאַניזירט דעם 28 מאַי ה. י. אַ פּאָפּולערער צוג קיין ווילנא אונטער דער לאָזונג „די לאָדזער שטאָט-פערוואַלטונג מיט עהרפורכט קיין ווילנא.

דער צוג געהט אַרויס דעם 28 מאַי 9 מיט 20 אין אָוועגד און קומט צוריק דעם 1 יוני — 12 מיטאָג מיט 25 מינוט.

דער אָפּצאָהל איז 14 זל. 90 גר. בילעטען צו בעקומען אין „וואַגאָן-לי-קוק" און „אָרביס".

טעאַטער. מוזיק און פערוויילונג (קאָמוניקאַטען)

אַראַראַט בלייבט: נאָך עטליכע מאָל „אַ וועלט מיט נסים"

אונזער ליבלינגס-טעאַטער „אַראַראַט", וועלכער האָט שוין געוואָלט די טעג פערלאָזען לאָדז, איז צוליב'ן אויסערגעוועהנליכען ערפאָלג פון פּראָגראַם „אַ וועלט מיט נסים", געצוואונגען צו בלייבען אויף נאָך עטליכע טעג. ס'איז באמת אַ דערפרייענדער פאַקט, אַז ס'איז נחת צו קוקען ווי אין דער היינטיגער שווערער צייט, שטראָמען טויזענדער מענשען טעגליך אויף די „אַראַראַט"-פאָרשטעלונגען. אַזאַ ערפאָלג פון איין פּראָגראַם איז זעלטען צו בעמערקען. איבער 20.000 מענשען האָבען שוין בעוואונדערט דעם חערליכען ספּעקטאַקל. און ס'איז נישט קיין וואונדער ווען מען נעמט אין אַכט, אַז „אַראַראַט" איז דאָס איינציגע אָרט ווי מען קען אמת'דיג פערגעסען אין די זאָרגען פון אַ גאַנצען טאָג, און פערברענגען אַ פּאָר שעה אין אַ שטימונג פון פרייד, געלעכטער און זאָרגלאָזיגקייט. די אַלע, וועלכע האָבען נאָך נישט געזעהן, דאַרפען אויסנוצען די געלעגענהייט וואָס „אַראַראַט" בלייבט, און געהן אויף „אַ וועלט מיט נסים".

פון פּוילישען טעאַטער

אין שטאַטישען פּוילישען טעאַטער וועט היינט 4 בייטאָג געשפּילט „אינטרוז" און אין אָוועגד 8.30 „קמאַ זאַבילי?"

גנב ספּאַזמירט איז געריכט...

געריכט האָט איהם איבערגעשיקט אין שפּיטאָל אויף אָבסערוואַציע

(—) נעכטען האָט זיך פאָרן שטאָטישען געריכט געהאַט צו פערענטפערן אַ געוויסער יוסף גאָל וועלכער איז אָנגעקלאָגט געוואָרען אין אויספיהרען אַ גנבה.

בעת'ן פּראָצעס האָט גאָל אָנגעהויבען אַזוי צו ספּאַזמירען אַז דער ריכטער האָט געמוזט איבעררייסען די געריכטס - פערהאַנדלונגען. דערנאָך האָט דאָס געריכט בעשלאָסען איבערצושיקען גאָלען אין „קאָכאַנובקאַ" אויף אַ פּסיכיאַטרישער אונטערזוכונג.

טריומפאַלער צוג פון געווינסען אין יאַטקאַ'ס קאָלעקטור!

נאָך אַ גאַנצער רייה גרעסערע געווינסען איז נעכטען ווידער געפאַלען דאָס קאָלאָסאַלע געווינס פון

100.000 זל.

אויף 138310

אין דער בעריהמטער אויף גאַנץ פּוילען קאָלעקטור

נ. יאַטקאַ

פּיעטריקאָווער 22
פּיעטריקאָווער 66
נאָוואָמיעסקאַ 1

[illegible]רער פון דער פּאַלעסטינער [illegible]-ציון ה' ז. אַבראַמאָוויטש,

[illegible] רעדען וועגען די איצטיגע געשעהענישען אין ארץ-ישראל

[illegible] היינט אָוונט וועט דער בעקאַנטער פיהרער [illegible] פּאָליטיקער פון די פּועלי-ציון (אָקטיסיסטען) [illegible] אַבראַמאָוויטש פון תּל-אביב, האַלטען אַ [illegible] רעפעראַט אין זאַל פון „שטערן" (פּיעטר[illegible] 61), וועגען די לעצטע געשעהענישען אין [illegible]שראל.

ה' ז. אַבראַמאָוויטש, איז איינער פון די איי[illegible] פּערזענליכקייטען אין דער יודישער [illegible]-בעוועגונג, וועלכער האָט אָנגעשריבען [illegible] אַרבייטען וועגען „פּועלי-ציוניזם". פּראָב[illegible] פון דער יודישער אַרבייטער-בעוועגונג און [illegible] וועגען ארץ-ישראל'דיגע פּראָבלעמען.

ה' ז. אַבראַמאָוויטש איז אויך אויסגעטרעטען [illegible] גאַנצע רייה אינטערנאַציאָנאַלע און פּראָ[illegible] קאָנפערענצען.

ה' ז. אַבראַמאָוויטש איז בעקאַנט אין ארץ-[illegible] אַלס איינע פון גלענצענדע עקאָנאָמיסטען [illegible]סטיקער, אויפ'ן געביט פון דער פּאַלעס[illegible] ווירטשאַפט.

דער רעפעראַט פון ה' ז. אַבראַמאָוויטש האָט [illegible] דעם פּערשענדליכען אינטערעס ביי [illegible] יודישער אַרבייטערשאַפט, וואָס זי וועט אַפּ[illegible] אַ לעבעדיגען גרויס פון די איצטיגע געשע[illegible] אין לאַנד.

ציהונג פון דער מלוכה-לאָטעריע

4-טע קלאַס 13-טער טאָג

10,000 zł. 95533, 97966.

5,000 zł.—43400 53309, 73881, 116796, 125994.

2,000 zł. — 643, 4512, 11874. 10706, 16048, 38488, 72535, 76080, 79137. 80681, 109038, 138642, 139435, 146011. 145299, 160922, 180605.

1,000 zł. — 1917, 8153. 9351, 9671, 19222, 19271, 21335, 38558, 38937. 42887, 48922, 51302, 56313, 60217, 63305. 76257, 79595, 88500, 93968, 98114 100562 103331 104791, 107114, 110266, 114034. 120935, 123070, 124460, 126141, 126545. 139547, 152061, 154336, 167654, 170427. 173104, 178990, 180957, 189469, 189575.

PO 200 ZŁOTYCH.

89 157 237 561 612 59 62 70 4 892 901 1038 88 142 64 88 219 31 44 81 319 38 463 650 83 717 87 2075 93 143 268 93 328 685 93 927 96 3132 33 230 342 73 467 79 882 904 39 63 4172 6 89 283 333 428 514 16 83 620 706 56 800 85 974 5130 59 248 358 96 547 795 841 918 6007 35 233 69 431 45 74 550 76 699 907 94 7514 72 607 90 732 830 960 91 8197 298 426 684 701 967 9001 35 272 93 325 422 50 556 84 90 736 825 974.

10177 86 246 305 28 93 528 37 601 71 775 11015 159 221 328 401 533 646 50 797 818 903 12195 382 404 665 961 13041 52 179 289 498 503 33 677 786 847 14031 5 41 110 45 334 54 433 505 690 764 949 90 15047 79 118 202 319 84 428 578 624 703 871 930 16169 286 370 546 743 870 93 17075 124 218 33 601 731 810 89 18051 167 71 291 558 667 750 84 839 925 19430 502 687 847.

20046 135 210 15 89 319 500 65 72 933 21160 252 368 561 76 605 887 959 22084 139 295 365 413 621 750 805 68 905 54 23006 138 299 387 93 404 519 905 52 24076 86 138 244 552 63 683 25055 87 108 20 326 546 7 868 26124 311 75 90 696 727 67 918 27079 208 35 356 407 559 779 85 834 73 28047 303 445 545 752 924 83 29072 134 200 59 314 547 625 89 729 864 971.

30057 181 205 87 386 491 640 722 31 817 41 68 31041 124 68 79 268 84 339 414 533 640 91 703 32015 18 77 98 107 90 222 322 434 595 97 33172 229 318 644 823 901 34436 66 614 90 734 887 953 35118 34 7 95 343 436 575 611 710 42 841 36041 60 256 346 513 643 703 965 37004 167 286 403 613 738 820 7 925 38034 127 39 77 85 558 876 964 39028 303 20 504 635 87 96 812 70

40044 104 25 35 252 526 50 9 65 878 916 26 68 41037 72 419 30 685 802 69 42028 109 53 81 214 345 454 78 864 43034 250 368 506 662 800 964 44066 485 522 97 784 99 848 94 992 45006 151 85 320 612 776 853 939 67 46025 196 247 323 676 724 87 953 68 74 84 47166 313 89 701 809 913 27 48038 120 381 86 512 677 784 49095 374 459 549 57 9 730 52.

50200 331 474 679 763 83 923 42 51348 400 636 79 747 810 434 52282 591 833 53192 559 642 737 54040 345 402 62 94 858 927 41 55133 212 310 470 542 785 834 96 56011 168 71 259 72 327 43 578 796 810 89 57018 32 79 158 214 58 309 402 11 544 624 5 711 52 58093 143 7 231 345 448 559 722 405 863 987 9 59007 14 33 69 292 479 85 594 706 896 968

60026 129 272 318 26 420 535 666 94 728 862 61107 56 83 218 86 453 6 506 42 700 12 824 315 973 62167 90 329 674 746 69 833 6 960 63055 205 71 3 425 73 5 563 676 88 64492 542 631 71 74 744 972 65010 245 87 535 734 51 71 66123 221 397 479 669 763 849 936 67004 48 149 346 79 427 596 648 735 86 853 61 97 68194 263 88 429 582 743 58 800 23 30 31 69177 343 551 683

70160 242 57 541 705 77 854 71080 161 232 775 80 9 867 942 67 72145 225 490 557 613 31 820 73097 316 438 518 35 8 650 65 849 971 74012 115 70 289 373 486 949 60 75180 368 555 627 846 90 76007 67 119 221 308 54 60 484 557 770 816 929 77072 110 204 303 46 51 476 523 98 786 78017 104 207 348 50 424 527 97 601 819 91 79201 546 635 52 818 957.

80087 106 244 78 401 14 534 57 740 827 81336 403 22 538 88 666 841 96 82045 161 399 498 516 29 613 888 948 83120 84 7 8 391 424 37 57 82 588 97 631 910 52 84 84013 155 200 585 97 614 795 884 964 5 72 85054 396 554 87 95 735 52 76 806 989 86091 287 337 57 591 901 87084 91 150 315 457 546 664 98 763 935 63 88146 64 484 644 852 70 84 934 83 89033 109 226 83 312 591 711

90041 210 323 506 88 855 6 954 91102 15 442 820 55 946 50 92030 452 726 55 844 930 96 93096 121 213 46 344 458 65 623 713 25 947 94023 52 178 363 453 579 695 819 975 95380 645 844 58 73 937 96017 57 110 57 236 369 566 855 931 97057 120 253 74 6 8 487 718 824 62 79 98114 474 511 50 881 99037 582 615 34 725

100024 48 559 867 9 970 101097 211 420 500 74 687 92 733 57 839 969 95 102020 59 76 94 111 219 425 85 684 773 813 969 103111 200 86 356 488 592 617 776 848 104016 61 73 88 346 86 642 743 804 954 105002 7 57 144 222 637 709 874 977 90 106097 300 407 566 603 823 916 32 107142 206 381 582 616 108075 151 744 991 160188 221 389 93 724 43 79.

110012 230 89 303 424 654 91 111152 315 94 615 21 63 767 95 867 986 112013 260 363 735 867 956 113037 130 354 641 703 114076 206 73 356 416 85 572 630 752 890 115183 272 319 417 80 502 619 750 891 919 116001 129 492 588 785 931 117071 122 99 201 527 695 790 970 118005 160 415 46 650 716 83 820 60 92 99 919 119108 38 287 302 479 540 730 810 81.

120084 269 507 10 636 50 764 97 814 121126 208 99 336 468 737 852 7 122001 88 259 384 468 70 92 517 74 643 830 934 5 123001 61 81 227 96 300 94 535 908 124009 216 306 26 92 463 656 920 37 44 5 125023 271 316 38 770 803 46 78 86 126358 127242 76 96 128005 187 247 98 330 78 493 524 629 96 129023 146 53 215 319 470 78 643 895.

130295 500 630 776 847 954 131048 77 217 92 321 509 662 744 819 22 72 132011 67 689 839 133434 523 615 749 963 134067 98 136 271 450 559 88 689 707 907 23 55 135018 115 295 497 535 43 786 812 22 919 24 136218 428 50 606 50 825 58 86 137007 684 96 703 578 138082 156 360 614 743 884 922 139084 115 24 73 83 321 484 504 616 836 942.

140045 95 159 590 678 79 725 847 141125 209 402 59 662 792 854 957 142012 51 208 446 71 537 793 908 34 74 143008 29 110 53 9 261 410 587 91 830 144038 162 99 287 346 570 4 606 27 53 94 713 870 900 145233 44 557 67 644 58 77 771 863 98 937 146184 419 72 552 620 64 733 42 58 9 955 61 147016 24 137 42 83 259 521 7 891 931 77 148005 227 39 300 64 69 589 91 777 848 955 149061 215 28 364 614 794 993.

150095 148 79 99 319 416 17 54 544 56 647 52 151060 216 73 524 708 152100 73 424 75 629 39 916 37 42 7 153003 29 110 454 506 605 928 98 154005 304 14 76 658 775 918 155083 167 82 224 371 411 79 780 962 156036 47 113 261 416 78 537 90 662 91 712 25 157008 110 42 247 93 5 411 558 75 677 832 158036 245 579 637 765 853 159304 423 500 91 689 93.

160099 586 649 815 71 942 91 161115 19 87 492 517 93 755 883 162094 221 362 494 512 25 638 721 46 977 163021 30 51 402 31 80 518 619 819 77 164127 39 68 231 441 53 63 97 536 95 874 84 939 165140 251 88 640 708 31 813 26 967 166029 42 94 243 332 87 530 44 647 74 717 982 167089 156 255 305 10 402 509 35 7 640 64 757 889 942 168035 70 100 52 465 652 47 771 866 951 169028 52 4 97 377 99 671.

170019 175 99 282 360 569 716 171068 271 455 88 660 85 860 172030 4 143 327 69 76 429 582 88 852 945 173112 26 59 205 18 339 402 552 689 174030 76 105 45 207 475 560 673 774 839 48 920 175001 66 113 30 278 9 334 452 670 726 802 176003 276 87 442 58 549 53 788 841 57 73 177030 2 84 130 270 4 441 511 23 677 723 890 963 178021 105 239 85 489 52 723 34 68 179012 141 216 31 662 734 923 47.

180069 118 251 36 79 456 647 557 654 746 847 181031 46 110 84 208 32 68 599 727 851 916 74 90 182276 623 745 65 859 66 183355 414 20 692 747 57 846 8 55 184119 70 81 230 79 368 422 62 687 746 185185 274 420 9 526 63 92 614 810 90 186055 250 401 6 665 78 716 30 811 64 187167 93 282 702 5 66 850 1 188201 42 69 317 44 438 508 40 810 74 943 189012 22 8 171 289 97 387 417 636 42 849 83 93.

190072 5 109 55 60 235 75 333 434 56 520 84 650 72 721 807 191054 126 44 62 85 205 95 315 418 530 629 900 22 4 192226 340 55 404 549 70 616 59 781 193166 287 441 622 729 42 866 76 94 194137 64 267 488 764 98 841 65 925 942.

CIĄGNIENIE DRUGIE.
PO Zł. 200.

613 1048 290 357 2149 77 357 3154 263 390 684 4014 385 502 601 803 5255 356 453 636 59 963 64 6122 319 414 37 504 48 81 723 7088 319 71 83 508 908 8446 634 910 28 9139 81 85 403 823 48 60 968

10464 536 752 960 11001 04 102 564 635 67 12150 487 507 69 722 98 803 87 13028 59 84 85 215 516 715 14073 204 339 570 694 15073 185 271 640 54 58 784 851 16143 85 379 595 696 736 17200 55 878 18212 303 582 19401 531 858

20165 99 288 350 514 48 777 812 956 21110 268 754 844 46 78 22327 73 564 707 845 907 23007 193 280 863 908 24027 252 92 570 862 25817 946 63 26112 19 370 453 690 732 27074 90 47 51 757 829 28056 473 553 29581 609

30084 112 24 70 342 85 483 659 62 946 31164 311 460 76 710 835 93 32317 723 33270 505 921 30 39 34065 118 77 377 673 35602 838 36402 37065 888 39412 641 739

40420 623 90 905 41002 84 137 484 611 23 738 42368 815 20 46 916 29 70 72 43084 129 52 90 223 658 44174 433 715 45183 492 655 763 46271 422 714 921 47050 253 410 519 755 48006 327 446 710 34 833 49922

50317 910 51155 780 911 52163 84 257 368 566 676 877 53148 299 405 699 871 54393 842 55651 58816 31 97 56040 57053 549 71 668 890 951 61 58690 744 59029 356 504 49 785 60000 50 57 591 710 44 61118 36 208 12 844 992 62096 114 679 63104 471 64440 65230 49 338 63 977 66204 68 393 806 995 67006 29 406 640 806 938 68104 241 956 69100 704

70186 469 621 92 725 71226 586 72607 384 715 822 987 73103 269 447 573 634 864 83 963 74032 84 847 973 74 76 75019 82 445 730 36 76122 248 386 517 751 77382 78033 85 304 417 580 87 890 79045 188 866 925

80093 257 945 71 81561 732 82125 74 283 549 891 99 83321 36 504 887 941 84132 917 85374 571 704 844 992 86303 81 457 877 87160 202 466 979 88113 81 234 321 450 738 81 89072 190 241 331 955

90149 424 523 986 91002 54 387 445 741 92283 313 725 42 89 93039 172 356 486 619 50 824 910 94418 706 926 95297 502 878 967 96531 34 99 927 40 97105 208 378 652 769 911 37 86 98207 743 804 99031 139 591 962 78

100465 817 28 101043 222 303 457 70 537 40 678 99 706 102129 200 336 411 17 22 573 714 52 915 103541 104282 331 569 616 705 830 37 967 105066 361 507 604 84 780 882 966 106044 298 733 913 107733 108013 28 116 52 77 847 92 109219 32 62 95 398 882

110088 221 319 89 426 562 647 111247 55 376 543 62 83 759 812 97 905 112116 242 452 664 113174 77 228 99 497 650 731 35 114161 283 602 841 115349 806 116069 117353 651 72 118159 77 223 482 534 826 36 64 82 903 67 119007 09 39 41 763 854 937 52

120093 195 443 51 533 698 752 810 970 121014 380 95 586 762 802 122841 123623 35 719 944 124080 349 716 818 125254 98 353 82 514 782 126087 98 548 871 928 127070 382 517 128213 369 577 955 129205 12 456 89 714 47

130131 203 14 336 432 131005 129 246 439 55 506 92 616 22 63 68 775 132075 666 775 133025 48 223 643 52 919 66 134285 99 616 875 135112 28 249 475 536 861 136044 489 643 853 137110 368 138067 134 840 139249 374 556

140050 547 84 637 96 141102 386 435 79 591 768 142164 665 781 869 143064 461 886 144305 400 23 89 701 145131 289 766 146120 268 520 939 147126 622 867 148177 97 277 373 492 507 09 648 855 149060 191 235 583 699 819 70 972

150309 601 840 952 151017 566 623 962 81 152042 274 396 637 908 153558 624 154459 535 683 877 155351 413 525 156050 114 343 93 682 99 157031 56 217 68 493 586 682 158471 506 699 863 915 159032 468 580 719 65 94

160097 143 233 51 76 444 862 161180 283 97 307 874 937 162151 406 623 719 84 894 941 84 163388 438 66 548 59 662 897 929 164005 803 165037 160 556 67 670 926 166021 167096 487 613 168127 40 318 536 169184

170166 255 67 838 171096 341 85 499 646 172372 402 524 661 722 896 989 173039 350 409 553 687 869 923 174102 281 759 92 175052 164536 756 82 820 176163 375 435 36 67 685 177196 593 768 89 856 939 178072 220 527 980 179074

180233 405 506 647 60 63 874 181145 202 887 929 182004 203 52 341 414 551 689 727 915 183013 403 54 70 544 609 69 900 76 184126 301 502 652 185111 207 342 464 65 605 37 970 84 186006 304 627 715 905 78 187141 96 613 59 89 188078 985 189071 163 985

190042 95 149 213 60 587 607 191078 79 404 536 609 754 98 983 192113 252 422 60 573 193028 56 194155 97 497 549 51 702.

3-cie CIĄGNIENIE

100.000 zł. — 138310
30.000 zł. — 112631
20.000 zł. — 1294 25123
10.000 zł. — 17876 49858 92444 126109
5.000 zł. — 149578 192170
2.000 zł. — 19932 20533 54140 59639 68479 109208 121609 123508 141896 143842 168766 173892
1.000 zł. — 11593 17024 26476 33970 36562 37641 43535 47021 53600 56174 61014 68346 75173 76314 80497 82133 82190 85277 86530 91174 92174 94232 102207 107185 107218 119823 120189 122130 127499 129842 135929 140912 142581 149290 154553 164361 166649 171336 176760 178347 178861 18077[illegible] 188164 189939.

PO Zł. 200.

128 345 52 530 652 852 89 1007 199 600 2213 [illegible] 694 759 3092 93 583 699 733 951 4188 452 56 [illegible] 94 5494 742 71 978 6399 7124 334 450 506 [illegible] 964 8070 113 211 364 604 762 98 818 9040 [illegible] 549 949 84.

10011 36 113 782 84 894 11091 105 425 [illegible] 12081 737 54 13278 380 86 551 672 806 14162 [illegible] 856 15168 98 224 376 969 16168 341 481 504 21 [illegible] 79 905 17094 236 94 365 732 39 827 963 [illegible] 335 521 624 19864 89.

20218 69 559 797 964 21248 71 546 727 [illegible] 95 22406 709 18 23622 24261 398 832 25141 [illegible] 140 569 94 995 27412 636 28003 15 636 [illegible] 29139 222 699 732.

30478 675 864 98 937 84 31052 81 [illegible] 761 855 32122 33032 105 55 255 373 416 [illegible] 858 88 34079 505 698 35278 781 87 36169 [illegible] 37090 107 91 244 329 52 438 861 38329 [illegible] 644 39198 442 873.

40198 715 41133 286 42615 43137 55 [illegible] 705 32 44277 558 646 45032 33 297 [illegible] 46349 537 689 772 847 47258 81 367 617 [illegible] 893 985 48183 287 332 484 560 623 81 [illegible] 619 50 51 773 953

50420 56 663 51150 402 502 617 725 81 [illegible] 853 53109 242 402 16 88 54408 562 [illegible] 55085 162 305 55 408 736 911 56072 143 [illegible] 57370 542 56 748 872 58099 289 459 [illegible] 59314 32 551 930 48 97.

60265 346 907 61345 62 681 760 62510 48 [illegible] 63101 247 74 388 946 66 64634 804 90 65352 [illegible] 529 948 66029 83 294 333 67010 117 41 450 [illegible] 720 68084 668 729 69873.

70041 83 277 341 551 817 920 71158 [illegible] 406 31 98 72301 83 700 29 73229 652 [illegible] 232 357 489 623 830 938 75069 105 264 312 85 [illegible] 76173 310 727 77393 656 819 46 968 78008 441 [illegible] 79030 781.

80196 313 59 60 543 603 81475 560 87 [illegible] 90 226 532 791 827 905 07 83214 388 411 596 [illegible] 702 859 84058 651 85172 434 676 815 86544 [illegible] 823 27 87137 237 237 574 704 88133 645 703 32 [illegible] 972 89003 98 252 78 97 589 804 88.

90029 203 47 575 892 924 50 91118 884 [illegible] 92021 32 136 524 54 97 645 99 886 93116 [illegible] 319 515 614 94430 984 95119 350 534 93 938 [illegible] 96637 725 97096 448 561 842 98174 628 45 [illegible] 543 78 916.

100307 586 101088 623 721 102096 [illegible] 103334 53 627 37 45 94 703 65 823 974 [illegible] 203 408 684 105400 553 75 617 78 826 [illegible] 173 272 876 107097 296 329 701 07 108208 [illegible]
109187 444 566 915

110196 254 500 53 856 111013 26 229 46 [illegible] 569 912 112371 81 635 36 834 113298 611 [illegible] 750 874 86 114494 508 811 115040 261 304 [illegible] 116018 163 503 687 117374 456 839 118398 [illegible] 566 119366 409 630 832

120374 77 874 121083 122 883 938 122180 [illegible] 394 401 698 731 922 83 123173 78 202 55 576 [illegible] 90 124864 125209 639 719 822 947 126089 [illegible] 72 669 963 128274 747 59 894 920 129217.

130051 88 178 297 795 875 966 131186 87 [illegible] 306 52 78 676 994 132460 133447 818 941 [illegible] 786 94 884 905 135100 58 242 886 136217 478 [illegible] 137245 95 329 417 635 733 936 52 62 [illegible] 322 139765 876.

140060 810 141088 210 12 954 142383 [illegible] 764 886 924 143027 60 247 411 46 533 816 [illegible] 144711 71 86 145528 722 935 67 146546 704 879 [illegible] 91 147048 332 404 933 148149 531 671 96 761 [illegible] 149468 513.

150012 340 443 801 85 151043 87 338 97 [illegible] 929 152070 136 733 153101 681 837 49 80 81 [illegible] 154786 924 155010 84 153 259 81 314 491 514 [illegible] 59 67 977 156116 358 417 748 157116 857 [illegible] 228 534 886 947 159219 871 903.

160240 418 54 65 550 60 918 161383 553 [illegible] 162129 56 731 931 163158 787 987 164001 51 [illegible] 209 74 342 511 49 676 16560 723 52 836 [illegible] 469 790 167018 115 40 42 202 88 550 689 [illegible] 169091 113 284 330 700

170251 643 791 171268 457 58 92 172243 [illegible] 668 706 910 173280 348 437 64 633 931 [illegible] 174201 378 868 175246 393 769 76 176025 369 [illegible] 642 66 705 08 177128 535 673 178001 315 [illegible] 179376 541 631 801.

180032 295 378 447 181019 714 81 87 [illegible] 84 322 67 71 452 82 585 183155 745 979 [illegible] 454 627 84 185560 661 729 186882 187157 [illegible] 894 188335 725 29 189091 296 350 525 654 [illegible] 84 91 980.

190004 659 799 885 990 191207 23 429 624 [illegible] 87 192107 17 225 62 193829 982 194316 473 [illegible]

דאס מאדערנסטע שיך-געשעפט
„ITE“
Łódź, Cegielniana 1
(róg Piotrkowskiej)
tel. 217-66
עמפפעהלט: ארלע ארט
שיך
פון די נייעסטע מאדעלען און סאליד-סטע אויספירונגען.
פריי[ז]... ערמעסי[קט]

KONSUM
PRZY WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE S.A.
אקופינער 54. צופאהר מיט די טראמווייען 10 און 6
דער קאנסום
עמפפעהלט איצט
זומער-סעזאן
פאר דער דאמע א גרויסען אויסוואהל פון וואל-שטאפען און זיידווארען ווי אויך עלעגאנטע ...
פאר דעם הער די נייעסטע אנצוג-שטאפען ווי אויך ערשטקלאסיגע וועש.
אלע אנדערע אפטיילונגען זענען רייך פער[ט]...

העלענאוו
היינט 11:30 פארמ. פרידהמארגען=קאנצערט
אנאנס! מיטוואך, דעם 27-טען מאי, 4.30 נאכמ. ערשטער טאג שבועות אנאנס!
גרויסער פאפולערער נאכמיטאג=קאנצערט
[H]ELENÓW!
אייבצעלהייטן פאר...

קלאנג-קינא
CAPITOL
זאוואדזקא 16
היינט און טעגליך!
די צושטראלטע סטיכיע
Dolores Del Rio
אין איהר בעסטער קרעאַציע
... טענצערין איז סופער-פילם
די שטאט פון ליבע
CALIENTE
סימפאניע פון געזאנג, טענץ און ליבע
— רעוועלאציאנס-פרייזען אויף אלע סעאנסען —
צו באלקאן 54 גר. – I פלאץ 1.09 זל. – II פלאץ 85 גר.

איבערציהונגען און עקספעדיציעס נאך
ארץ=ישראל
אין געזאמעלטע וואגאנען ערלעדיגט
שנעל און פינקטליך צו מעסיגע פרייזען
„POLSKI LLOYD“ Sp. Akc.
oddział w Łodzi
Narutowicza 13
tel. centrala: 250-15.
Palestine Shipping Co. Ltd.
Palestine and Egypt Lloyd Ltd.
פערטרעטונג:

Do moczenia bielizny: H E N K O, soda do prania i bielenia.

אכטונג פראווינצער פעדערן סוחרים!
צו פערקויפען א מאשין „וואלמייערס“ צו רייניגען פוך, פעדערן אין בעסטן צושטאנד פאר א צוגענגליכען פרייז, נוצט אויס דאס געלעגענהייט. ווארשא, מוראנאווסקא 13, וו. 29, טאפעל.

Dr. med. Niewiażski
ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט - קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער - שוואכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
פראנט, 1טער שטאק
בעהמט אן פון 8-11 און פון 5-9 אווענט
זונטאג און יום טוב פון 9-1 נאכמיטאג.
ספעציעלער ווארטע - זאל פאר פרויען

ד"ר העלל[ער]
ספעצ. פאר הויט און וועני[ש]ע קראנקהייטען און מענער...
טראאוגוטא 8, טעל. ...
נעמט אן פון 8–11 און פון 4–8
זונטאג פון 10–2 מיטאג.
פאר פרויען – א ספעציעלער ווא[רטע-זאל]
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע...

POSZUKIWANY
garnek wydechowy
żeliwny wymiar około średnicy 1 metr, wysokość 1200 oraz generator (kocioł) do motoru gazossącego, wymiar wysokość metr. 2660, średnica 1150 do 1200 m/m Brzozowa 11, tel. 218-74.

הריינע אנאנסע!
1 זלאטי אנ׳אנאנס ביז 15 ווערטער 1 זלא[טי]

פרייע פאסטענס
עס ווערען געזוכט אגענטען. וואס פאהרען אויף דער פראווינץ ווי אויך עקספעדיטארען. צו ערפאהרען ביי דלוזשניעווסקי, זאווארזקא 12, וו. 10.

עס איז נויטיג א קוואליפיצירטע קראפט=שפולערין צו סוויטערס. פאמאדסקא 8, וואהנ. 24

לאקאלען
א געוועלב צו פערדינגען ביליג דירה-געלד, צו ערפאהרען בזשעזשינער 6 אין היטען-געשעפט.

4-pokojowe mieszkanie, wszelkie wygody, II piętro w oficynie do wynajęcia. Południowa 28.

א מעבלירט צימער אבצוגעבען צו שלאפען פאר 2 אינטעליגענטע יונגע-לייט מיט בעקוועמליכקייטען און א באזונדערען איינגאנג. צו ערפאהרען פאלודניאווא 12, וו. 18.

צו פערדינגען א שטוב פאר א סובלא-קאטאר ביי אנ׳אנשטענדיגער פאמיליע. א ניי-מאשין צו דיספאזיציע צו ערפאהרען זאכאדניא 34 העבער.

פערשידענעס
ביליג! צו פערקויפען פאר ביליג א הענטשקע-מאשין ספעציאל-פאנג, 8-טער-מארקע „דיאמאנט“, הארוויטש, פיל-סודסקיעגא 57.

ס׳ווערט געזוכט א שותף מיט דריי טויזענד זל. צו א גוט איינגעפיהרט גע-שעפט. אפערטן אונטער „3000“ אין אדמ.

איך זוך א שותף מיט וועני... מיטאגען צוגעבען. אין זאל... רגיאווא 10, פרידוואלד.

„CZERWONY DWOREK“ Pensjonat dzieci i młodzieży R. Rozenówny, ...owa-Góra—Stróżew, czynny. Inf. ...dnia 59, tel. 160-81. Na święta ...uje się dorosłych.

Zagubiono czek na zł. 120.— wyst. ... pł. w Banku Spółdzielczym ...inach k. Łodzi, dnia 25/V r. b. ... o zwrot za wynagrodzeniem do ... 6-go Sierpnia 19, tel. 229-67

Zaginiony został weksel na zł. 20.— ...V-36, wystawca Sz. Adler w Kole ...je unieważniony.

גרויסע מעגליכקייטען צו פערדינען בעגרענצטע צאהל אינטעליגענטע ... אין עלטער פון 25—40 יאהר נאך ... טישע און פראקטישע אויסבילדונג איי... איינגעפיהרטע אפטיילונגען פון ... גען פון מאסען - פראדוקציע. ... אנמעלדונגען:
Assicurazioni Generali Trieste, Narutowicza 6, II piętro, front
טעגליך אין די שעה׳ן פון 9 פריה ביז ...

אכטונג! ווער עס וויל האבן עלעגאנטסטע היטען צום זומער אויך Hückel ווי אויך די בעסטע ... היטלען, שילער-היטלעך בעקומט נאר אין בעוואוסטען הוט-געשעפט „Szerlauns“ פיעטריקאווער 10 און איבערצייגט אייך! שבת ... געשעפט געשלאסען.

Dr. med.
GERSZTAJN
ספעציאליסט פאר אויגען קראנקהייטען
Traugutta 12, tel. 175-10
נעהמט אן פון 11-2 און פון 5 ביז ...
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע ...

הערן=שניידער=אטעליער
מ. גראשיצער
קילינסקיעגא 85
הויף, רעכטע אפיצ., לעצטער איינגאנג 1-טער שטאק. וואוינונג 19.
נעמט אן אלערארט בעשטעלונגען
צו גאנץ מעסיגע פרייזען
פאר ארבייטענדע געוויסע הנחות.
בעמערקונג: איך לערן צושניידען טעגליך פון 7 ביז 10 אין אווענט.

CUKIERNIA
„ZRÓDŁO“
PRZEJAZD 1, tel. 209-87 i 133-72
עמפפעהלט
אויסגעצייכענטע לאדעם
צוזאמען מיט סאדא-וואסער און וואפלעס א פארציע 35 גר.
יארסקע אוועגדברויטען
פון 4 גראָש ביז 1 זל.

לעכער
ווערען אויסגענייט ביליג ביי ג. נארדמאן שרודמיעסקא 8

Doktór
M. Kalisz
אוניווערזיטעט אין ראסטאק
צאהן-ארצט
סטאמאטאלאגישע כירורגיע
פיעראצקיעגא 7 (עוואנגעליצקא)
טעל. 108-26
נעמט אן פון 3–7 נאכמ.

Dr. M. ELJASBERG
Chirurg
PIOTRKOWSKA 80, tel. 117-87
צוריקגעקעהרט

DR. MED.
J. Szreiber
כירורג
צוריקגעקעהרט
Narutowicza 9. tel. 122-95.
נעמט אן פון 2–3 נאכמ. און פון 5–7 אוו.

Starszy Felczer
B JOSKOWICZ
פולנאצנא 4, טעל. 141-86
נעמט אן טעגליך פון 8–11 און 4–6 נ"מ
טעגליך פאקען-שטעלען מיט פרישע קראוויאנקע.

Dr.
Szymon Grynberg
ווישניאווא גורא
(Willa Cyka) טעל. 26
נעמט אן אין לאדז
פילסודסקיעגא 55, טעל. 168-58
אן פון 1—2 און פון 4—5 נאכמ.

Dr. med.
M. TAUBENHAUS
צוריקגעקעהרט
ספעציאליסט
פאר אקושעריע און פרויען קראנקהייטען
ספרהיטונג געגען שוואנגערשאפט
זגערזשער 11, טעלעפאן 246-09.
נעמט אן פון 8–9 פריה און פון 4–8 אוו.

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראלאג
ספעצ. פאר נירען בלאז און אורין-קראנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעמט א: פון 9-11 און פון 6-8 אווענט.

Dr. med.
W. ŻADZIEWICZ
ספעציאליסט פאר אוירען, נאז, האלז און קעהלקאפף-קראנקהייטען
Piotrkowska 64, tel. 125-26.
נעמט או פון 5–8 אווענד.

DR. MED.
L. Pikielny
UROLOG
ספעציאליסט פאר נירען, בלאזען און אורין-קראנקהייטען
NAWROT 8, tel. 219-90
נעהמט אן פון 4—7 נאכמיטאג
צוריקגעקעהרט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat“, spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat“, Piotrkowska 24.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman